

Inhoudelijke overwegingen

Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op het veranderen of veranderen van de werking van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid aanhef en onder e en artikel 2.6 van de Wabo (aanvraag revisievergunning). De Wabo omschrijft in artikel 2.14 het milieuhygiënische toetsingskader van de aanvraag. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

Toetsing

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij:

- de aspecten genoemd in artikel 2.14 eerste lid onder a van de Wabo betrekken;
- met de aspecten genoemd in artikel 2.14 eerste lid onder b van de Wabo rekening gehouden;
- de aspecten genoemd in artikel 2.14 eerste lid onder c van de Wabo in acht genomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe, waarbij wij ons beperken tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

Beste beschikbare technieken

BBT Algemeen

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriele regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT.

BBT-conclusies is een document met de conclusies over BBT, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Het vijfde lid verwijst naar BBT-conclusies vastgesteld na 6 januari 2011 onder het regime van de RIE. Het zevende lid verwijst naar de bestaande BREF's. Het hoofdstuk uit deze BREF's waarin de BBT-maatregelen (BAT hoofdstuk) zijn opgenomen, geldt als BBT-conclusies, totdat nieuwe BBT-conclusies zijn vastgesteld.

BBT-conclusies worden door de Europese commissie vastgesteld en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (een uitvoeringsbesluit van de Europese commissie, dat gericht is tot de lidstaten). Zij worden daarom niet meer apart aangewezen in de Regeling omgevingsrecht.

IPPC-installatie

De Europese richtlijn industriële emissies (RIE) geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie.

Voor zover hier van toepassing vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- Nuttige toepassing, of een combinatie van nuttige toepassing en verwijdering, van ongevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 75 ton per dag, door middel van biologische behandeling (categorie 5.3b);
- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee (categorie 6.6).

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op een inrichting met 417.500 dierplaatsen voor vleeskuikens en een installatie voor het verwerken van mest met een capaciteit van 100.000 ton per jaar. Hiermee worden de genoemde ondergrenswaarden overschreden, waardoor beide installaties moet worden aangemerkt als een IPPC-installatie. Het toetsingskader wordt gevormd door de betreffende artikelen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarin de RIE is geïmplementeerd. Dit toetsingskader wordt nader toegelicht in de hierna volgende onderdelen van onze overwegingen.

Overeenkomstig artikel 5.7, lid 1 van het Bor zijn aan deze beschikking voorschriften verbonden die, in geval van definitieve beëindiging van de IPPC-installatie, verplichten tot het treffen van maatregelen om eventuele nadelige gevolgen bij definitieve beëindiging, ongedaan te maken of te beperken.

BBT-documenten

Bij het nemen van deze beschikking hebben wij rekening gehouden met de volgende BBT-conclusies:

Categorie in bijlage 1 RIE	Primair relevante BBT-conclusies/BREF	Tevens van belang zijnde BBT-conclusies/BREF
Intensieve pluimveehouderij met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee.	BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- en varkenshouderij	BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie

Als op een activiteit of op een type productieproces binnen de inrichting waarvoor een vergunning is aangevraagd, geen BBT-conclusies of informatiedocumenten over BBT van toepassing zijn, of als de van toepassing zijnde BBT-conclusies of informatiedocumenten niet alle mogelijke milieueffecten van de activiteit of het proces behandelen moet bevoegd gezag de BBT zelf vast stellen. Hierbij houdt het bevoegd gezag in ieder geval rekening met:

- de toepassing van technieken die weinig afvalstoffen veroorzaken;
- de toepassing van stoffen die minder gevaarlijke zijn dan stoffen of mengsels als omschreven in artikel 3 van de EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels;

- de ontwikkeling, waar mogelijk, van technieken voor de terugwinning en opnieuw gebruiken van de bij de processen in de inrichting uitgestoten en gebruikte stoffen en van afvalstoffen;
- vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd;
- de vooruitgang van de techniek en de ontwikkeling van de wetenschappelijke kennis;
- de aard, de effecten en de omvang van de betrokken emissies;
- de data waarop de installaties in de inrichting in gebruik zijn of worden genomen;
- de tijd die nodig is om een betere techniek toe te gaan passen;
- het verbruik en de aard van de grondstoffen, met inbegrip van water, en de energie-efficiëntie;
- de noodzaak om het algemene effect van de emissies op en de risico's voor het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken;
- de noodzaak ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken.

De op één van deze criteria vastgestelde BBT moet een milieubeschermingsniveau garanderen dat tenminste gelijkwaardig is aan het niveau in de BBT-conclusies.

Naast de BBT-conclusies hebben wij rekening gehouden met de volgende in de bijlage bij de Regeling omgevingsrecht (Mor) aangewezen informatiedocumenten over beste beschikbare technieken:

- Handreiking co-vergisting van mest" (Kenniscentrum Infomil, september 2010);
- Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB) 2012;
- Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij, juni 2007;
- Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, 2016 versie 1.0 (09-2016);
- Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen 30: Bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties, december 2011.

Verder hebben wij bij het bepalen van de BBT rekening gehouden met de volgende van toepassing zijnde specifieke literatuur:

- Richtlijn laagfrequent geluid van de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG).

BBT-conclusies

(Co-)vergisten van mest

Binnen de co-vergistingsinstallatie van Jorritsma Beheer B.V. worden afvalstoffen verwerkt. Deze verwerking bestaat uit het nuttig toepassen van ongevaarlijke afvalstoffen.

Gezien de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 24 augustus 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2327), heeft de BREF behandeling Afvalstoffen, voor wat betreft ongevaarlijke afvalstoffen, enkel betrekking op handelingen die zien op verwijdering. Nu deze handelingen zich niet voordoen binnen de inrichting van Jorritsma Beheer B.V. is de BREF afvalbehandeling niet van toepassing op de activiteiten die plaatsvinden binnen de inrichting van Jorritsma Beheer B.V.

Rekening houdend met deze uitspraak overwegen wij ten aanzien van deze onderdelen het volgende:

In de aanvraag is een toelichting op de toepassing van BBT opgenomen. Op grond van de Meststoffenwet en de gestelde voorschriften bij deze beschikking, moet een registratie-, meet- en

monitoringsysteem aanwezig zijn van te verwerken mest- en grondstoffen en de relevante (emissie)parameters van de mestverwerkingsinstallatie. Ten aanzien van energieverbruik en emissies naar de lucht, wordt verwezen naar de betreffende onderdelen verderop in deze overwegingen. Technieken die het afvalwaterbeheer betreffen worden beoordeeld in de gelijktijdig aangevraagde vergunning ingevolge de Waterwet. Maatregelen ter voorkoming van bodemverontreiniging moeten worden getroffen op grond van het Activiteitenbesluit. De geuremissie vanuit de vergistingsinstallatie hebben wij betrokken bij de toetsing aan de BBT-conclusies Intensieve pluimveehouderij.

BBT-conclusies Intensieve pluimveehouderij

In dit hoofdstuk is de toetsing van de dierenverblijven in het kader van de toepassing van de beste beschikbare technieken verder uitgewerkt. Een verdere beschouwing van de beste beschikbare technieken is terug te vinden bij de afzonderlijke toetsing van de relevante milieucomponenten.

De BREF Intensieve pluimvee en varkenshouderij bevat de volgende aspecten.

Milieubeheerssystemen

Een milieubeheerssysteem heeft tot doel om de algehele milieuprestaties van de veehouderij te verbeteren. Het gaat dan onder meer om het opstellen van een milieubeleid, de planning, vaststelling en uitvoering van procedures en het controleren van de prestaties en het nemen van corrigerende maatregelen. Dit aspect vertaalt zich in de zin van een verplichte boekhouding, waarin onder meer water- en energieverbruik, hoeveelheid veevoer en de hoeveelheid afval en meststoffen worden bijgehouden.

Hiervoor gelden de registratieverplichtingen voor veevoer en mest op grond van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet, de onderhoudsvoorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit (huisvestingssystemen en luchtwassystemen) en de registratievoorschriften in deze vergunning (dieraantallen, energie, water en afval).

Goede bedrijfspraktijken

Dit aspect vertaalt zich in de ligging van de installatie, noodplannen, voorlichting en opleiding van personeel en het onderhouden van installaties. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning. Daarnaast zijn hiervoor regels opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Dit geldt voor de voorlichting en opleiding van personeel en het onderhoud van gereedschap, machines en installaties (arbeidsmiddelen). Om veilig en gezond te kunnen werken dienen arbeidsmiddelen in goede staat te verkeren en op de juiste wijze te worden gebruikt. Opleiding en voorlichting van personeel is standaard bedrijfspraktijk. Voor specifieke installaties zijn controlevoorschriften opgenomen in het Activiteitenbesluit (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning. Een ander onderdeel van een goede bedrijfspraktijk is het zodanig situeren van activiteiten om overlast naar de omgeving te beperken. Dit vindt zijn uitwerking in de verschillende toetsingskaders die in deze beoordeling zijn behandeld.

Verder gaat het om het zodanig opslaan van dode dieren dat emissies worden voorkomen of verminderd. De regels voor het opslaan van dode dieren (kadavers) staan in de Regeling dierlijke producten. In de omgevingsvergunning is geen verdere toets nodig.

Voedingsbeheer (stikstof- en fosforuitscheiding met bijbehorende monitoring)

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in de Meststoffenwet en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets. Met een normale landbouwpraktijk wordt voldaan aan deze BBT. Monitoring vindt op landelijk niveau plaats.

Water (efficiënt gebruik van water / productie afvalwater / emissies via afvalwater)

In de BBT-conclusies worden een aantal waterbesparende maatregelen en afvalwater beperkende technieken beschreven. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het gebruik van hogedrukreinigers welke zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het ijken, controleren en onderhouden van de drinkwaterinstallatie, het bijhouden van het waterverbruik en de vervuilde zones van het erf zo klein mogelijk te houden. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit (zorgplicht). Een aantal technieken zijn onderdeel van een normale landbouwpraktijk.

Voor het uitrijden van afvalwater gelden eveneens de voorschriften uit het Activiteitenbesluit en voor het lozen van afvalwater met meststoffen geldt het Besluit gebruik meststoffen.

Efficiënt gebruik van energie (energiebesparing)

In de BBT-conclusies worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Met het voldoen aan de energiebesparingsverplichting uit het Activiteitenbesluit, die in deze vergunning, danwel in de huidige vergunning is opgenomen als voorschrift, wordt aan BBT voldaan.

Geluid (geluidsbeheerplan en geluidemissies)

Het is BBT om een geluidsbeheerplan op te zetten en na te leven en om één of een combinatie van de technieken te gebruiken om geluidsemissies te voorkomen of te beperken. Een geluidsbeheersplan is alleen van toepassing wanneer geluidshinder wordt verwacht of is aangetoond. Dit is geïmplementeerd in de vergunningverlening door de toetsing aan de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (handreiking). Op basis van deze toetsing wordt geluidshinder zo veel als mogelijk voorkomen. Het maken van een geluidsbeheerplan is daarom niet nodig. Wel hebben wij in de voorschriften opgenomen dat er een controlemeting moet worden uitgevoerd. Voor de overwegingen hieromtrent verwijzen wij naar het kopje geluid.

Voor het voldoen aan BBT voor het voorkomen of verminderen van geluidemissie moeten één of een combinatie van de technieken worden toegepast. In het bij de aanvraag gevoegde rapport van een akoestisch onderzoek is beschreven welke technieken worden toegepast.

Door het volgen van de handreiking en het toepassen van de in het bij de aanvraag gevoegde rapport van een akoestisch onderzoek genoemde technieken wordt aan deze BBT voldaan. Voor een verdere beschouwing van de geluidsemissies wordt hier volstaan met een verwijzing naar het hoofdstuk 'Geluid'.

Huisvesting (stofemissies (grof en fijn stof) voorkomen / geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring / geuremissies voorkomen / ammoniakemissie)

In de BBT-conclusies zijn, voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld, huisvestingssystemen beschreven welke voldoen aan het criterium BBT. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In onderhavige situatie wordt bij de vleeskuikens emissiearme stalsystemen toegepast. Uit de beoordeling hierna onder het kopje 'Beste Beschikbare Technieken dierenverblijven' in het hoofdstuk Ammoniak blijkt dat de toegepaste emissiearme stalsystemen voldoen aan het criterium dat het

toepassen van de BBT vereist (toetsing op basis van het Besluit emissiearme huisvesting landbouwhuisdieren).

Hieronder zijn de verschillende onderdelen uitgewerkt:

- Stofemissies (grof en fijn stof) voorkomen

Met betrekking tot de stofemissie moet in elke stal één of een combinatie van technieken worden gebruikt. Het gaat hier om technieken om het ontstaan van stof te voorkomen, de concentratie van stof in de stal te verminderen en de uitstoot van stof te verminderen (verlagen stofconcentratie in de lucht uit de stal). Niet alle beschikbare fijnstof technieken zijn in de BBT-conclusie genoemd. Deze technieken kunnen echter gelijkwaardig zijn aan of beter zijn dan andere in de BBT-conclusie genoemde technieken en kunnen daarom ook worden toegepast.

Stal 12 wordt voorzien van een droogfilterwand. In de overige (bestaande en vergunde) stallen wordt met de wijze van voeding en de toe te passen strooisellaag de emissie van stof beperkt. Daarnaast is een aantal stallen voorzien van stof of stuwbakken waarmee verspreiding van stof naar de omgeving wordt beperkt. Hiermee is aan deze BBT-eis voldaan.

- Geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring

Met betrekking tot geur is het BBT om bij een overbelaste situatie of bij een historie van klachten op geurgevoelige objecten een geurbeheersplan te maken, uit te voeren en te evalueren. Omdat voor de onderhavige inrichting geldt dat de geuremissie afkomstig is van zowel het houden van dieren als van het verwerken van mest (vergisten van (deels) eigen mest en nabewerken van digestaat) hebben wij deze activiteiten gezamenlijk bij deze beoordeling betrokken.

Aan de bijbehorende monitoring wordt voldaan door het toepassen van een geurberekening met V-stacks vergunning met gebruikmaking van de emissiefactoren van de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Voor de geuremissie afkomstig van de vergistingsinstallatie inclusief de verwerking van digestaat en de cumulatieve geuremissie hebben wij specifieke monitoringsvoorschriften aan deze vergunning verbonden.

Voor de onderhavige inrichting geldt dat de geurbelasting op geurgevoelige objecten hoger is dan de norm voor geurbelasting (zie de overwegingen onder het kopje Geur). Diverse omwonenden hebben met enige regelmaat klachten ingediend over geuroverlast afkomstig van onderhavige inrichting. Door onze toezichthouders is met enige regelmaat geconstateerd dat bij de klagers sprake is van waargenomen geur, welke te relateren is aan het onderhavige bedrijf. Het opstellen van een geurbeheersplan is daarom nodig om aan deze BBT te voldoen.

Een geurbeheersplan bestaat uit een protocol (of checklist) waarin duidelijk wordt gemaakt hoe wordt omgegaan met geurklachten. Dit protocol bevat acties waarmee de veehouder adequaat kan reageren op geconstateerde geurhinder. Het protocol dient minimaal te bevatten:

- de manier van registreren;
- het controleren van de werking van aangebrachte geurreducerende maatregelen en indien -nodig actie nemen;
- het contact opnemen met de omgeving;
- het tijdelijk staken van bepaalde activiteiten bij warm en windstil weer;
- het evalueren van recente veranderingen in het management, zoals voer en reiniging en indien nodig aanpassen
- het nemen van geurreducerende maatregelen.

Deze BBT vereist niet alleen het opschrijven van het protocol, maar ook het daadwerkelijk uitvoeren van de maatregelen uit het protocol en het evalueren en actualiseren van het protocol. Het is aan de inrichtinghouder om het protocol op te stellen en de acties en maatregelen op te nemen.

Aan deze vergunning hebben wij voorschriften verbonden voor het toepassen, evalueren en herzien van het geurbeheersplan en de in het protocol beschreven maatregelen en acties. Dit geurbeheerplan moet betrekking hebben op alle geurrelevante activiteiten die binnen de inrichting plaatsvinden.

- Geuremissies voorkomen

Voor het voldoen aan BBT voor het voorkomen van geuremissie moet een combinatie van de technieken worden toegepast.

In het document geuronderzoek Jorritsma Pluimvee B.V. te Tzummarum, Noorman Bouw- en milieuadvies, Rapport 21610060.R01f is beschreven welke maatregelen toegepast worden.

Hiermee wordt voldaan aan de eisen die de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de handreiking geur aan de emissie van geur stellen. Aanvullend hierop kunnen maatregelen worden getroffen die volgen uit het eerder genoemde geurbeheersplan.

- Ammoniakemissie

Voor ammoniak wordt voldaan aan BBT wanneer wordt voldaan aan het Besluit emissiearme huisvesting de wet ammoniak en veehouderij en de Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij.

Voor wat betreft de emissies van ammoniak, geur en zwevende deeltjes (fijn stof) wordt hier verder volstaan met een verwijzing naar de volgende hoofdstukken waarin dit is beschouwd.

Opslag van vaste mest en drijfmest (emissies naar de lucht / emissies naar water en bodem)

Voor de opslag van mest wordt onderscheid gemaakt in vaste en vloeibare mest (drijfmest). Voor de vloeibare mest geldt dat deze in een afgedekte opslag moet worden bewaard (bijvoorbeeld een mestbassin of mestkelder). Voor de vaste mestopslagen geldt dat deze op een dichte vloer moet worden opgeslagen met afdekking dan wel percolaatopvang. Waar van toepassing gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit en/of deze vergunning.

Verwerking van mest op de boerderij (toepassen van mestverwerkingstechnieken)

Het mestbe- en verwerken is geen verplichting vanuit de BBT-conclusies, maar wanneer deze op bedrijfsniveau worden toegepast kunnen hieraan eisen worden gesteld. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en regelgeving kan mestvergisting of scheiding al dan niet in combinatie met nitrificatie van drijfmest als BBT worden beschouwd. Voor pluimvee zijn dit de nageschakelde mestdroogtechnieken. Bij de onderhavige inrichting wordt de pluimveemest die vrijkomt na een mestrunde vergist in een anaerobe mestvergistingsinstallatie. De mest wordt vervolgens ingedikt en gedroogd. Daarmee wordt ten aanzien van het verwerken van mest op de boerderij voldaan aan BBT.

Het uitrijden van mest (voorkomen stikstof en fosforemissie / ammoniakemissie / onderwerken mest)

De regels voor het uitrijden van mest zijn opgenomen in het Besluit gebruik meststoffen. Dit behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets.

Gehele productieproces (berekenen ammoniakemissie)

Met de verplichte registratie op grond van de meststoffenwet (aan- en afvoer mineralen) en de gegevens uit de (aanvraag) omgevingsvergunning wordt invulling gegeven aan deze BBT-conclusie.

Monitoring (monitoring ammoniak / stof monitoren / monitoren ammoniak en fijn stof emissies bij stallen met luchtzuiveringsinstallaties) / monitoren overige parameters)

De BBT is om ammoniakemissies in de lucht te monitoren. Met het systeem van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) wordt aan deze BBT-conclusie voldaan.

De BBT is om (fijn) stofemissies in de lucht te monitoren. Met het systeem van de lijst met emissiefactoren fijn wordt aan deze BBT-conclusie voldaan.

Het is BBT om een luchtzuiveringsinstallatie te bemeten volgens een protocol en daarnaast de werking van het systeem te monitoren. Met het systeem van de Rav, de fijn stof lijst, de monitoringseisen voor luchtwassers en de monitoringseisen in stalbeschrijvingen wordt aan deze eis voldaan.

Het is BBT om diverse parameters te registreren. Dit kan ook als onderdeel van het milieubeheerssysteem (zie hiervoor).

BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB)

De BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gassen en vaste stoffen bij IPPC-installaties onafhankelijk van de sector of industrie. De BREF gaat in op de emissies naar de lucht, bodem, water, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar de emissies naar de lucht. De informatie met betrekking tot emissies van de opslag, handling en transport van vaste stoffen is gericht op stof.

Gezien de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 16 maart 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:722), vindt in de (na)vergiftigingstanks geen opslag plaats in de zin van het BREF ESB en is de BREF ESB hierop daarom niet van toepassing is. Ook volgt uit die uitspraak dat de eisen uit 5.1.3.3. van deze BREF eisen zijn voor de opslag van uitsluitend brandbare vloeistoffen of vloeistoffen die een significante verontreiniging van de bodem of een watergang kunnen veroorzaken. Rekening houdend met deze uitspraak overwegen wij ten aanzien van deze onderdelen het volgende:

In de aanvraag is aangegeven welke maatregelen worden getroffen voor de opslag van vloeibare mest en digestaat. Verder zijn voorschriften opgenomen die zijn afgeleid van paragraaf 3.4.6 van het Activiteitenbesluit en paragraaf 3.4.6 van de bijbehorende ministeriële regeling (Activiteitenregeling). Ingevolge de voorschriften bij deze beschikking dient het ontwerp van de opslag(tanks) voor drijfmest en digestaat te voldoen aan BRL2342, dient een regelmatige inspectie plaats te vinden en dient de opslag te zijn afgedekt. Voor zover van toepassing zijn op grond van de norm BRL2342 ook voorzieningen vereist voor corrosiebescherming, lekdetectie en overvulbeveiliging. Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten.

Voor zover leidingen aanleiding geven tot risico's voor de bodem, zijn daarop de bepalingen van afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit van toepassing. In de voorschriften bij deze beschikking zijn maatregelen verplicht gesteld, die veiligheidsrisico's voorkomen of beperken. Op grond van de bepalingen ingevolge de Arbeidsomstandighedenwet zijn aanvullende maatregelen verplicht. Die maatregelen zijn niet opgenomen in de voorschriften bij deze beschikking. - In de aanvraag is beschreven welke beheersmaatregelen en risicobeperkende maatregelen worden getroffen. Op grond van de voorschriften bij deze beschikking moeten deze maatregelen blijvend en doelmatig worden uitgevoerd.

Voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en de opslag van vloeistoffen en gassen in opslag tanks zijn voorwaarden gesteld in de PGS-richtlijnen. Deze zijn van toepassing op basis van de algemeen werkende regels in het Activiteitenbesluit of op basis van de voorschriften die in deze vergunning zijn gesteld. De technische en organisatorische maatregelen uit de BREF ESB zijn

verwerkt in deze Nederlandse BBT-documenten.

De eisen aan emissies naar de lucht uit deze BREF zijn opgenomen in afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Deze regels hebben een rechtstreekse werking.

BREF Energie-efficiëntie

De BREF Energie-efficiency is van toepassing is op alle RIE-inrichtingen, behalve degenen die vallen onder het systeem van Emissiehandel. Deze BREF bevat derhalve richtsnoeren en conclusies inzake technieken voor energie-efficiëntie die voor alle onder de IPPC-richtlijn vallende installaties in het algemeen als BAT-compatibel worden beschouwd. Deze BREF:

- bevat geen specifieke informatie over processen en activiteiten in sectoren die onder andere BREF-documenten vallen;
- stelt geen sectorspecifieke BBT vast.

Processpecifieke BAT voor energie-efficiëntie en daarmee samenhangende energieverbruiksniveaus worden in de desbetreffende verticale sectorspecifieke BREF-documenten gegeven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Hieruit volgt dat de aangevraagde en vergunde activiteiten met de in dit besluit opgenomen voorschriften in overeenstemming zijn met de BREF Energie-efficiëntie.

Conclusie BBT

De inrichting voldoet - met inachtneming van de aan dit besluit gehechte voorschriften - aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema en een toetsing aan de aangewezen informatiedocumenten en specifieke literatuur wordt verder verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Co-vergistingsinstallatie en verwerken van digestaat

De inrichting betreft onder andere een installatie waarin co-vergisting van mest met andere (organische) restproducten, vermeld in Bijlage Aa behorende bij artikel 4 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, plaatsvindt. De verwerkingscapaciteit bedraagt maximaal 100.000 ton/jaar, waarvan maximaal 13.500 ton co-substraten.

De mest van het pluimvee vanuit het eigen bedrijf en de pluimveemest van derden wordt in de hydrolyseloods verzameld. In een kelder onder de hydrolyseloods wordt rundveemest van derden opgeslagen. De mest wordt gezamenlijk met de co-producten gemengd in de hydrolysekelder. Vanuit deze hydrolysekelder wordt het mengsel van dierlijke mest en co-substraten via leidingen in de vergistingsinstallatie gebracht. Het vergistingsproces vindt plaats in een vergistingstank en twee navergistingstanks.

Het vergistingsproces vindt plaats in een geheel gesloten systeem. Het vergistingsgas (hierna: biogas) wordt opgevangen in een gasopslag die zich boven de mestvergisters bevindt. De vergisters en gasdichte opslagen worden voorzien van een overdrukbeveiliging. Middels een volledig gesloten leidingsysteem wordt het digestaat vanuit de navergister naar de na-opslag gepompt en verder verwerkt (onder andere scheiden en indrogen).

Het biogas wordt naar de warmtekrachtinstallatie (wkk) getransporteerd voor productie van elektriciteit en warmte. Bij de toetsing hebben wij onder meer met de "Handreiking co-vergisting van mest" (Kenniscentrum Infomil, september 2010) rekening gehouden. Deze handreiking is aangewezen als BBT-referentiedocument in bijlage 1, tabel 2, van de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

Verordening dierlijke bijproducten en Meststoffenwet

De Verordening (EG) nr. 1069/2009 (Verordening dierlijke bijproducten) en de Verordening (EG) nr. 142/2011 (Uitvoeringsverordening) vormen de Europese basis voor dierlijke bijproducten. Het doel van deze twee verordeningen is het veilig afvoeren, transporteren, verwerken en hanteren van dierlijk bijproducten.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) is verantwoordelijk voor het toezicht op de Verordening voor dierlijke bijproducten en de doorvertaling daarvan in Verordening 142/2011 en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. Daarnaast geeft de NVWA erkenningen en registraties af en verleent toestemmingen voor bepaalde werkzaamheden.

De binnen de onderhavige inrichting aanwezige co-vergistingsinstallatie beschikt over een erkenning van de NVWA voor het mogen verwerken van dierlijke bijproducten, zoals opgenomen in de Verordening dierlijke bijproducten. De NVWA houdt toezicht op de naleving van de meststoffenregelgeving.

Bij co-vergisting worden aan de dierlijke mest organische reststromen toegevoegd die, afhankelijk van hun eigenschappen, de productie van biogas verhogen. Deze reststromen (co-substraten) komen uit de land- en tuinbouw of de (vee)voedingsindustrie. Alleen organische reststromen die zijn opgenomen in Bijlage Aa, onderdeel IV bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (voorheen: de positieve lijst) mogen worden gebruikt voor co-vergisting.

Het product na de vergisting (digestaat) wordt gezien als dierlijke mest als het uit ten minste 50% uitwerpselen van dieren bestaat, aangevuld met een of meer van de organische producten die zijn opgenomen op de positieve lijst. Dit betekent dat de regels voor gebruik, vervoer, handel en opslag voor dierlijke mest ook voor de digestaat gelden.

Volgens de mestregelgeving moeten bedrijven met een (co-)vergistingsinstallatie een inzichtelijke administratie hebben. Het bedrijf moet aan kunnen tonen dat de aard en samenstelling van de geaccepteerde en gebruikte dierlijke bijproducten aan de wet voldoen. Dit geldt zowel voor de mineralenverantwoording (fosfaat en stikstof) als ook voor de toetsing op toelaatbaarheid (Bijlage Aa).

Op grond van de administratie-eisen van de Meststoffenwet moet de vergunninghouder de volgende gegevens bijhouden:

- De methode van verwerking;
- De hoeveelheid verwerkte dierlijke meststoffen;
- De hoeveelheid, de aard en de samenstelling (het stikstof- en fosfaatgehalte) van de samen met de dierlijke meststoffen verwerkte stoffen;
- De hoeveelheid en de samenstelling van de eindproducten van de verwerking;
- Het nummer met de bijbehorende omschrijving waaronder de co-substraten zijn opgenomen in bijlage Aa, onderdeel IV;
- Gegevens waaruit blijkt op welk bedrijf de co-substraten als reststromen zijn vrijgekomen; (bijvoorbeeld facturen van dat bedrijf met daarin informatie over het soort product en de herkomst van het product).

Voor zover de Meststoffenwet eisen aan de onderhavige inrichting stelt, treedt de Wm terug. In lid 2 en lid 3 van artikel 22.1 van de Wm is de afstemming opgenomen tussen de Wm en de doelmatigheidstoets bij vergunningverlening en de Meststoffenwet en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. Concreet betekent dit dat bij een inrichting waar co-vergisting plaatsvindt binnen de grenzen van de Meststoffenwet, zoals hier het geval is, in de omgevingsvergunning geen voorschriften worden opgenomen die dubbelingen zijn met de eisen vanuit de Meststoffenwet en de regelgeving voor dierlijke bijproducten. Op onderdelen die de Meststoffenwet niet regelt, te weten de handeling met afvalstoffen dan wel co-substraten, is hoofdstuk 10 van de Wm van toepassing en worden deze onderdelen verder in deze vergunning behandeld.

Agrarische activiteiten

Dieraantallen en (huisvestings)systemen vergund

Voor een overzicht van de verleende vergunningen verwijzen wij naar de overwegingen onder het kopje Procedurele Overwegingen.

In onderstaande tabel is het aantal dieren weergegeven dat op basis van de geldende vergunningen per stal aanwezig mag zijn, inclusief het bijbehorende stalsystemen op basis van de Regeling ammoniak en veehouderij.

Stal	diersoort	Rav code.	BWL	Maximaal aantal dieren
1	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	24.300
2	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	31.000
3	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	31.000
4	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	29.700
5	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	34.500
6	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	29.700
7	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	29.700
8	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	32.700
9	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	42.900
10	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	42.900
11	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	42.900
12	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	46.200

E 5.6 is vleeskuikenstal met mixluchtventilatie

Dieraantallen en (huisvestings)systemen aanvraag

Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, is in onderstaande tabel aangegeven. Daarbij is tevens aangegeven hoeveel dieren er per stal worden aangevraagd en voor welke stalsystemen op basis van de Rav vergunning wordt gevraagd.

Stal	diersoort	Rav code.	BWL	Maximaal aantal dieren
1	vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	24.300
2	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	31.000
3	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	31.000
4	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	29.700
5	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	34.500
6	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	29.700
7	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	29.700
8	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	32.700
9	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	42.900
10	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	42.900

11	Vleeskuikens	E 5.6	2005.10.V3	42.900
12	Vleeskuikens	E 5.10 + E 7.4	BWL 2009.14.V5 + BWL 2010.29.V1	46.200

E 5.6 is vleeskuikenstal met mixluchtventilatie.

E 5.10 + E 7.4 is stal met verwarmingssysteem met warmteheaters en ventilatoren, inclusief additionele techniek droogfilterwand met 40% emissiereductie fijn stof

Toepassing (huisvestings)systemen

In alle pluimveestallen worden (huisvestings)systemen toegepast waarbij is verwezen naar een systeemnummer. De uitvoering van deze (huisvestings)systemen in de stallen moet overeenkomen met de beschrijving van dat huisvestingssysteem. Dit is opgenomen in artikel 3.123 van het Activiteitenbesluit. Doordat artikel 3.123 een rechtstreekse werking heeft zijn voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

BBT dierenverblijven ammoniak

Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Besluit emissiearme huisvesting landbouwhuisdieren (Besluit emissiearme huisvesting), de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), de Wabo (artikel 2.22, derde lid) en het Bor (artikelen 5.3 en 5.4).

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingsystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingsysteem voldoet aan de in het Besluit emissiearme huisvesting gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingsysteem een voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare techniek is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingsysteem worden aangemerkt als de beste beschikbare techniek.

De Wav legt een aanvullende toets op bij IPPC-installaties (artikel 3, derde lid). Rekening houdend met de technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting en de plaatselijke milieuomstandigheden kan het nodig zijn om een strengere emissiegrenswaarde dan de maximale emissiewaarde volgens het Besluit emissiearme huisvesting landbouwhuisdieren (= het niveau van BBT-technieken) op te nemen in de omgevingsvergunning.

Toetsing ammoniak op basis van het Besluit emissiearme huisvesting

In onderstaande tabel is per diercategorie per stalsysteem de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Stal	Diercategorie/huisvesting s-systeem	Emissiefactor* (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde* *
1 t/m 11	E 5.6, vleeskuikenstal met mixluchtventilatie (BWL 2005.10.V4)	0,037	0,045	A
12	E 5.10 + E 7.4, stal met verwarmingssysteem met warmteheaters en ventilatoren (BWL 2009.14.V5) + droogfilterwand; 40% emissiereductie fijn stof (BWL 2010.29.V1)	0,035	0,035	B***

* Emissiefactor op basis van bijlage 1 van de Rav en maximale emissiewaarde op basis van bijlage 1 van het Besluit emissiearme huisvesting.

** kolom A geldt voor een dierenverblijf dat is opgericht op uiterlijk 30 juni 2015;
kolom B geldt voor een dierenverblijf dat is opgericht op of na 1 juli 2015;
kolom C geldt voor een dierenverblijf dat is opgericht op of na 1 januari 2020.

*** Wij wijzen er op dat stal 12 voldoet aan de maximale emissiewaarde indien deze is opgericht voor 1 januari 2020. Indien het dierenverblijf wordt opgericht na 1 januari 2020 is een maximale emissiewaarde van 0,024 van toepassing. Aan de maximale emissiewaarde van 0,024 wordt niet voldaan. Stal 12 mag in dat geval niet worden opgericht.

In alle stallen voldoet het huisvestingssysteem (op dit moment) aan de maximale emissiewaarde. De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Aanvullende toetsing ammoniak bij IPPC-installatie

De 'Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij' van 25 juni 2007 kan als handleiding dienen voor het uitvoeren van de omgevingstoetsing die op grond van de IPPC-richtlijn ten aanzien van ammoniakemissie vanuit veehouderijen dient te worden uitgevoerd. Deze toetsing is echter alleen relevant wanneer het aantal te houden dieren van een diercategorie toeneemt. In de gevraagde vergunning is hiervan geen sprake. In de vergunde stallen vindt geen toename van het aantal dieren plaats, waardoor deze toetsing niet hoeft te worden uitgevoerd.

Ook blijkt uit de beleidslijn dat bij de vaststelling van strengere emissie-eisen vergunde rechten in beginsel niet worden aangetast. Als de ammoniakemissie als gevolg van de toepassing van BBT daalt, mag de veehouder via uitbreiding van het aantal dieren de emissieruimte weer tot het oude emissieniveau opvullen. Uit de aanvraag blijkt dat de ammoniakemissie uit de inrichting daalt van 15.447,5 kg naar 15.355,1 kg ammoniak per jaar. Deze afname wordt veroorzaakt door het toepassen

van een gewijzigd stalsysteem met een lagere ammoniakemissiefactor per dierplaats in de reeds vergunde, maar nog niet gerealiseerde stal 12.

Ammoniakemissie dierenverblijven

Toetsingskader

Voor zover het de ammoniakemissie uit dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan de Wav en de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav).

Toetsing

De dierenverblijven van onderhavige inrichting liggen niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Voor deze inrichting geldt op grond van de Wav geen beperking met betrekking tot het ammoniakplafond. Aan het gestelde in de Wav wordt voldaan.

Directe ammoniakschade

De effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van stallen zijn beoordeeld aan de hand van het rapport 'Stallucht en Planten' dat in 1981 is opgesteld door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO). Dit rapport is bedoeld ter beoordeling van directe ammoniakschade veroorzaakt door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en varkensbedrijven op gevoelige gewasgroepen (kasteelt, fruitteelt en boomkwekerij). Andere gewasgroepen lopen een verwaarloosbare kans beschadigd te worden. Uit jurisprudentie is gebleken dat minimaal een afstand van 50 meter moet worden aangehouden ten opzichte van kasteelt en coniferen. Ten opzichte van minder gevoelige planten en bomen, zoals een fruitboomgaard, is een afstand van 25 meter toereikend.

Binnen een afstand van 50 meter zijn geen gevoelige gewasgroepen of minder gevoelige planten en bomen gelegen. Onderhavige aanvraag draagt niet bij aan mogelijke directe ammoniak schade.

Conclusie ammoniakemissie uit dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel ammoniak aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. Er is geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

BBT dierenverblijven zwevende deeltjes

Voor zover het de toepassing van de Beste Beschikbare Technieken in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag voor wat betreft zwevende deeltjes getoetst aan het Besluit emissiearme huisvesting, de Wabo (artikel 2.22, derde lid) en het Bor (artikelen 5.3 en 5.4).

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen voor zwevende deeltjes (PM_{10}) zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingsysteem voldoet aan de in het Besluit emissiearme huisvesting gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingsysteem een voor de inrichting in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingsysteem worden aangemerkt als de BBT.

Toetsing BBT zwevende deeltjes

In onderstaande tabel is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Stal	Diercategorie/huisvestingssysteem	Emissiefactor (gram PM ₁₀ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (gram PM ₁₀ per dierplaats per jaar)
1 tot en met 11	Vleeskuikens, rav-code E 5.6 BWL 2005.10.V3	22	Nvt
12	Vleeskuikens, rav-code E 5.10 en E 7.4, BWL 2009.14.V5 en BWL 2010.29.V1	13	16

Emissiefactor op basis van de lijst met emissiefactoren fijn stof voor de veehouderij en maximale emissiewaarde op basis van bijlage 2 van het Besluit emissiearme huisvesting.

In stal 12 overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stal voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

De stallen 1 tot en met 11 zijn dierenverblijven die zijn opgericht voor 1 juli 2015. Voor deze stallen is geen maximale emissiewaarde van toepassing. De uitvoering van deze stal voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Conclusie BBT zwevende deeltjes

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel zwevende deeltjes aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. Er is geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

Afvalstoffen

Preventie

Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In deel B2 van het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029, hierna aangeduid als het LAP, is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie. In Nederland is een separaat afvalpreventieprogramma vastgesteld. De uitwerking van preventie-activiteiten vindt voornamelijk plaats via het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) en is inmiddels voortgezet in de vorm van het Rijksbrede programma Circulaire Economie. Zowel het LAP als de genoemde programma's bevatten geen kwantitatieve doelstellingen voor afvalpreventie bij bedrijven. Om invulling te geven aan dit aspect is de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil 2005) als toetsingskader gebruikt. In alle bedrijfsprocessen kunnen mogelijkheden bestaan om het ontstaan van afvalstoffen en het - directe of indirecte - gebruik van grondstoffen terug te dringen of de bestaande grondstoffen te vervangen door duurzame alternatieven. Zowel het beperken van de hoeveelheid afvalstoffen als het terugdringen van de hoeveelheid grondstoffen levert direct een financiële besparing op. Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval moet worden voorkomen of beperkt.

De handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil, 2005) hanteert ondergrenzen die de relevantie van afvalpreventie bepalen. Hierin wordt gesteld dat afvalpreventie relevant is wanneer er jaarlijks meer dan 25 ton (niet gevaarlijk) bedrijfsafval en/of meer dan 2,5 ton gevaarlijk afval binnen de inrichting vrijkomt.

Zoals uit de aanvraag blijkt, bedraagt de hoeveelheid gevaarlijk afval minder dan 2,5 ton per jaar en de hoeveelheid bedrijfsafval meer dan 25 ton per jaar. Gelet op de soorten afvalstromen is er binnen de inrichting geen preventiepotentieel aanwezig. Spuiwater is een restproduct van de chemische luchtwassers en is als zodanig nodig om een goede werking van de luchtwassers te waarborgen. Een deel van het spuiwater wordt hergebruikt in het vergistingsproces. Het overige deel wordt afgezet. Afzet van het spuiwater vindt plaats via de daarvoor toegestane weg. Wanneer de hoeveelheid spuiwater buiten beschouwing wordt gelaten, bedraagt de hoeveelheid bedrijfsafval minder dan 25 ton per jaar. Wij hebben daarom in deze vergunning verder geen aandacht besteed aan de preventie van afvalstoffen.

Afvalscheiding

In deel B3 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding, waarbij paragraaf B 3.5 specifiek ingaat op afvalscheiding door bedrijven. Voor bedrijfsafval is het niet goed mogelijk een limitatieve opsomming te maken van afvalstoffen die door alle bedrijven gescheiden moet worden gehouden. Bedrijven verschillen van aard en omvang veel van elkaar en er bestaat een groot aantal bedrijfsspecifieke afvalstoffen. Uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalstoffen gescheiden te houden en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd.

Voor een aantal afvalstoffen die diffuus of in kleine hoeveelheden ontstaan is in het LAP (paragraaf B.3.5.2) een tabel opgenomen waarin een indicatie wordt gegeven wanneer het redelijk is afvalscheiding te vergen.

Daarnaast zijn in deel F bijlage 5 van het LAP verschillende categorieën van gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen vastgelegd welke niet met elkaar, met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen mogen worden gemengd. Deze categorieën moeten dus gescheiden gehouden worden. Voor de overwegingen met betrekking tot het gescheiden houden/niet mengen van deze categorieën van afvalstoffen wordt verwezen naar de paragraaf 'mengen'.

Uit de aanvraag blijkt dat binnen de inrichting geen afvalstoffen vrijkomen waarvan in paragraaf B.3.5.2 (tabel 2) van het LAP is aangegeven dat er omstandigheden kunnen zijn dat scheiding daarvan redelijkerwijs van een inrichting kan worden geveerd. Op basis van het gestelde in de aanvraag achten wij het in voorliggende situatie daarom niet redelijk van vergunninghouder afvalscheiding te verlangen. Wel zijn enkele algemene voorschriften voor het scheiden van afvalstoffen opgenomen.

Vergisten van mest en verwerken van digestaat

De Wm bepaalt in artikel 22.1, lid 9, dat hoofdstuk 10 ('Afvalstoffen') van die wet niet van toepassing is op gedragingen, voor zover daaromtrent voorschriften gelden, die zijn gesteld bij of krachtens de Meststoffenwet. Tevens is in artikel 2, lid 1 onder f van de Kaderrichtlijn Afvalstoffen bepaald dat de Kaderrichtlijn Afvalstoffen niet van toepassing is op dierlijke mest.

Op grond hiervan zijn wij van mening dat Jorritsma Beheer B.V. voor de acceptatie en verwerking van dierlijke meststoffen niet hoeft te beschikken over een adequaat A&V-beleid en AO/IC. Wel moet Jorritsma Beheer B.V. op grond van de meststoffenwetgeving en de voorschriften die aan deze beschikking zijn verbonden, beschikken over een adequate administratie.

Registratie

De aanvrager verkrijgt met deze vergunning de mogelijkheid om meststoffen en co-producten van buiten de inrichting te ontvangen.

De co-producten die worden ontvangen, betreffen stoffen die zijn vermeld in Bijlage Aa behorende bij artikel 4 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Dit betekent dat deze co-producten als meststoffen mogen worden verhandeld.

Op grond van de Meststoffenwet moet de inrichting de ontvangst van afvalstoffen melden. Voor een effectieve handhaving van het mestbeheer is het van belang om naast de meldingsverplichtingen tevens verplichtingen ten aanzien van acceptatie en registratie op te nemen (artikel 5.8 van het Bor). In deze vergunning zijn dan ook voorschriften voor de acceptatie en registratie van o.a. de aangevoerde, de afgevoerde en de geweigerde (mest)stoffen en co-producten opgenomen.

Afvalwater

Vanuit de inrichting vindt geen indirecte lozing van afvalwater plaats. Afvalwater afkomstig van het verwerken van digestaat wordt geloosd op de naastgelegen watergang. Hierop ziet de gelijktijdig aangevraagde Waterwetvergunning toe.

Het overige afvalwater dat vrijkomt binnen de inrichting, bijvoorbeeld het afvalwater dat bij het reinigen van de pluimveestallen vrijkomt, wordt opgevangen in een spoelwaterput. Deze afvalwaterstroom wordt als meststof uitgereden over het land.

Lucht die vrijkomt bij het de opslag van meststoffen en het drogen van digestaat wordt door luchtwassers geleid. Het spuiwater dat hierbij vrijkomt, wordt opgeslagen in een spuiwatertank. Een deel van het spuiwater wordt hergebruikt bij het verwerken van digestaat, het overige deel wordt afgevoerd voor verdere verwerking.

Niet verontreinigd hemelwater afkomstig van daken en het erf wordt op de bodem geïnfilteerd, of in de naastgelegen watergang geloosd. Op het lozen van niet verontreinigd hemelwater zijn de betreffende artikelen uit het Activiteitenbesluit van toepassing.

Bodem

Het kader voor de bescherming van de bodem

Het (nationale) preventieve bodembeschermingbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB). Het uitgangspunt van de NRB is dat door een combinatie van voorzieningen en maatregelen (CVM) een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd. Alleen in bepaalde bestaande situaties kan conform de NRB onder voorwaarden volstaan worden met een aanvaardbaar bodemrisico.

Op basis van de NRB worden de (voorgenomen) activiteiten beoordeeld en wordt bepaald welke CVM noodzakelijk is om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen. Daarbij richt de NRB zich op de normale bedrijfsvoering en voorzienbare incidenten. Bodembescherming in situaties van calamiteiten wordt in het kader van de NRB niet behandeld. Een eventuele calamiteitenopvang die onlosmakelijk deel uitmaakt van de installatie, bijvoorbeeld in de vorm van een tank of opvangbassin, is wel een activiteit waar de NRB in voorziet. Tankputten en calamiteitenvijvers voor de opslag van verontreinigd bluswater worden in de NRB niet behandeld.

De bodembedreigende activiteiten

Binnen de inrichting vinden de volgende bodembedreigende activiteiten plaats:

- het opslaan, overslaan en verwerken van dierlijke meststoffen, co-producten en digestaat;
- het opslaan van dieselolie in een bovengrondse tank;
- het afleveren van dieselolie aan eigen materieel;
- het opslaan van zwavelzuur, Clorius2 Air en spuiwater;
- het in werking hebben van een luchtwasser;
- het stallen van materieel;
- het opslaan van gevaarlijke en bodembedreigende stoffen.

Activiteitenbesluit

Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit heeft betrekking op het aspect bodem en is van toepassing op inrichtingen C, waartoe een IPPC-installatie behoort.

In Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit en Afdeling 2.1 van de Activiteitenregeling zijn voorschriften opgenomen die betrekking hebben op:

- treffen van bodembeschermende voorzieningen en maatregelen;
- signaleren van bodemverontreiniging;
- middelvoorschriften voor bodembeschermende maatregelen;
- middelvoorschriften voor bodembeschermende voorzieningen;
- maatwerk voor aanvaardbaar bodemrisico;
- de verplichting tot het bewaren van documenten.

Voor wat betreft het aspect bodembescherming valt het bedrijf volledig onder het Activiteitenbesluit. In het kader van deze vergunning hoeft daarom geen nadere beoordeling plaats te vinden. Op grond van het Activiteitenbesluit moeten alle bedrijfsactiviteiten worden verricht met voorzieningen en maatregelen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico. Bij de aanvraag is een bodemrisico-inventarisatie gevoegd waaruit blijkt dat met het toepassen van CVM sprake is van verwaarloosbaar bodemrisico.

Nulsituatieonderzoek

Het preventieve bodembeschermingbeleid gaat er van uit dat (zelfs) een verwaarloosbaar bodemrisico nooit volledig uitsluit dat een verontreiniging of aantasting van de bodem optreedt. Om die reden is altijd een nulsituatieonderzoek naar de kwaliteit van de bodem noodzakelijk. Het nulsituatieonderzoek richt zich op de afzonderlijke activiteiten en de daar gebruikte stoffen. Nulsituatieonderzoek bestaat uit het vastleggen van de nulsituatie bodemkwaliteit voorafgaand aan de start van de betreffende activiteit(en). Na het beëindigen van de betreffende activiteit(en) dient een vergelijkbaar eindonderzoek te worden uitgevoerd.

Het nulsituatieonderzoek moet ten minste duidelijkheid verstrekken over:

- de locatie van bemonsteringspunten rekening houdend met de mobiliteit van de gebruikte stoffen en de lokale grondwaterstroming;
- de wijze waarop de betreffende stoffen moeten worden gedetecteerd, bemonsterd en geanalyseerd;
- de bodemkwaliteit ter plaatse van bemonsteringslocaties.

De in het nulsituatieonderzoek vastgelegde bodemkwaliteit geldt als uitgangspunt bij de beoordeling of ten gevolge van de betreffende activiteiten verontreiniging of aantasting van de bodem heeft plaatsgevonden en of bodemherstel nodig is.

Voor de inrichting zijn, voor zover ons bekend in het verleden een tweetal bodemonderzoeken uitgevoerd.

- Verkennend bodemonderzoek van 16 september 2009 met kenmerk 083341/FV;
- Nul-situatieonderzoek van 8 februari 2011 met kenmerk 083341/FV.

De onderzoeken hebben betrekking op een deel van de inrichting. Deze onderzoeken beschouwen wij voor dat deel van de inrichting als nulsituatie onderzoek. Omdat de activiteiten binnen de inrichting reeds geruime tijd plaatsvinden is het niet zinvol om voor de overige delen van de inrichting alsnog een nul-situatie bodemonderzoek uit te voeren.

Na beëindiging van de activiteiten of een deel daarvan moet een eindonderzoek worden verricht. Indien blijkt dat sprake is van een bodembelasting als gevolg van de activiteiten, zal de bodemkwaliteit hersteld moeten worden. Voor die delen van de inrichting waarbij de nul-situatie niet middels een onderzoek is vastgesteld geldt op grond van artikel 2.11, lid 5 van het Activiteitenbesluit de achtergrondwaarde als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit als terugsaneerwaarde.

Energie

Uit de aanvraag blijkt dat sprake is van een relevant jaarlijks energiegebruik door de inrichting. In het landelijke beleid zoals vastgelegd in de circulaire "Energie in de milieuvergunning" worden inrichtingen met een jaarlijks verbruik van minimaal 25.000 m³ aan aardgasequivalenten of een jaarlijks elektriciteitsverbruik van minimaal 50.000 kWh elektriciteit namelijk als energierelevant bestempeld. Dit betekent dat moet worden getoetst of de inrichting de beste beschikbare technieken (BBT) toepast om tot een verantwoord zuinig energiegebruik te komen.

De aanvraag bevat echter geen actueel energiebesparingsonderzoek. Ook kan niet met behulp van algemeen beschikbare informatie over energiebesparingsmaatregelen voldoende worden vastgesteld welke rendabele energiebesparende maatregelen voor de inrichting gelden. Aan de vergunning zijn daarom voorschriften verbonden waarin van de inrichting wordt verlangd dat het een energieplan opstelt met daarin opgenomen de te treffen energiebesparende maatregelen.

(Externe) Veiligheid

Algemeen

Bij Jorritsma Beheer B.V. zijn de volgende gevaarlijke stoffen aanwezig:

- ijzersulfaat
- natriumhydroxide
- dieselolie
- zwavelzuur en zoutzuur
- natronloog
- Clorious2 Air
- diverse (smeer)oliën
- spuiwater.

De processen, de aard en hoeveelheid van de gebruikte gevaarlijke stoffen zoals vermeld in de aanvraag kunnen een risico vormen voor de omgeving.

Op- en overslag gevaarlijke stoffen

Ten behoeve van de op- en overslag van gevaarlijke stoffen zijn richtlijnen opgesteld in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd. Deze PGS-richtlijnen zijn vermeld als Nederlandse informatiedocumenten over BBT in de bijlage van de Mor. Voor de beoordeling van de aanvraag van Jorritsma Beheer B.V. zijn de volgende PGS-richtlijnen relevant:

- PGS 15:2016 versie 1.0 (09-2016): Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen;
- PGS 30:2011 versie 1.0 (12-2011): Vloeibare brandstoffen: bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties

Opslag (gevaarlijke) stoffen in verpakking, PGS 15

De stoffen met verschillende ADR-klassen worden gescheiden van elkaar opgeslagen in een drietal ADR containers op het buitenterrein. Daarnaast is nabij de VDT-installatie een werkvoorraad

aanwezig van antischuimmiddel en zuur. Ook in de droogloods is een werkvoorraad zuur en natronloog aanwezig.

Binnen de inrichting worden smeermiddelen, afgewerkte olie en de dieselolie opgeslagen in dubbelwandige bovengrondse tanks. De verpakte zuren en basen en het Clorius2 worden opgeslagen in IBC's. Voor wat betreft de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen wordt in de aanvraag aangesloten bij de Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen 15: Richtlijn opslag van verpakte gevaarlijke stoffen (PGS 15). Gevaarlijke (afval)stoffen dienen op een veilige manier te worden opgeslagen conform PGS 15.

De PGS 15 is, onder andere, van toepassing op verpakte ADR-geclassificeerde stoffen. Om de veiligheid zoveel mogelijk te waarborgen zijn voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen voorschriften in de vergunning opgenomen. Deze voorschriften sluiten aan bij de inzichten welke zijn vastgelegd in de PGS 15.

In hoofdstuk 4 van de PGS 15 zijn voorschriften opgenomen voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen in hoeveelheden van meer dan 10 000 kg. Ook zeer giftige stoffen (ADR-klasse 6.1 verpakkingsgroep I) moeten vanaf een hoeveelheid van 1 000 kg worden opgeslagen in een opslagvoorziening zoals beschreven in dit hoofdstuk. Clorius2 heeft ADR klasse 6.1, verpakkingsgroep I. Daarom hebben wij in de voorschriften tevens aansluiting gezocht bij hoofdstuk 4 van de PGS 15.

Opslag in tanks en gebruik zwavelzuur

Luchtwassers met een chemische wastrap 'vangen' ammoniak uit de lucht door de vrijkomende lucht te wassen met water waaraan zwavelzuur is toegevoegd. Tussen zwavelzuur en ammoniak vindt een chemische reactie plaats waarbij ammoniumsulfaat ontstaat. Hierdoor wordt de uit de lucht 'gevangen' ammoniak vastgehouden in het waswater.

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden die een oordeelkundig gebruik afdwingen en aldus waarborg bieden dat de luchtwasser waarin het zwavelzuur zich bevindt, geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt. Bij het opstellen van deze voorschriften hebben wij in overeenstemming met paragraaf 4.1.3 van het Activiteitenbesluit en paragraaf 4.1.3.1 van de bijbehorende ministeriële regeling aangesloten bij de PGS 30. Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten.

Opslag van spuiwater in tanks

Voordat aan het spuiwater een (nuttige) bestemming wordt gegeven wordt dit tijdelijk opgeslagen in een tank met een inhoud van 50 m³. Het spuiwater heeft een corrosieve werking. Daarnaast gaat het om een stof met een bijtend karakter. In verband met de veiligheid zijn daarom speciale eisen gesteld aan de opslag van spuiwater.

Opslaan en afleveren van dieselolie

De richtlijn PGS 30:2011: 'Vloeibare brandstoffen – bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties' is van toepassing op de drukloze, bovengrondse opslag van vloeibare brandstoffen

en/of minerale olieproducten met een vlampunt hoger dan 23 °C, behorende tot de PGS-klassen 2 tot en met 4 in een of meer tanks met een opslagcapaciteit van ten hoogste 150 m³ per tank. Binnen de inrichting vindt de opslag plaats van dieselolie in een tank met een inhoud van 5.000 liter. De richtlijn PGS 30:2011 (versie 1.0, december 2011) is aangewezen als Nederlands informatiedocument voor de BBT en van toepassing op de bovengrondse tanks binnen de inrichting.

In paragraaf 3.4.9 van het Activiteitenbesluit worden eisen gesteld aan de opslag van gasolie in een bovengrondse tank. Doordat deze paragraaf een rechtstreekse werking heeft worden geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

In hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit worden echter geen eisen gesteld aan het afleveren van vloeibare brandstof aan motorvoertuigen die niet bestemd zijn voor het wegverkeer. Voor deze activiteit zijn daarom wel voorschriften opgenomen in de vergunning. Er is sprake van kleinschalige aflevering indien het afleveren van vloeibare brandstoffen vanuit een bovengrondse opslagtank aan voertuigen of apparaten plaatsvindt, die bestemd zijn voor eigen bedrijfsmatig gebruik en waarbij minder dan 25 m³ per jaar wordt getankt. Daarbij hebben wij aansluiting gezocht bij de voorschriften voor kleinschalige aflevering die zijn opgenomen in PGS 30.

Vergistingsinstallatie

Binnen de inrichting zijn drie installaties aanwezig waarin biogas wordt opgeslagen. Uit de aanvraag blijkt dat op enig moment maximaal 6.000 m³ biogas als buffervoorraad aanwezig kan zijn.

Uitgaande van een soortelijke massa van biogas van 1,22 kg per m³ komt dit overeen met een massa van ca. 7,4 ton.

Wanneer de concentratie waterstofsulfide (H₂S) de 1% overschrijdt is er sprake van een zeer toxisch gas H1 ACUUT TOXISCH Categorie 1 zoals bedoeld in de CLP-verordening (Verordening (EG) nr. 1272/2008). Uit bijlage I van RICHTLIJN 2012/18/EU volgt dat wanneer er sprake is van meer dan 5 ton acuut toxisch gas categorie I, het bedrijf onder de werking van het besluit risico zware ongevallen 2015 valt. Uit de aanvraag blijkt dat de maximale concentratie van 1% niet wordt overschreden. Om te borgen dat de maximale concentratie van 1% niet kan worden overschreden hebben wij enkele voorschriften aan de vergunning verbonden.

Op grond van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het Besluit risico's zware ongevallen 2015 niet van toepassing is op deze inrichting.

De inrichting valt niet onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichting (Bevi), zodat geen verplichting bestaat tot het toetsen aan de grens- en richtwaarden uit dit besluit. Echter in de "Handreiking co-vergisting van mest" wordt geadviseerd om een veiligheidsafstand van 50 meter, gerekend vanaf het midden van de biogasopslag tot een kwetsbare of beperkt kwetsbare object van derden aan te houden. Binnen een afstand van 50 meter van de vergistingsinstallatie zijn geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten van derden gelegen en deze worden conform het bestemmingsplan ook niet mogelijk gemaakt. De afstand tussen de dichtstbijzijnde woning aan de Hoarnestreek 6 en de navergister bedraagt 75 meter.

Het bevoegd gezag is verplicht de relevante gegevens van risicovolle inrichtingen ten behoeve van het risicoregister aan te leveren. Er is een registratieplicht voor risicovolle situaties op grond van artikel 12.12 van de Wm, nader uitgewerkt in het Registratiebesluit externe veiligheid. Tevens is er

een dergelijke verplichting op grond van artikel 45 van de Wet veiligheidsregio's, nader uitgewerkt in de (Ministeriële) Regeling provinciale risicokaart.

Om te bepalen wanneer een inrichting risicokaart-relevant is, wordt gebruik gemaakt van de Leidraad Risico Inventarisatie-deel Gevaarlijke Stoffen (LRI-GS) en de daarin opgenomen drempelwaardentabel. De drempelwaarden geven aan wanneer een stationaire risicosituatie met gevaarlijke stoffen een zodanig 'verhoogd gevaar' heeft dat het relevant wordt geacht dat deze is te zien op de publieke risicokaart.

De in de inrichting aanwezige biogasopslagen hebben een inhoud die groter is dan de drempelwaarde "Risicokaart-relevant voor categorie N8 – Overige gevaarlijke gassen (> 20.000 liter)". Hiermee zijn de opslagen risicokaart-relevant en moeten deze op de risicokaart worden vermeld.

Warenwetbesluit drukapparatuur

Bij Jorritsma Beheer B.V. is apparatuur in gebruik met een maximaal toelaatbare druk van meer dan 0,5 bar. Voor deze installatie gelden de eisen zoals die verwoord zijn in het Warenwetbesluit drukapparatuur. Dit besluit is van toepassing op het ontwerp, de fabricage, de overeenstemmingsbeoordeling, de ingebruikneming en periodieke keuring van drukapparatuur, samenstellen en druksystemen waarvan de maximaal toelaatbare druk (PS) meer dan 0,5 bar bedraagt. Het besluit is rechtstreeks werkend, zodat in deze vergunning geen nadere eisen gesteld (mogen) worden. De Inspectie SZW is toezichthouder voor het in werking hebben van deze drukapparatuur.

Relatie met ATEX

Gas- en stofexplosies

Een gasexplosie kan ontstaan wanneer een ontstekingsbron een explosief mengsel van een brandbaar gas (verdampte vluchtige vloeistof) én zuurstof (lucht) tot ontsteking brengt. Bij Jorritsma Beheer B.V. bestaat in de mestvergistingsinstallatie en de WKK's of in de nabijheid daarvan door de aanwezigheid van vrijgekomen brandbaar gas de kans dat dit gas tot ontbranding of ontsteking wordt gebracht.

Een stofexplosie kan zich voordoen wanneer een ontstekingsbron een explosief mengsel van stof en zuurstof (lucht) tot ontsteking brengt. Bij Jorritsma Beheer B.V. bestaat in de productieruimte voor diervoeder en in de bijbehorende opslagsilo's of in de nabijheid daarvan door de aanwezigheid van vrijgekomen en ronddwarrelend stof de kans dat dit stof tot ontbranding of ontsteking wordt gebracht.

De verplichtingen voor inrichtingen ten aanzien van gas- en stofontploffingsgevaar zijn verankerd in de Arbowet en het Arbobesluit (ATEX). Concreet gaat het voor inrichtingen (bedrijven) dan met name om het explosie veiligheidsdocument, de RI&E voor de onderdelen gas- en stofontploffing, en de gevarencategorie-indeling.

In verband met mogelijk explosiegevaar door de aanwezigheid van methaan is het van belang na te gaan in welke gevallen deze situatie zich kan voordoen, en welke maatregelen moeten worden opgelegd om een ontploffing te voorkomen. Aan de hand van de ATEX richtlijn en de Nederlandse praktijkrichtlijn 7910-1, is een gevarencategorie-indeling te maken met betrekking tot ontploffingsgevaar. De gevarencategorieering hangt in de praktijk met name af van de uitvoering van de biogasopvang.

De Inspectie SZW is de toezichhoudende instantie. Om deze reden worden ten aanzien van gasontploffingsgevaar in veel gevallen geen voorschriften aan de vergunning verbonden. In deze specifieke situatie kan een ontsteking echter leiden tot ongewenste milieueffecten en is daardoor relevant de ten aanzien van het aspect milieuverantwoord ondernemen.

Om die reden hebben wij in de voorschriften vastgelegd dat binnen de inrichting een plattegrondtekening aanwezig moet zijn waarop deze zonerings is aangegeven. Binnen deze zonerings mogen geen ontstekingsbronnen aanwezig zijn tenzij deze aan de ATEX voldoen. Ook dat hebben wij in de voorschriften vastgelegd.

(Intern) bedrijfsnoodplan

In de arbowetgeving is het hebben van een noodplan geregeld. Op basis van artikel 2.5 c van het Arbobesluit is een inrichting verplicht een noodplan te hebben. Op basis van dit artikel is de inrichting ook verplicht o.a. hulpverleningsinstanties in te lichten over het noodplan indien gewenst door deze instanties. In artikel 2.0 c van de Arboregeling is geregeld wat er tenminste in het noodplan moet zijn opgenomen (verwezen wordt naar bijlage II van de regeling). Gezien het voorgaande worden ten aanzien van een (intern) bedrijfsnoodplan geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Bliksembeveiliging

Conform de Handreiking (co-)vergistings van mest dient het bevoegd gezag in samenwerking van het brandpreventiebureau van de brandweer te bepalen of een bliksembeveiligingsinstallatie nodig is. Het betreft hier een bestaande installatie waarvoor al eerder een vergunning is verleend, en waarvoor eerder advies is gevraagd aan de Brandweer Noordwest Fryslân (thans Brandweer Fryslân). Naar aanleiding van het advies van Brandweer Fryslân heeft een bliksemrisicoanalyse conform NEN-EN-IEC 62305-2 plaatsgevonden. Naar aanleiding van die analyse is destijds de verplichting opgenomen om beveiligingsmaatregelen van niveau LPL 1 toe te passen. Omdat er sprake is van een bestaande en vergunde installatie die technisch niet wordt gewijzigd, hebben wij het niet noodzakelijk gevonden om een dergelijk onderzoek opnieuw uit te laten voeren. Wij hebben op basis van het destijds uitgevoerde onderzoek besloten om maatregelen tegen blikseminslag voor te schrijven.

Fakkelinstallatie

De onderhavige installatie is niet voorzien van een permanente fakkelinstallatie. Bij normale bedrijfsuitvoering zal er constante afname van biogas zijn. Er zijn twee wkk's met een gasmotor aanwezig. Omdat er meerdere gasmotoren aanwezig zijn, kan de biogasproductie worden opgevangen door het gas bij eventuele storingen, defecten of onderhoudsactiviteiten, over een andere gasmotor te leiden. Als dit echter niet mogelijk is en de biogasopslag te vol zal raken dan zal het vergistingsgas worden opgevangen door de bufferwerking van de gasopslagen. Mochten de gasopslagen te vol raken dan zal het vergistingsgas in een mobiele fakkel worden afgefakkeld. De fakkel zal derhalve slechts zeer incidenteel als noodvoorziening worden toegepast.

Wanneer een mobiele fakkelinstallatie wordt geplaatst, dient deze buiten de ATEX zone te worden opgesteld. Wanneer het asvermogen van de gasmotor groter is dan 100 kW, moet het biogas binnen 24 uur via een fakkelinstallatie kunnen worden afgefakkeld. De positionering van de fakkel of afblaasinrichting dient aan de veiligheidseisen te voldoen conform het gestelde in de Richtlijn NPR 7910-1. Ten aanzien van gebruik van de fakkel zijn in deze vergunning voorschriften opgenomen.

Beoordeling en conclusie

Uit de aanvraag blijkt dat de opslag van gevaarlijke stoffen voldoet aan de genoemde PGS richtlijnen, en daarmee voldoet aan BBT. De relevante onderdelen van deze richtlijn zijn bij voorschrift aan dit besluit verbonden.

Ten aanzien van de risico's als gevolg van de activiteiten zijn wij van mening dat wanneer binnen de inrichting conform de aan deze vergunning verbonden voorschriften en andere wettelijke regels gewerkt wordt, er geen sprake is van onaanvaardbare risico's voor de omgeving ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen en dat de risico's in voldoende mate worden beheerst.

Geluid en trillingen

De bedrijfsactiviteiten hebben tot gevolg dat geluid wordt geproduceerd. Deze geluidsemisatie wordt vooral bepaald door transportbewegingen van en naar de inrichting, vervoersbewegingen binnen de gebouwen van de inrichting, en diverse vast opgestelde installaties waaronder de luchtwassers. De veroorzaakte geluidsbelasting in de omgeving is in kaart gebracht in een akoestisch rapport van Noorman, van 12 april 2017 met kenmerk 21610060.R02d (verder: het akoestisch rapport).

Het geluid wordt beoordeeld op basis van de representatieve bedrijfssituatie (de geluidsemisatie die de inrichting onder normale omstandigheden veroorzaakt). Beoordeeld worden de geluidsbelasting, de maximale geluidsniveaus en de indirecte hinder als gevolg van het in werking zijn van de inrichting.

De activiteiten die relevant zijn voor het aspect geluid zijn onder andere:

- verkeersbewegingen (vrachtwagens en personenwagens);
- rijdend materieel binnen de inrichting;
- het in werking hebben van de installaties en ventilatoren;
- het in werking hebben van de luchtwassers.

Deze activiteiten vinden plaats gedurende 24 uur per dag.

Ten opzichte van de bestaande (en ook vergunde) situatie zijn de volgende, voor de geluidsemisatie relevante, wijzigingen aangevraagd:

Door een toename van de vergistingscapaciteit en het wijzigen van de methode van verwerken van digestaat wijzigt het aantal transportbewegingen. Het aantal voertuigbewegingen met materieel binnen de inrichting wijzigt. Daarnaast is een bestaande luchtwasser gewijzigd en wordt bij de hydrolyseloods een nieuwe luchtwasser gerealiseerd. Een deel van de stallen wordt voorzien van (gewijzigde) stuwbakken. Ook de rijroutes van het vrachtverkeer van en naar de inrichting wijzigen. Dit laatste heeft invloed op het aspect indirecte hinder.

Incidenteel worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- de afvoer van de mestkuikens aan het einde van iedere mestrondte, 7 dagen op jaarbasis en
- de verhoogde aanvoer van tarwe in de oogstperiode gedurende 5 dagen op jaarbasis.

Deze incidentele activiteiten hebben wij afzonderlijk beoordeeld

Windturbines

Binnen de inrichting zijn twee windturbines aanwezig. De windturbines vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Voor de toelaatbare geluidniveaus vanwege deze windturbines hebben wij daarom geen (geluid)voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau.

In het kader van de beoordeling of de inrichting niet op ontoelaatbare wijze geluidshinder teweegbrengt, is gebruikgemaakt van de "Handreiking industrielawaai en vergunningverlening, oktober 1998". In de aanvraag zijn activiteiten aangevraagd voor de dag-, avond- en nachtperiode.

Gelet op de aard van de omgeving namelijk landelijk gebied geldt, met toepassing van de Handreiking, de volgende richtlijn voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ter plaatse van de omliggende woningen:

- 40 dB(A) in de dagperiode (tussen 07.00 uur en 19.00 uur);
- 35 dB(A) in de avondperiode (tussen 19.00 uur en 23.00 uur);
- 30 dB(A) in de nachtperiode (tussen 23.00 uur en 07.00 uur).

Uit het akoestisch rapport blijkt dat ter plaatse van de omliggende geluidgevoelige objecten, met uitzondering van de woning aan de Hoarnestreek 6, in de representatieve bedrijfssituatie aan de richtwaarden voor de dag en avondperiode kan worden voldaan.

In de nachtperiode kan aan de richtwaarden worden voldaan, met uitzondering van de woningen aan de Hoarnestreek 6 en de Hoarnestreek 33.

Ter plaatse van de woning aan de Hoarnestreek 33 is sprake van een overschrijding van de richtwaarde met 1 dB (berekende waarde 31 dB). Er wordt ruim voldaan aan de grenswaarde van 45 dB(A) in de nachtperiode. Er is sprake van reeds vergunde activiteiten. In de vigerende vergunning is een voorschrift opgenomen waarin is vastgelegd dat de geluidbelasting in de nachtperiode 31 dB(A) mag bedragen ter plaatse van de woning aan de Hoarnestreek 33. Dit betekent dat de geluidbelasting ter plaatse van de woning aan de Hoarnestreek 33 in de representatieve bedrijfssituatie in de nachtperiode niet wijzigt. Uit het akoestisch onderzoek blijkt tevens dat voldoende BBT-maatregelen worden toegepast.

Ter plaatse van de woning aan de Hoarnestreek 6 blijkt dat in de dagperiode, avondperiode en nachtperiode niet kan worden voldaan aan de richtwaarden. De berekende geluidniveaus bedragen zonder maatregelen respectievelijk 42, 43 en 43 dB(A). Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat met het toepassen van BBT-maatregelen een aanzienlijke reductie van de geluidbelasting kan worden gerealiseerd. Na het toepassen van deze maatregelen bedraagt de geluidbelasting ter plaatse van de woning aan de Hoarnestreek 6 respectievelijk 39, 38 en 38 dB(A).

In de voorschriften hebben wij vastgelegd dat de de bbt- maatregelen conform het akoestisch rapport dienen te worden uitgevoerd.

Voor een beschrijving van de toegepaste maatregelen verwijzen wij naar het kopje Best Beschikbare Technieken verderop in deze overwegingen.

Er is sprake van reeds eerder vergunde activiteiten. In de verleende vergunning heeft echter geen toetsing plaatsgevonden van de geluidbelasting op de woning aan de Hoarnestreek 6 omdat er destijds vanuit is gegaan dat het hier een bedrijfswoning behorend tot de inrichting betrof. Om die reden is in het akoestisch onderzoek, op basis van de reeds vergunde activiteiten, berekend wat de bijbehorende geluidbelasting in de vergunde situatie betrof. Uit die berekening volgt een (vergunde) geluidbelasting van 45 dB(A) in de dagperiode, 43,5 dB(A) in de avondperiode en 43,5 dB(A) in de nachtperiode.

Dit betekent dat de geluidbelasting ter plaatse van de woning aan de Hoarnestreek 6 in de representatieve bedrijfssituatie in de nachtperiode in deze aanvraag ten op zichte van de vergunde situatie aanzienlijk afneemt. Uit het akoestisch onderzoek blijkt tevens dat voldoende BBT-maatregelen worden toegepast.

Gezien bovenstaande overwegingen achten wij de aangevraagde activiteiten en de bijbehorende geluidbelasting vergunbaar. De geluidsniveaus hebben wij in een voorschrift vastgelegd.

Maximaal geluidsniveau (L_{Amax})

Volgens de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening moet gestreefd worden naar het voorkomen van maximale geluidsniveaus die meer dan 10 dB boven het door de inrichting veroorzaakte equivalente niveau uitkomen. De grenswaarden voor de maximale geluidsniveaus bedragen 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Bij de woningen aan de Hoarnestreek 6, 31 en 33 worden de streefwaarden met maximaal 3 dB(A) (berekende waarde van 53 dB(A)) overschreden. Uit de aanvraag blijkt dat de hogere piekniveau's noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering en dat er maatregelen ter voorkoming van geluidsoverlast zijn/worden getroffen. Aan de grenswaarde van 60 dB(A) wordt ruimschoots voldaan. Overschrijding van de streefwaarden achten wij dan ook acceptabel. De maximale geluidsniveaus hebben wij in een voorschrift vastgelegd.

Incidentele bedrijfssituatie

Voor incidentele bedrijfssituaties, dat wil zeggen situaties die slechts een beperkt aantal dagen per jaar optreden, kunnen op grond van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening ruimere grenswaarden worden gesteld.

Jorritsma Beheer B.V. vraagt vergunning voor een incidentele bedrijfssituatie; een situatie die zich maximaal 12 maal per jaar voordoet. Het betreft de afvoer van de mestkuikens aan het einde van iedere mestrondte (7 dagen op jaarbasis) en de verhoogde aanvoer van tarwe in de oogstperiode gedurende 5 dagen op jaarbasis. Hierdoor zal een verhoogde geluidsproductie plaatsvinden.

Gelet op de hierbij te verwachten optredende geluidsbelastingen en het incidenteel voorkomen van deze bedrijfssituatie, kunnen wij deze toestaan.

Wij hebben deze activiteiten uitgezonderd van de geluidsgrenswaarden voor de representatieve bedrijfssituatie zoals genoemd in de voorschriften en voor die situaties geluidsgrenswaarden gesteld. Van de afwijkingen van de representatieve bedrijfssituatie moeten wij vooraf op de hoogte worden gesteld en deze dienen in een logboek te worden vastgelegd.

Laagfrequent geluid (LFG)

In de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai van 1999, wordt aangegeven dat deze handleiding geluidniveaus lager dan 100 Hz niet specifiek beoordeeld als LFG. Bij een vermoeden van LFG wordt in Nederland voor de beoordeling daarvan, overeenkomstig de Richtlijn laagfrequent geluid van de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG) de "Vercammen-curve" toegepast. In praktijk kan LFG-hinder door WKK's worden veroorzaakt. In zijn algemeenheid geldt voor WKK-units dat deze mogelijk gekenmerkt worden door een verhoogde laagfrequente bijdrage in de 63 Hz octaafband. Bij 63 Hz bedraagt de toelaatbare binnenwaarde volgens de Vercammen-curve 47 dB. In de wijze van meten is aansluiting gezocht bij de meetmethode uit de richtlijn laagfrequent geluid van de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG).

De woning van derden die het meest wordt belast door de WKK-installaties is de woning Hoarnestreek 6. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat aan de toelaatbare (laagfrequente) binnenwaarde van 47 dB bij 63 Hz kan worden voldaan. Op basis van de meet- en berekeningsresultaten is laagfrequente hinder vanwege de WKK-installaties niet te verwachten.

Best Beschikbare Technieken

In de in bijlage 1 bij de Regeling omgevingsrecht opgenomen lijst met aangewezen BBT-documenten zijn geen documenten met betrekking tot de milieu-essentie geluid aangewezen.

Om een hoog niveau van bescherming van het milieu mogelijk te maken, dient de inrichting de meest doeltreffende technieken toe te passen om de emissie van geluid en andere nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. Indien door verlening van de vergunning niet kan worden bereikt dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast, moeten wij de vergunning weigeren.

In het akoestisch onderzoek zijn geluidreducerende maatregelen en voorzieningen voorgesteld voor Jorritsma Beheer B.V. Deze maatregelen strekken ertoe om de geluidemissie zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken en dienen daarom te worden uitgevoerd. Het betreft de volgende maatregelen:

- De bedrijfsduur van de voertuigen op het buitenterrein wordt beperkt, motorvoertuigen zijn niet onnodig in bedrijf;
- Met de toepassing van 'stuwbakken' wordt de geluidemissie vanwege de gevelventilatoren beperkt;
- De werkzaamheden en transporten blijven vooral beperkt tot de dagperiode;
- De WKK-units staan opgesteld in een goed geluidgeïsoleerde unit (leverancier Merford), met geluidgedempte luchttoe- en afvoervoorzieningen, en een goed functionerende uitlaatdemper op de motoruitlaat;
- De WKK-units zijn voorzien van stille Güntner noodkoelers;
- De installaties (units) voor vacuümdestillatie worden in pandig opgesteld in de opslagloods en zijn voorzien van een geluidwerende omkasting;
- De totale bronsterkte vanwege de ventilatie van de nieuwe stal 12 wordt beperkt tot ten hoogste $LW = 88 \text{ dB(A)}$.

Dit betreffen maatregelen die onderdeel uitmaken van de aangevraagde situatie. Aanvullend daarop is in het akoestisch onderzoek specifiek ter bescherming van de woning aan de Hoarnestraak 6 een aantal nog uit te voeren geluidreducerende maatregelen beschreven. In het akoestisch onderzoek is vervolgens voor het bepalen van de geluidbelasting op deze woning uitgegaan van een gereduceerde

geluidbelasting na het nemen van maatregelen. Het akoestisch onderzoek beschrijft de volgende maatregelen:

- De Biobull roerwerken met bronnummers 28 en 29 worden voorzien van frequentieregeling, óf het plaatsen van geluidschermen ter plaatse van de aandrijving/elektromotor van de Biobull roerwerken;
- Het plaatsen van een drie meter hoog scherm ter afscherming van de west- en noordgevel van de ruimte van de vacuümpomp.

Het effect van beide maatregelen zal in de maatgevende nachtperiode in de RBS een reductie (van 43 naar 38) van 5 dB tot gevolg hebben. Deze reductie vindt plaats op de woning aan de Hoarnestreek 6.

De maatregel aan de Biobull-roerwerken (de frequentieregeling of de plaatsing van schermen) heeft een reductie van 3 dB(A) tot gevolg. De tweede maatregel (plaatsen van schermen vacuümpomp) heeft nog een extra reductie van 2 dB(A) tot gevolg. Beide maatregelen hebben een aanzienlijk akoestisch effect van 50% (stap 1) en 37% (stap 2). Beide maatregelen beschouwen wij als BBT en moeten worden toegepast.

Het uitvoeren en in stand houden van bovengenoemde maatregelen hebben wij in de voorschriften vastgelegd. Daarbij hebben wij vastgelegd dat deze maatregelen moeten worden uitgevoerd binnen vier weken na het in werking treden van deze vergunning.

De hierboven besproken maatregelen die in de inrichting zullen worden genomen om de emissie van geluid te voorkomen dan wel te beperken, kunnen aangemerkt worden als de beste beschikbare technieken.

Indirecte hinder

Het geluid van het verkeer van en naar de inrichting over de openbare weg is beoordeeld volgens de circulaire "Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer" van 29 februari 1996.

De voorkeursgrenswaarde voor de geluidsbelasting is 50 dB(A) en de grenswaarde 65 dB(A). Een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde moet zo mogelijk worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze waarde mag alleen worden overschreden als in de geluidsgevoelige ruimten van woningen een geluidsbelasting van 35 dB(A) etmaalwaarde gewaarborgd is.

Uit het akoestisch rapport blijkt dat ten aanzien van het equivalente geluidsniveau veroorzaakt door het verkeer van en naar de inrichting ter plaatste van de maatgevende woning Hoarnestreek 33 wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarden van Letmaal = 50 dB(A).

Conclusies

Ten aanzien van de geluidsbelasting, maximale geluidsniveaus en indirecte hinder is de situatie milieuhygiënisch aanvaardbaar.

Vanwege de grote afstand van de geluidsgevoelige bestemmingen tot de inrichting en vanwege de invloed van andere geluidsbronnen, kan de geluidsbelasting die de inrichting veroorzaakt niet bij de geluidsgevoelige bestemmingen worden gemeten (deze kan wel worden berekend). Daarom zijn,

behalve de genoemde grenswaarden, controlewaarden vastgelegd op controlepunten gelegen in de nabijheid van de inrichting. Op deze punten kan in het kader van het door het bevoegd gezag uit te oefenen toezicht op de naleving worden gemeten.

Trillingen

Gezien de aard van de activiteiten en de afstand tot de dichtstbijzijnde trillingsgevoelige bestemmingen is trillingshinder niet te verwachten. Een onderzoek naar trillingen achten wij daarom niet nodig. Ook achten wij het daarom niet nodig hierover voorschriften op te nemen.

Geluidmeting

Omdat bij het bepalen van de geluidbelasting in het onderzoek behorende bij de aanvraag is uitgegaan van vooronderstellingen of aannames met betrekking tot bronvermogens of de resultaten van geluidreducerende maatregelen, hebben wij op grond van artikel 5.5, vierde lid, van het Bor aan deze beschikking een voorschrift verbonden ten aanzien van het uitvoeren van een controlemeting. De controlemeting moet worden uitgevoerd binnen drie maanden na inwerking treden van de vergunning. De aanvraag heeft naast het uitvoeren van geluidreducerende maatregelen tevens betrekking op veranderingen waarvan de datum van realiseren niet duidelijk is. Daarom hebben wij tevens een voorschrift opgenomen dat nogmaals een controlemeting moet plaatsvinden nadat de inrichting in overeenstemming met de vergunning in werking is gebracht.

Uit de tekst van artikel 5.5, vierde lid, van het Bor volgt dat, voor zover aan de vergunning doelvoorschriften zijn verbonden, in ieder geval ook een of meerdere controlevoorschriften als bedoeld in het vierde lid aan de vergunning moeten worden verbonden indien het betrekking heeft op een IPPC-installatie.

Lucht

Binnen de inrichting vindt opschaling van de mestvergistingsinstallatie plaats. De installatie zelf wijzigt niet, wel worden meer dierlijke meststoffen en co-producten vergist. Deze wijziging maakt het mogelijk om ook met producten met een lagere calorische waarde de huidige biogasproductie te kunnen handhaven. De totale productiehoeveelheid biogas wijzigt niet.

Daarnaast vindt een wijziging van de verwerking van digestaat plaats. Door middel van een zeefbandpers wordt de mest, onder toevoeging van hulpstoffen (ijzersulfaat, polymeren en antieschuimmiddel) gescheiden in een dikke en een dunne fractie. De dikke fractie wordt vervolgens op een banddroger gedroogd. Hiervoor wordt warmte van de WKK's gebruikt.

De dunne fractie wordt middels een flotatieunit en een drietraps omgekeerde osmosebehandeling en vacuümdestillatie verder opgewerkt. De dunne fractie wordt na reiniging geloosd op het oppervlaktewater. De dikke fractie wordt afgevoerd als meststof naar elders.

Alle werkzaamheden met betrekking tot het opslaan en bewerken van mest en co-producten vinden in pandig of in gesloten tanks plaats. Opslag van vloeibare co-producten vindt plaats in gesloten silo's. Het opslaan van mest en vaste co-producten vindt plaats in de hydrolyseloods. In deze loods vindt ook het homogeniseren van de te vergisten producten plaats. Deze gehomogeniseerde massa wordt vervolgens middels gesloten leidingen in de vergistingsinstallatie gebracht. De co-vergistingsinstallatie is een volledig gesloten systeem. Het digestaat dat bij vergisten vrijkomt, wordt opgeslagen in een mestzak. Vervolgens vindt nabewerking van het digestaat deels plaats in de hydrolyseloods, en deels in de droogloods. Het transport ten behoeve van de mestvergisting en bewerking van mest, co-producten, digestaat en de dikke en dunne fractie na bewerken vindt plaats in gesloten leidingen. Aanvoer van mest en co-producten, en de afvoer van de dikke fractie vindt plaats in gesloten vrachtauto's.

De hydrolyseloods wordt voorzien van een chemische luchtwasser (BWL 2005.01.V5) met een geurverwijderingsrendement van 68% en een ammoniakverwijderingspercentage van 90%. De droogloods is voorzien van een gecombineerde chemische luchtwasser (BWL 2005.01.V5) met biofilter met een gecombineerd geurverwijderingsrendement van 90% en een ammoniakverwijderingspercentage van 90%.

Toetsingskader algemeen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) komen te vervallen. Per 1 januari 2016 is het normatieve deel van de NeR en een algemene bepaling over geur opgenomen in afdeling 2.3 (Lucht) van het Activiteitenbesluit. De bepalingen in die paragraaf gelden van rechtswege voor alle inrichtingen. Op grond van artikel 2.3a van het besluit is de genoemde afdeling echter niet van toepassing als tot een type C bedrijf een IPPC-installatie behoort en indien en voor zover voor de activiteit of het type productieproces BBT-conclusies voor deze emissies zijn vastgesteld. De voorschriften van afdeling 2.3 (Lucht), met uitzondering van artikel 2.4 lid 2 (minimalisatieverplichting), gelden in dat geval niet voor de IPPC-installatie.

Onder een IPPC-installatie moeten ingevolge artikel 3, lid 3 van de Richtlijn industriële emissies (Rie) de aangewezen activiteiten en processen, alsmede andere op dezelfde locatie ten uitvoer gebrachte en daarmee rechtstreeks samenhangende activiteiten worden begrepen.

Binnen onderhavige inrichting is een tweetal IPPC-installaties aanwezig vanwege de aangevraagde mestverwerkingscapaciteit en het aantal vleeskuikens dat wordt gehouden (zie verder onze overwegingen onder IPPC-installatie).

Op de aanwezige IPPC-installatie voor het houden van pluimvee is de BBT-conclusies intensieve pluimvee- en varkenshouderij van toepassing. Op de emissies als gevolg van het houden van dieren is het Activiteitenbesluit niet van toepassing. Ten aanzien van de emissies vanuit de pluimveehouderij verwijzen wij naar onze overwegingen onder het kopje agrarische overwegingen.

Op de aanwezige co-vergistingsinstallatie met digestaatverwerking zijn geen specifieke BBT-conclusies van toepassing. Ten aanzien van de emissies vanuit deze activiteiten gelden daarom de voorschriften uit afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Ten aanzien van het vergisten van mest en co-producten en de verwerking van het digestaat is de emissie van ammoniak relevant.

Emissies van ammoniak wordt ingedeeld in categorie gA.3. Voor deze emissie geldt een emissie-eis van 30 mg/Nm^3 bij overschrijding van een grensmassaastroom van 150 gr/uur . Ammoniak komt vrij bij ventilatie van de droogloods en de hydrolyseloods.

De emissie van ammoniak uit de drooginstallatie bedraagt $13.680 \text{ kg NH}_3/\text{jaar}$. Dit komt overeen met $(13.680/8000=) 1.710 \text{ gram/uur}$. Met een ventilatiecapaciteit van $225.000 \text{ m}^3/\text{uur}$ bedraagt de emissieconcentratie $7,6 \text{ mg/Nm}^3$.

De emissie van ammoniak uit de hydrolyseloods bedraagt $203,2 \text{ kg NH}_3/\text{jaar}$. Dit komt overeen met $(203,2/8760=) 23,2 \text{ gram/uur}$. Met een ventilatiecapaciteit van $20.000 \text{ m}^3/\text{uur}$ bedraagt de emissieconcentratie $1,2 \text{ mg/Nm}^3$.

De emissie-eis wordt niet overschreden. Ook zijn geen (verdergaande) emissiebeperkende technieken vereist overeenkomstig BBT. Wij merken op dat toepassing van de luchtwassers op beide loods en moet worden beschouwd als BBT.

Op de emissies van de deze installaties is Afdeling 2.3 (artikel 2.5) van het Activiteitenbesluit van toepassing. Voor deze emissies zijn in deze vergunning geen voorschriften opgenomen.

Emissies van stookinstallaties, niet zijnde een grote stookinstallatie

Volgens de definitie van het Activiteitenbesluit is een stookinstallatie een technische eenheid waarin brandstoffen worden geoxideerd ten einde de aldus opgewekte warmte te gebruiken. Binnen de inrichting zijn een tweetal wkk's en een noodstroomaggregaat aanwezig.

Op de emissies van de deze installaties is paragraaf 3.2.1 (artikel 3.7 t/m 3.10u) van het Activiteitenbesluit van toepassing. Voor deze installatie zijn in deze vergunning geen voorschriften opgenomen.

Wm

Naast de toetsing aan BBT wordt getoetst aan de luchtkwaliteitseisen uit bijlage 2 van de Wm. Op grond van de genoemde wetten zijn er voor specifieke activiteiten en emissies algemene regels gesteld. Daarop gaan we hieronder in.

Luchtkwaliteitseisen

Toetsingskader

De grenswaarden voor de luchtkwaliteit uit Bijlage 2 van de Wm, betreffende de stoffen

zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes ($PM_{2,5}$ en PM_{10}) lood, koolmonoxide en benzeen in de lucht worden door ons als toetsingscriterium gehanteerd. Tevens is in deze bijlage een richtwaarde voor ozon gedefinieerd en zijn richtwaarden gegeven voor het totale gehalte in de PM_{10} fractie voor arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen.

De Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007 (RBL2007) bevat grenswaarden voor de luchtkwaliteit die door het bevoegd gezag als toetsingscriterium in de vergunningverlening moeten worden gehanteerd. Deze grenswaarden geven een niveau aan van de kwaliteit van de buitenlucht dat niet mag worden overschreden. Het RBL is niet van toepassing op de werkplek. Dit betekent dus dat toetsing van de normen geschiedt buiten het terrein van de inrichting.

In beginsel dient ter beperking van de emissies BBT te zijn toegepast. Worden desondanks overschrijdingen van de grenswaarden verwacht en er is sprake van een in betekenende mate bijdrage van de inrichting, dan moet worden gezocht naar aanvullende eisen of alternatieven, waardoor de bijdrage van de inrichting per saldo niet groter wordt dan voor het te nemen besluit voor de vergunningverlening.

Op grond van artikel 5.16 en 5.19 Wm kunnen wij onder andere vergunning verlenen, indien:

- de concentratie in de buitenlucht van de in bijlage 2 van de Wm genoemde luchtverontreinigende stoffen per saldo niet toeneemt (art. 5.16, lid 1b Wm) of niet in betekenende mate toeneemt (art. 5.16, lid 1c) ten gevolge van de aangevraagde activiteiten;
- de concentratie in de buitenlucht van de in bijlage 2 van de Wm genoemde luchtverontreinigende stoffen (inclusief eventuele lokale bronnen in de omgeving van de inrichting) vermeerderd met de immissie ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting (inclusief voertuigbewegingen van en naar de inrichting) lager is dan de grenswaarden, zoals vermeld in Bijlage 2 van de Wm (art. 5.16, lid 1a).

Voor deze aanvraag zijn de luchtkwaliteitsgrenswaarden voor NO_x en fijnstof van belang.

Stikstofdioxide

In Wm bijlage 2 zijn de volgende grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) opgenomen:

- 200 µg/m³ als uurgemiddelde concentratie, waarbij geldt dat deze maximaal 18 maal per kalenderjaar mag worden overschreden;
- 40 µg/m³ als jaargemiddelde concentratie.

Fijn stof

In Wm bijlage 2 zijn de volgende grenswaarden voor fijn stof opgenomen:

PM₁₀

- 50 µg/m³ als 24 uurgemiddelde concentratie waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- 40 µg/m³ als jaargemiddelde concentratie.

PM_{2,5}

- 25 µg/m³ als jaargemiddelde concentratie.

Bij de aanvraag is een berekening gevoegd van de toename van de NO₂ als gevolg van de toename van het aantal transportbewegingen. De berekening is gemaakt met de NIBM-rekentool. De emissie van fijnstof is berekend met behulp van het programma ISL3a. Uit deze berekeningen blijkt dat de toename van de emissie van fijnstof en NO₂ niet in betekenende mate bijdraagt en dat de inrichting als geheel kan voldoen aan de grenswaarden uit Bijlage 2 van de Wm.

Conclusie

De uitbreiding van de inrichting draagt niet in betekende mate bij aan de concentratie fijn stof in de buitenlucht. Luchtkwaliteit vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

Controleren emissies

Monitoring van emissies dient drie doelen, die elk hun eigen specifieke eisen aan het monitoren stellen:

- als controle op de goede werking van installaties en eventuele emissiebeperkende voorzieningen en of aan de vergunningvoorschriften wordt voldaan (voor IPPC-installaties: art. 5.5, vierde lid onder a van het Bor);
- een vergelijking te kunnen maken met de met de beste beschikbare technieken geassocieerde emissieniveaus;
- ter vaststelling van de jaarvracht voor bijv. MJV/E-PRTR (hoofdstuk 12 van de Wm).

Monitoring

Monitoring van (proces)emissies wordt in beginsel volledig bestreken door artikel 2.8 van het Activiteitenbesluit.

Als er een emissiegrenswaarde geldt waarvoor de meetvoorschriften uit afdeling 2.3 van toepassing zijn, dan geeft tabel 2.8 van het Activiteitenbesluit het geldende controleregime aan. Uit het controleregime kan volgen dat de inrichting metingen moet uitvoeren. Mogelijke frequenties van metingen zijn éénmalig, periodiek of continu.

Slechts indien en voor zover in de BBT-conclusies eisen aan de monitoring zijn gesteld, is in de vergunning nog ruimte voor regeling van het onderwerp monitoring.

Op de co-vergisting van mest en de verwerking van digestaat zijn geen specifieke BBT-conclusies van toepassing. Dit betekent dat voor de emissies vanuit de droogloods en de hydrolyseloods het controleregime uit artikel 2.8 van het Activiteitenbesluit van toepassing is.

Controle van de emissies

De aanvraag is gebaseerd op een ammoniakverwijderingsrendement van de Clorius2airwassystemen van 90%. Dit rendement is gebaseerd op bij de aanvraag gevoegde Duitse onderzoeksgegevens. Dit zijn onderzoeksgegevens van één meting die door de leverancier van het Clorius2airluchtwassysteem zijn aangeleverd. Daarnaast heeft een indicatieve meting plaatsgevonden.

Voor beide luchtwassystemen geldt dat sprake is van een nog aan te passen of te realiseren methode met behulp van Clorius2Air. Om deze reden is in de aanvraag uitgegaan van de genoemde onderzoeksgegevens en van kentallen.

Wij hebben voorschriften aan de vergunning verbonden met betrekking tot de controle van de emissie van ammoniak (en geur, zie de betreffende overwegingen). Hiertoe dient gedurende een periode van twee jaar ieder kwartaal een meting van de paramaters plaats te vinden, en dient het rendement van de luchtwasser te worden vastgesteld. Na die twee jaar zijn wij van mening dat het normale controleregime weer van toepassing is. Ons inziens kan in navolging van artikel 2.8 van hetactiviteitenbesluit (storingsfactor) een controlefrequentie van eens in de drie jaar worden voorgeschreven.

Niet reguliere emissies/storingen

Niet reguliere emissies zijn incidentele emissies veroorzaakt door bijzondere omstandigheden, zoals:

- onderhoud
- schoonmaak

- ongelukken
- start- en stopprocedures die weinig voorkomen (bijvoorbeeld voor continue processen)
- storingen

Emissies veroorzaakt door gebruikelijke start- en stopprocedures waarvoor het bedrijf de reguliere emissiebeperkende voorzieningen gebruiken kan, vallen onder de reguliere emissies.

Volgens art. 5.7, eerste lid onder f van het Bor worden voorschriften opgenomen met betrekking tot het voorkomen dan wel zo veel mogelijk beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu, die kunnen worden veroorzaakt door opstarten, lekken, storingen, korte stilleggingen, definitieve bedrijfsbeëindiging of andere bijzondere bedrijfsomstandigheden.

Ten aanzien van het voorkomen van storingen merken wij op dat Jorritsma Beheer B.V. beschikt over en werkt volgens een onderhouds- en inspectiesysteem, dat er op gericht is om preventief onderhoud te plegen. Hiermee worden storingen en lekkages zo veel mogelijk voorkomen.

Het voorkomen van ongewone voorvallen of het nemen van maatregelen als gevolg van ongewone voorvallen is geregeld in titel 17.1 van de Wm. Omdat titel 17.1 van de Wm rechtstreeks werkend is, hebben wij ten aanzien van ongewone voorvallen geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Ten aanzien van bedrijfsbeëindiging en het starten en stoppen van de luchtwasser zijn voorschriften aan deze vergunning verbonden. Door het opnemen van deze voorschriften is naar onze mening voldoende invulling gegeven aan de verplichting uit art. 5.7, eerste lid onder f van het Bor.

Rapportage

Op grond van artikel 12.20 lid 1 Wm geldt dat Jorritsma Beheer B.V. de emissies (jaarvrachten) moet rapporteren overeenkomstig de EG-verordening PRTR.

Eindconclusie betreffende luchtemissies

Gezien bovenstaande overwegingen zijn wij van mening dat de aangevraagde activiteiten vergunbaar zijn wat betreft het aspect lucht. De activiteiten voldoen aan het van toepassing zijnde toetsingskader en de beste beschikbare technieken worden toegepast.

Geur

Algemeen

Binnen de inrichting van Jorritsma Beheer B.V. komt geur vrij uit de pluimveestallen, de hydrolyseloods, de mestvergistingsinstallatie, de mestdroogruimte, de WKK-installaties de veevoederfabriek en het lossen van co-producten. De stallen zijn (bestaande) emissiearme huisvestingsystemen. De lucht uit de hydrolyseloods en uit de ruimte waar mest wordt gedroogd wordt in de aangevraagde situatie via luchtwassers geëmitteerd.

De inrichting is gelegen in het buitengebied van de gemeente Waadhoeke aan de Hoarnestreek 10-14 te Tzummarum. In de directe omgeving van de inrichting zijn woningen gelegen aan de Hoarnestreek en de Sedyk.

Toetsingskader

Voor de inrichting van Jorritsma Beheer B.V. zijn ten aanzien van het aspect geur meerdere toetsingskaders beschikbaar. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een beoordeling van de geur afkomstig van dierenverblijven, en die afkomstig van de overige activiteiten die binnen de inrichting plaatsvinden. Bovendien is de cumulatieve geurbelasting van dierenverblijven en overige activiteiten tezamen beoordeeld.

Dierenverblijven

De Wgv vormt het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. In de Wgv is vastgelegd op welke wijze geurhinder afkomstig van veehouderijen moet worden beoordeeld.

De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunningen. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. De Rgv bevat emissiefactoren, uitgedrukt in Europese odour units (ou_E) die nodig zijn om in de vergunde en in de aangevraagde situatie de geuremissie van een veehouderij te kunnen berekenen. Binnen de inrichting van Jorritsma Beheer B.V. worden enkel dieren van diercategorieën gehouden waarvoor geuremissiefactoren gelden.

Op basis van artikel 3 en 5 van de Wgv zijn de volgende normen voor de geurbelasting en afstandseisen van toepassing:

Ligging en aard geurgevoelig object	Afstandseis/norm	Waarde
<i>Geen onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	Norm (98 perc.)	2 OU_E/m^3
In het buitengebied	Norm (98 perc.)	8 OU_E/m^3
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25 meter
<i>Onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	afstand emissiepunt	100 meter
In het buitengebied	afstand emissiepunt	50 meter
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter

In het buitengebied	afstand gevel	25 meter
---------------------	---------------	----------

Op grond van artikel 6 van de Wgv kan bij gemeentelijke verordening worden bepaald dat andere normen van toepassing zijn dan de desbetreffende waarden zoals genoemd in artikel 3 van de Wgv. De gemeenteraad van de gemeente Waadhoeke heeft geen geurverordening vastgesteld voor het betreffende gebied.

Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag. Wanneer niet aan de normen en/of afstandseisen wordt voldaan, dan mag in bepaalde gevallen de gevraagde vergunning niet worden geweigerd op grond van geurhinder uit dierenverblijven.

Overige activiteiten

Ten aanzien van de overige activiteiten die binnen de inrichting plaatsvinden is het Nederlandse geurbeleid opgenomen in artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit en in de Handleiding geur: bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau van industrie en bedrijven (niet veehouderijen). Als algemene doelstelling geldt het zoveel mogelijk beperken van bestaande hinder en het voorkomen van nieuwe hinder. Daarbij staat het afwegingsproces voor het vaststellen van het aanvaardbaar hinderniveau centraal. Het aanvaardbaar hinderniveau wordt per situatie vastgesteld en op grond van het Activiteitenbesluit als maatwerkvoorschrift vastgesteld. Alleen als de emissies van de inrichting in het Activiteitenbesluit uitgezonderd zijn, worden de geuremissies in de vergunning beoordeeld.

Het bevoegd gezag bepaalt welke mate van hinder als aanvaardbaar wordt beschouwd. Als leidraad voor het afwegingsproces dat daarbij doorlopen wordt, geldt de hindersystematiek Geur. Deze hindersystematiek, die is vastgelegd in hoofdstuk 3 van de Handleiding geur, benoemt de verschillende aspecten die in het afwegingsproces moeten worden meegenomen om te komen tot een zorgvuldige bepaling van het aanvaardbaar hinderniveau. De aspecten die bij het vaststellen van het aanvaardbaar hinderniveau worden meegewogen zijn eveneens opgenomen in het derde lid van artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit.

In artikel 2.3a Activiteitenbesluit is aangegeven in welke situatie afdeling 2.3 (Lucht) van toepassing is. In lid 2 van dat artikel staat dat de afdeling, met uitzondering van de artikelen 2.4, tweede lid en 2.8, niet van toepassing is op emissies naar de lucht van een IPPC-installaties indien en voor zover voor de activiteit of het type productieproces BBT-conclusies voor deze emissies zijn vastgesteld op grond van artikel 13, vijfde en zevende lid, van de EU-richtlijn industriële emissies.

Voor Jorritsma Beheer B.V. geldt dat sprake is van een IPPC installatie. In de BBT conclusies Intensieve pluimvee- en varkenshouderij zijn enkele algemene BBT ter voorkoming van geurhinder opgenomen. Omdat het Activiteitenbesluit ten aanzien van de emissie van geur geen specifieke regels stelt, moeten er ten aanzien van geur voorschriften in de vergunning worden opgenomen.

De provincie Fryslân heeft geen geurbeleid vastgesteld. In de praktijk wordt getoetst aan onderstaande tabel met uit informatiedocument NeR en in bestaand vastgesteld lokaal geurbeleid van andere overheden gebruikelijke waarden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen aaneengesloten woningen (dorp en stad) en verspreid liggende woningen (buitengebied), net als dat in de Wgv voor veehouderijen ook gebeurt. Bij de streefwaarde is geen hinder te verwachten. Bij de richtwaarde is nog sprake van aanvaardbaar hinderniveau. In de praktijk wordt voor een aanvaardbaar hinderniveau, als maatwerk in de lokale situatie, vaak besloten tot een waarde tussen de streefwaarde en de richtwaarde. Alleen in uitzonderlijke omstandigheden kan hiervan worden afgeweken tot aan de grenswaarde. Toetsing vindt dus primair plaats aan de richtwaarde.

Waarde	Aaneengesloten woningen (percentiel, OU_E/m^3)			Verspreid liggende woningen (percentiel, OU_E/m^3)		
	98-	99,5	99,9	98	99,5	99,9
Streefwaarde	0,5	1	2	1,5	3	6
Richtwaarde	1,5	3	6	5,0	10	20
Grenswaarde	5,0	10	20	15	30	60

De in de tabel voor verspreid liggende woningen aangegeven streefwaarden zijn in het geurrapport 21610060.R01f van Noorman Bouw- en milieu-advies (abusievelijk) richtwaarden genoemd.

Om niet alleen voor continue geurbronnen maar ook in het geval van piekemissies afdoende bescherming te bieden, vindt toetsing plaats aan niet één maar een set van drie percentielwaarden. De in de lokale situatie meest maatgevende van de drie geldt als toetsingswaarde. De percentielwaarde staat voor de fractie van de tijd per jaar. De 98-percentiel bijvoorbeeld bepaalt de geurbelasting (geurconcentratie) die 98% van de tijd niet mag optreden en hooguit 2% van de tijd (176 h/j) wel.

Toetsingskader gehele inrichting van Jorritsma Beheer B.V.

Er is sprake van gecombineerde activiteiten waarbij geuremissie kan plaats vinden. Ten aanzien van het houden van dieren is de Wgv het toetsingskader. Geuremissie als gevolg daarvan moet afzonderlijk worden beoordeeld. Daarnaast vindt geuremissie vanuit de inrichting plaats als gevolg van het vergisten van mest, het drogen van digestaat en het verstoken van biogas. De geurhinder als gevolg van deze activiteiten moet worden getoetst aan de eisen die het Activiteitenbesluit daaraan stelt.

Wij zijn van oordeel dat wij de geurbelasting vanuit de inrichting niet enkel ten aanzien van de afzonderlijke activiteiten moeten beoordelen, maar dat wij ook de inrichting als één geheel in samenhang moeten beoordelen.

Daarom hebben wij voor de beoordeling van de gezamenlijke geurbelasting het volgende toetsingskader gehanteerd:

Voor het bepalen van de cumulatieve geurbijdrage dienen de Wgv-geurbronnen tezamen met de industriële geurbronnen te worden opgenomen in een rekenprogramma dat rekent overeenkomstig de voor industrie en bedrijven geldende rekenregels als vastgelegd in het 'Nieuw Nationaal Model'.

De geuremissies dienen gewogen naar het voor de cumulatie gekozen toetsingskader te worden ingevoerd. Voor de toelaatbare geurbelasting vanwege het pluimvee geldt als geurnorm voor woningen in het buitengebied $8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel (artikel 3, lid 1 van de Wgv). Rekening houdend met het hierboven reeds geschetste toetsingskader bedraagt voor de vergistingsactiviteiten de 'geurnorm' voor woningen in het buitengebied $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel met als streefwaarde 1,5/98.

Wij hebben de cumulatieve geurbelasting getoetst aan dezelfde toetsingscriteria als vastgesteld voor de vergistingsactiviteiten. Dit betekent dat de voor de vergisting vastgestelde emissies ongewijzigd in de cumulatieberekeningen zijn overgenomen. De ingevoerde emissies ten aanzien van het houden van pluimvee zijn ontleend aan de V-stacksberekeningen (bijlage 3 van het geuronderzoek). Deze stalemissies zijn naar het van toepassing zijnde toetsingskader Wgv gewogen in het verspreidingsmodel ingevoerd. De weegfactor volgt uit de verschillende geurnormeringen en bedraagt $1,5/8 = 0,1875$.

Beoordeling geurhindersituatie

Ligging van de inrichting en geurgevoelige objecten in de omgeving

Jorritsma Beheer B.V. is een bestaand bedrijf in het buitengebied, dat zich richt op het houden van pluimvee en het verwerken van mest. De inrichting is gelegen aan de Hoarnestreek, ten noordwesten

van Tzummarum. In de directe omgeving van de inrichting zijn enkele verspreid liggende woningen en bedrijven gelegen.

Omschrijving van de bestaande situatie

In de bestaande situatie wordt pluimvee gehouden in 11 pluimveestallen. De pluimveestallen zijn voorzien van een emissiearm stalsysteem. Een deel van de stallen is voorzien van stuwbakken om betere verspreiding van de ventilatielucht te bewerkstelligen. Een twaalfde stal is vergund maar is tot op heden niet gerealiseerd. Ook deze stal zou volgens de vergunning van 10 juni 2014 worden voorzien van een stuwbak. De 12 stallen bieden gezamenlijk ruimte voor het houden van in totaal 417.300 stuks vleeskuikens.

Vrijkomende mest uit de pluimveestallen wordt opgeslagen in de hydrolyseloods. In deze loods vindt tevens opslag van (rundvee)mest afkomstig van derden en co-producten plaats. Deze mest en co-producten worden in een hydrolysekelder gehomogeniseerd en vervolgens in een vergistingsinstallatie vergist. In totaal worden jaarlijks gezamenlijk 31.000 ton mest en co-producten vergist. Het biogas dat vrijkomt bij het vergisten wordt verbrand in twee wkk's. De elektriciteit die hierbij wordt opgewekt, wordt deels gebruikt binnen de inrichting en deels op het net gebracht. Vrijkomende warmte wordt binnen de inrichting gebruikt ten behoeve van het vergistingsproces, het drogen van digestaat en het verwarmen van de pluimveestallen.

Het digestaat dat ontstaat bij het vergisten van mest wordt gescheiden in een dikke en een dunne fractie. De dikke fractie wordt gedroogd in de droogloods. De vrijkomende natte fractie wordt opgeslagen in een foliebassin en afgevoerd als meststof. De vaste fractie wordt opgeslagen in containers en als meststof afgevoerd. De drooginstallatie is voorzien van een chemische luchtwasser in combinatie met een biofilter.

Binnen de inrichting wordt voer voor het pluimvee geproduceerd met behulp van een doseer-, maal- en menginstallatie. Het pluimveevoer wordt samengesteld uit tarwe, mais, soja, vet en kernconcentraat. De productiecapaciteit bedraagt 6 ton per uur, 10.000 ton/jaar.

Omschrijving aangevraagde situatie

Ten aanzien van de vergunde situatie vinden de volgende voor geur relevante wijzigingen plaats:

De stallen 9, 10 en 11 worden voorzien van afwijkende stuwbakken. Doordat deze stuwbakken anders worden uitgevoerd dan vergund (de uitstroomopening wordt verhoogd) vindt betere verspreiding van geur plaats. Het stalsysteem en de ventilatie van de nog te bouwen stal 12 wordt gewijzigd uitgevoerd. De stal wordt voorzien van een ventilatiesysteem, waarbij ventilatielucht via circa 7,5 m hoge dakuitlaten wordt geëmitteerd. Vanwege de uitlaathoogte in combinatie met een hoge uittreesnelheid is er sprake van een betere verspreiding van emissies.

De bestaande stuwbakken ten behoeve van de stallen 1, 2, 3, 4, 6, 7 blijven gehandhaafd. Het aantal dieren dat in de stallen wordt gehouden wijzigt niet.

De capaciteit vergistingsinstallatie wordt verhoogd van 31.000 ton naar 100.000 ton mest en co-producten per jaar. Hiertoe wordt meer rundveemest aangevoerd, en wordt naast eigen mest, ook pluimveemest van derden aangevoerd. Ook de hoeveelheid te verwerken co-producten neemt toe. De installatie zelf wijzigt niet, en ook de productie van biogas wijzigt niet.

Om de geuremissie vanuit de hydrolyseloods te beperken wordt deze loods voorzien van een chemische luchtwasser van het type Clorius2air (leverancier Prismafilter). Uit de aanvraag blijkt dat de

luchtwasser wordt uitgevoerd overeenkomstig de uitvoeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in de BWL 2005.01.V5.

De methode voor het verwerken van digestaat afkomstig uit de mestvergister wordt gewijzigd.

De dikke fractie wordt ontwaterd in een zeefbandpers en een flotatie-unit en gedroogd in een drooginstallatie met behulp van een deel van de warmte die vrijkomt in de WKK's. De drooglucht wordt alvorens te worden geëmitteerd in de buitenlucht na-behandeld in een chemische luchtwasser overeenkomstig BWL 2005.01.V5 in combinatie met een biofilter (wortelhoutfilter). Het gedroogde product wordt opgeslagen in containers en afgezet als meststof. Het vrijkomende water wordt na-behandeld middels indamping en omgekeerde osmose en geloosd op het oppervlaktewater.

De natte fractie afkomstig van het digestaat wordt na opslag in het foliebassin, dat nu als bufferopslag fungeert, middels vacuümdestillatie verwerkt tot concentraat en water (condensaat). Het destillatieproces, inclusief de aan en afvoer van natte fractie, condensaat en pasteus materiaal, vindt plaats binnen een gesloten systeem. De installatie wordt in pandig geplaatst in de hydrolyseloods.

Het ingedikte concentraat wordt in pasteuze vorm verpompt naar een opslagtank.

De aanvoer van mest en co-producten en de afvoer van het concentraat vindt plaats per as.

De voerproductie wijzigt niet ten opzichte van de vergunde situatie (geuremissie eveneens ongewijzigd).

Geurbestrijdingsmaatregelen

De volgende geurbestrijdingsmaatregelen worden door de inrichting toegepast.

De pluimveestallen worden voorzien van emissiearme stalsystemen. Een deel van de stallen wordt voorzien van nieuwe stuwbakken waardoor een betere verspreiding van geuremissies wordt gerealiseerd. Stal 12 wordt voorzien van dakuitlaten met verhoogde uittreesnelheid. Ook deze maatregel leidt tot een verbeterde verspreiding van de geuremissie.

Handelingen met mest en digestaat, waaronder het lossen van mest en co-producten, vinden in pandig plaats. Droge digestaat wordt afgedekt opgeslagen in containers. Mest, co-producten en (bewerkt) digestaat worden aan- en afgevoerd in gesloten vrachtauto's. De hydrolyseloods wordt gesloten uitgevoerd en voorzien van een Clorius2air luchtwassysteem. Hier wordt geen biofilter of andere tweede reinigungsstap bij aangevraagd.

De droogloods is reeds voorzien van een tweetraps reiniging in de vorm van een gecombineerde chemische luchtwasser met biofilter. De chemische luchtwasser wordt in de aanvraag vervangen door een Clorius2airluchtwassysteem. Het biofilter blijft gehandhaafd.

Bij de hydrolyseloods en de drooginstallatie wordt gebruik gemaakt van een Clorius2air-luchtwassysteem met een geurverwijderingsrendement van 68%. Het gecombineerde geurreinigingsrendement van de Clorius2air wasser tezamen met het biofilter, zoals toegepast in de droogloods, bedraagt volgens de aanvraag 90,4% (afgerond 90%).

Geuronderzoek

Bij de aanvraag is een geuronderzoek van Noorman Bouw- en milieu-advies (hierna: Noorman) gevoegd. Het rapport is van 12 april 2017 en heeft het kenmerk 21610060.R01f.

Het geuronderzoek is onder andere uitgevoerd om aan te kunnen tonen dat de voorgenomen uitbreiding van de vergistingsinstallatie en de gewijzigde digestaatverwerking vergunbaar zijn. Om de vergunbaarheid te kunnen toetsen is in het onderzoek vergelijking gemaakt tussen de thans vergunde geurbelasting naar de omgeving, en de aangevraagde geurbelasting naar de omgeving.

Geurbronnen

De aangevraagde geurbronnen bij de veehouderij bestaan uit de twaalf (vergunde) vleeskuikenstallen. De stallen beschikken daarbij alle over één emissiepunt, meestal een gevelventilator op de kopse zijde van de stal voorzien van een stuwbak, in één geval meerdere dakuitlaten in de nok (stal 12). De grootte van de veehouderij verandert met deze aanvraag niet. Het aantal vleeskuikens over de twaalf stallen tezamen blijft ongewijzigd 417.500 stuks.

De geurbronnen bij de co-vergistingsinstallatie bestaan in de aangevraagde situatie uit de hal voor de aanvoer en opslag van mest en vaste co-producten, de silo voor opslag van aangevoerde vloeibare co-producten, de hal waar het uit de vergistingstanks afkomstige digestaat wordt bewerkt tot eenvoudig af te voeren deelproducten, en tot slot de afgassen van de WKK's die het geproduceerde biogas omzetten in energie. Dat betekent dat er, samenhangend met de beoogde verdrievoudiging van de capaciteit, ten opzichte van de bestaande situatie diverse wijzigingen en extra voorzieningen in de co-vergistingsinstallatie worden doorgevoerd. Deze zijn:

- a. De opslagh/hydrolysehal wordt actief afgezogen. Op de luchttuitlaat komt een luchtwasser die de drooglucht van de mestdroger reinigt van stof, ammoniak en geur;
- b. De luchtreiniging ten behoeve van het emissiepunt van de digestaat-drooginstallatie is uitgebreid. Vóór het biofilter is in de aanvraag de plaatsing van een Clorius2air-wasser voorzien.

Onderstaande tabel zet de basiskenmerken op een rij voor de beoordeling van de aangevraagde geurbronnen.

De geurbronnen van Jorritsma Beheer BV in de aangevraagde situatie

Bedrijfsonderdeel	Installatie/Stal	Omvang (aantal dieren of tonnage/jr)	Emissiepunt hoogte (m) / snelheid(m/s)	Bronsterkte (Mlj. ou _E /h) (ongewogen)
Pluimvee, vleeskuikens	Stal 1	24.300	3,5 / 0,4	29
	Stal 2	31.000	4,5 / 0,4	37
	Stal 3	31.000	4,5 / 0,4	37
	Stal 4	29.700	4,5 / 0,4	35
	Stal 5	34.500	1,5 / 0,4	41
	Stal 6	29.700	4,5 / 0,4	35
	Stal 7	29.700	4,5 / 0,4	35
	Stal 8	32.700	1,8 / 0,4	39
	Stal 9	42.900	5,0 / 4	51
	Stal 10	42.900	5,0 / 4	51
	Stal 11	42.900	5,0 / 4	51
	Stal 12 (nog te bouwen)	46.200	7,5 / 10	55
		Pluimvee Totaal *	417.500	div.
Overige activiteiten				
Vergisting, Mest+co- producten	Loshal/opslaghal mest en vaste co-producten (via luchtwasser)	95.000	3,5 / 1,8	16
	Opslagsilo vloeibare co- producten (verdringings- lucht, ongereinigd) **	5.000	8,0 /	21
	Vergistingstanks (geheel gesloten biogasproductie, geen emissies)	100.000	--	-- (geen emissie opgegeven)
	Digestaatverwerkingshal (drooglucht/ruimtelucht, via luchtwasser+biofilter)		4,1 / 1,2	34
	WKK's (afgassen verbranding biogas, ongereinigd)		10,0 / 19	7
	Afvoer digestaat met vrachtwagens (verdring- ingslucht, ongereinigd)	1.000	--	-- (geen emissie opgegeven)
		Co-vergisting Totaal **	100.000	div.
Voerfabriek	Verwerkingshal (diffuus)	10.000	3,0 / 0,1	1,5

	Voerfabriek totaal			1,5
Jorritsma Beheer B.V.	Totaal			576

*) Het houden van vleeskuikens vindt plaats in cycli van 6 tot 8 weken waarin de kuikens opgroeien van klein tot slachtrijp. De geuremissie van een vleeskuikenstal varieert mee met zo'n groeicyclus. Dat is verdisconteert in de wettelijk bepaalde geuremissie-factor voor het houden van vleeskuikens. Gebruikmakend van deze emissiefactor, wordt een vleeskuikenstal in het rekenmodel ingevoerd als continue bron.

***) de co-vergistingsinstallatie is in het rekenmodel, met uitzondering van de emissie uit de silo's voor opslag vloeibare co-producten, beschouwd als continue bron. De opgegeven bronsterktes gelden voor de uren dat een bron daadwerkelijk emitteert.

De tabel maakt duidelijk dat puur getalsmatig de overige activiteiten van de vergistingsinstallatie en de voerfabriek een beperkte geurbron zijn vergeleken met de veehouderij.

Bij de vermelde emissiegegevens voor de twee nieuw te plaatsen luchtwassystemen wordt het volgende opgemerkt. Voor beide luchtwassystemen geldt dat sprake is van een nog aan te passen of te realiseren methode van geurreiniging met behulp van Clorius2Air. Om deze reden is in het geuronderzoek uitgegaan van onderzoeksgegevens en van kentallen.

Het geuronderzoek van Noorman is gebaseerd op een geurverwijderingsrendement van de Clorius2air luchtwassysteem van 68%. Dit geurverwijderingsrendement is gebaseerd op bij de aanvraag gevoegde Duitse onderzoeksgegevens. Dit zijn onderzoeksgegevens van één meting die door de leverancier van het clorius2airluchtwassysteem zijn aangeleverd. Voor het gecombineerde geurreinigingsrendement van de Clorius2airwassysteem tezamen met het biofilter is 90% verondersteld.

In de voorschriften hebben wij daarom vastgelegd dat de uitbreiding van de capaciteit van de vergistingsinstallatie, en de overige geurrelevantie wijzigingen ten aanzien van het verwerken van digestaat niet eerder mogen worden gestart, dan nadat door middel van metingen is aangetoond dat het beoogde geurverwijderingsrendement bij beide Clorius2airwassystemen is behaald. Vervolgens moet, indien het beoogde rendement is behaald, en de voor geurrelevante wijzigingen (gedeeltelijk) zijn gerealiseerd gedurende twee jaar 1 maal per kwartaal worden aangetoond dat het geurrendement van beide Clorius2airwassystemen blijvend voldoet aan het beoogde rendement.

Ook in de voorschriften opgenomen, is de verplichting jaarlijks middels een meting aan te tonen dat de gehele vergistingsinstallatie volledig gasdicht functioneert en geen (geur-)emissie geeft.

Toetsing geur dierenverblijven

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de Rgv, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige object worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige objecten bij een andere veehouderij en objecten die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 3, tweede lid, van de Wgv). Ook moet op grond van artikel 5 van de Wgv een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden; deze afstand bedraagt ten minste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige

objecten in een bebouwde kom en ten minste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom. De maximale geurbelasting (norm) op een geurgevoelig object is vastgelegd in:

artikel 3, derde lid, van de Wgv.

Een berekening van de geurbelasting met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning is bij de aanvraag gevoegd. De berekening maakt deel uit van het geuronderzoek van Noorman. In het geurrapport is een berekening van de vergunde situatie, en van de aangevraagde situatie opgenomen.

Uit de berekening van de aangevraagde situatie volgt dat de geurnorm van $8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel ter plaatse van de woningen aan de Hoarnestreek 6, 27, 31, 33 en aan de Sedyk 15 t/m 19 wordt overschreden. Uit de berekening van de vergunde situatie volgt dat ook in de vergunde situatie niet werd voldaan aan de geurnorm van $8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel.

Aanvrager verzoekt de gevraagde vergunning te verlenen met toepassing van het bepaalde in artikel 3, derde lid, van de Wgv. Dit houdt in dat de vergunning niet wordt geweigerd wanneer de geurbelasting niet toeneemt en per diercategorie het aantal te houden dieren niet toeneemt.

In onderstaande tabel is per toetspunt aangegeven wat volgens de V-Stacksberekeningen de geuremissie op de omliggende woningen is in de vergunde situatie en in de aangevraagde situatie.

Toetspunt	Geurnorm	Geurbelasting vergund	Geurbelasting aanvraag	Verbetering geurbelasting
Hoarnestreek 31	8	18,5	17,6	ja
Hoarnestreek 27	8	15,2	14,6	ja
Hoarnestreek 33	8	21,2	20,0	ja
Hoarnestreek 35	8	7,8	7,3	ja
Sedyk 19	8	9,6	8,7	ja
Sedyk 18	8	9,4	8,7	ja
Hoarnestreek 6	8	26,5	22,3	ja
Hoarnestreek 11	8	8,3	7,7	ja
Hoarnestreek 1	8	3,0	2,7	ja
Sedyk 10	8	7,1	5,8	ja
Sedyk 11	8	8,8	7,4	ja
Sedyk 12	8	8,4	7,2	ja
Sedyk 14	8	9,4	7,9	ja
Sedyk 15	8	10,8	9,4	ja
Sedyk 16	8	11,2	9,8	ja
Sedyk 17	8	11,1	9,3	ja
Sedyk 17a	8	10,4	8,8	ja
Sedyk 18	8	9,7	9,0	ja

Uit de vergelijking van de berekende geurimmissie blijkt dat de geurbelasting op alle omliggende toetspunten afneemt. Deze afname wordt bereikt met het nemen van geurreducerende maatregelen aan de stallen. Die geurreducerende maatregelen betreffen aanpassingen die de verspreiding van de emissies verbeteren. Ze bestaan uit het gewijzigd uitvoerden van (een deel van) de stuwbakken en het wijzigen van het stalsysteem en optimaliseren van het emissiepunt van stal 12. De omvang van de emissies zelf blijft onveranderd.

Binnen de inrichting is per diercategorie geen sprake van een uitbreiding van het aantal te houden dieren. De geurbelasting neemt niet toe. Verder neemt de afstand tussen de geurgevoelige objecten en het dichtstbijzijnde emissiepunt van de inrichting niet af. Hierdoor staat deze afwijking van de normen voor geurbelasting en afstand de vergunningverlening wettelijk gezien niet in de weg ondanks het feit dat op een groot deel van de toetspunten de geurnorm uit de Wgv niet wordt gehaald.

Toetsing geur overige activiteiten

Uit het door Noorman uitgevoerde geuronderzoek blijkt dat met een toename van de capaciteit van de vergistingsinstallatie tot 100.000 mest en co-producten en de overige wijzigingen, op alle toetspunten sprake is van een afname van de geurbelasting ten opzichte van de vergunde situatie. Deze afname is hoofdzakelijk het gevolg van implementatie van BBT door realisatie van emissiereducerende voorzieningen (luchtwassers) op belangrijke geurbronnen. Niet op alle geurbronnen zijn maatregelen voorzien.

De geurbelasting als 99,5-percentiel blijkt op vrijwel alle toetspunten relatief hoger uit te vallen dan de 98- of 99,9-waarde. De 99,5-percentielwaarde is daardoor bij toetsing van de geurbelasting als gevolg van de vergistingsinstallatie leidend. In onderstaande tabel zijn de 99,5- en de 98-percentielwaarde opgenomen. Overal blijkt aan de 'geurnorm' (de richtwaarde) te kunnen worden voldaan, behalve bij de voormalige bedrijfswoning op Hoarnestreek 6. De geurbelasting bij woningen buiten een straal van circa 300 m van de vergistingsinstallatie blijkt ook onder de streefwaarde van 3/99,5 (1,5/98) uit te komen.

Toetspunt *)	'geurnorm' streef- tot richtwaarde 98 / 99,5	Geurbelasting bestaand 98 / 99,5	Geurbelasting aanvraag **) 98 / 99,5	Verbetering? / cf 'geurnorm'?
Hoarnestreek 31	1,5-5 / 3-10	1,0 / 2,5	0,8 / 1,9	ja / ja
Hoarnestreek 27	1,5-5 / 3-10	0,8 / 2,2	0,7 / 1,7	ja / ja
Hoarnestreek 33	1,5-5 / 3-10	2,4 / 5,9	1,6 / 4,1	ja / ja
Hoarnestreek 35	1,5-5 / 3-10	0,7 / 1,7	0,6 / 1,4	ja / ja
Sedyk 19	1,5-5 / 3-10	1,6 / 3,5	1,4 / 3,2	ja / ja
Sedyk 18	1,5-5 / 3-10	1,4 / 3,3	1,3 / 2,9	ja / ja
Hoarnestreek 6	1,5-5 / 3-10	10 / 17	8,0 / 14	ja / nee
Hoarnestreek 11	1,5-5 / 3-10	0,5 / 1,5	0,4 / 1,1	ja / ja
Hoarnestreek 1	1,5-5 / 3-10	0,3 / 0,7	0,2 / 0,7	ja / ja
Sedyk 10	1,5-5 / 3-10	0,7 / 1,6	0,6 / 1,4	ja / ja
Sedyk 11	1,5-5 / 3-10	0,9 / 1,9	0,8 / 1,7	ja / ja
Sedyk 12	1,5-5 / 3-10	0,9 / 2,1	0,8 / 1,9	ja / ja
Sedyk 13	1,5-5 / 3-10	1,0 / 2,3	0,9 / 2,1	ja / ja
Sedyk 14	1,5-5 / 3-10	1,0 / 2,3	0,9 / 2,1	ja / ja
Sedyk 15	1,5-5 / 3-10	1,4 / 2,9	1,2 / 2,6	ja / ja
Sedyk 16	1,5-5 / 3-10	1,4 / 3,1	1,2 / 2,8	ja / ja
Sedyk 17	1,5-5 / 3-10	1,4 / 3,1	1,2 / 2,8	ja / ja
Sedyk 17a	1,5-5 / 3-10	1,4 / 3,2	1,2 / 2,9	ja / ja

*) Deze lijst met toetspunten voor de bijdrage van de vergistingsinstallatie is dezelfde zoals deze in de aanvraag is opgenomen voor de V-Stacks berekening ter toetsing van het pluimveebedrijf. Dit is

gedaan om toetsing van de cumulatieve geurbelasting van beide bedrijfsonderdelen mogelijk te maken.

*)) Niet voor alle in de tabel opgenomen adressen zijn in het geurrapport waarden gegeven, De niet in het geurrapport opgenomen waarden zijn afkomstig uit een eigen berekening met het voorgeschreven NNM, versie Geomilieu 4.30. De invoergegevens voor het rekenmodel zijn overgenomen uit het geurrapport bij de aanvraag. Er kunnen kleine verschillen zijn tussen rekenresultaten. Deze zijn niet relevant voor de uiteindelijke toetsing in dit besluit.

Beoordeling cumulatieve geurhinder

Aanvullend op de beschouwing van de belasting van de omgeving door de vergistingsinstallatie en de veehouderij alleen, is ook die van de beide bedrijfsonderdelen gezamenlijk bekeken. Het verschil in toetsingskader tussen beide is overbrugd door in de cumulatieberekening de emissies van de veehouderij gewogen mee te nemen. Die weging zorgt ervoor dat de veehouderij behandeld wordt als te toetsen aan het geurbeleid voor industriële bedrijven. Zo wordt de veehouderij als het ware 'gelijk getrokken' met de vergistingsinstallatie. In het geurrapport is dat gebeurd door de een correctiefactor van $1,5/8=0,1875$ te gebruiken. Het resultaat van deze berekening geeft onderstaande tabel

Toetspunt *)	'geurnorm' toetswaarden 99,5-percentiel	Geurbelasting **) IVH (gewogen / vergisting+overig)	Geurbelasting conform aanvraag Cumulatief **)	Verbetering? / cf. 'streefwaarde'?
Hoarnestreek 31	3-10	6,2 / 1,9	6,3	ja / nee
Hoarnestreek 27	3-10	5,0 / 1,7	5,5	ja / nee
Hoarnestreek 33	3-10	2,9 / 3,2 ***)	8,0 ***)	ja / nee
Hoarnestreek 35	3-10	2,4 / 1,4	4,4	ja / nee
Sedyk 19	3-10	3,0 / 3,2	4,9	ja / nee
Sedyk 18	3-10	2,9 / 3,0	4,4	ja / nee
Hoarnestreek 6	3-10	3,6 / 16 ***)	21,4 ***)	ja / nee
Hoarnestreek 11	3-10	2,8 / 1,1	3,2	ja / nee
Hoarnestreek 1	3-10	1,1 / 0,7	1,2	ja / ja
Sedyk 10	3-10	1,9 / 1,4	2,7	ja / ja
Sedyk 11	3-10	2,4 / 1,7	3,4	ja / nee
Sedyk 12	3-10	2,5 / 1,9	3,5	ja / nee
Sedyk 13	3-10	2,7 / 2,1	3,9	ja / nee
Sedyk 14	3-10	2,7 / 2,1	3,9	ja / nee
Sedyk 15	3-10	3,4 / 2,6	4,6	ja / nee
Sedyk 16	3-10	3,5 / 2,8	4,7	ja / nee
Sedyk 17	3-10	3,5 / 2,8	4,8	ja / nee
Sedyk 17a	3-10	3,3 / 2,9	4,7	ja / nee

*) De lijst met toetspunten bestaat uit vrijwel alle geurgevoelige objecten/woningen in de nabije omgeving van het bedrijf. De lijst is dezelfde als in de aanvraag opgenomen voor de V-Stacks berekening ter toetsing van het pluimveebedrijf alleen en daarmee uitgebreider dan die waarvoor in het geurrapport bij de aanvraag de cumulatieve geurbelastingen zijn bepaald.

**) Voor het aanvullen van de cumulatieve geurbelastingen t.o.v. het geurrapport zijn eigen verspreidingsberekeningen uitgevoerd met het voorgeschreven NNM, versie Geomilieu 4.30.

De invoergegevens voor het rekenmodel zijn overgenomen uit het geurrapport bij de aanvraag. De geuremissies van de veehouderij zijn voor deze berekeningen, conform het geurrapport bij de aanvraag, gewogen meegenomen. Er heeft een correctie op de emissies plaats gevonden met een factor $1,5/8=0,1875$. Er kunnen kleine verschillen zijn tussen de rekenresultaten van de eigen berekening en die van het geurrapport. Deze zijn niet relevant voor de uiteindelijke toetsing in dit besluit.

***) In de tabel zijn de 99,5-percentielwaarden vermeld behalve voor de gemarkeerde toetspunten waar de 98-percentiel maatgevend is. In die paar gevallen staat de 98-percentiel x 2 weergegeven om vergelijkbaarheid met de 99,5 te bieden.

De tabel laat zien dat voor de totale geurbelasting van de omgeving van Jorritsma Beheer B.V. de bijdrage van de vleeskuikenstallen, *gewogen*, op de meeste plaatsen van dezelfde orde van grootte is als die van de vergistingsinstallatie. De cumulatieve waarden in de tabel laten zien dat de totale geurbelasting op een hoog tot zeer hoog niveau ligt. De toetsingswaarde van 3/99,5 (1,5/98) waar de weging van emissies voor heeft plaats gevonden, wordt op vrijwel alle toetspunten in de directe omgeving overschreden. Omdat voor zowel de veehouderij als voor de vergistingsinstallatie met deze aanvraag de geurbelasting gaat afnemen ten opzichte van de vergunde situatie, kan er zonder meer van worden uitgegaan dat dit cumulatief ook zo uitpakt. De cumulatieve geurbelasting neemt kortom af maar blijft wel op een hoog tot zeer hoog niveau.

Voorschriften

Aan deze vergunning verbinden wij voorschriften. Deze voorschriften hebben betrekking op de geurvracht, het rendement van de luchtwassers en de verplichting om metingen uit te voeren ter bevestiging van het aangenomen rendement van de luchtwasser en van het gasdicht functioneren van de vergisters.

Conclusie

Gezien bovenstaande overwegingen zijn wij van mening dat aangevraagde activiteiten vergunbaar zijn. De activiteiten voldoen aan het van toepassing zijnde toetsingskader en de beste beschikbare technieken worden toegepast.

(Volks)gezondheid

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de Wabo ruimte voor een aanvullende toets. Indien door het in werking zijn van de inrichting risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

Jorritsma Beheer B.V. vraagt een vergunning aan voor een inrichting waar meerdere activiteiten plaatsvinden. De gehele inrichting hebben wij getoetst aan de geldende wet- en regelgeving inclusief de van toepassing zijnde BBT-conclusies. Uit de beoordeling blijkt dat kan worden voldaan aan geldende wet- en regelgeving. Met betrekking tot het verwerken van mest en het houden van dieren zijn er gedeeltelijk voorschriften vanuit het Activiteitenbesluit van toepassing en anders hebben wij voorschriften bij deze beschikking gevoegd.

Bij de beoordeling van de aanvraag is getoetst op verschillende aspecten die gerelateerd zijn aan gezondheid, zoals lucht, geur, geluid en externe veiligheid. Voor deze aspecten is in de Wet

algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geborgd dat wordt getoetst aan de daarvoor vastgestelde normen en regels. Uit onze beoordeling volgt dat aan al deze normen en regels wordt voldaan. De gezondheidseffecten samenhangend met de mogelijke uitstoot van ziekteverwekkende micro-organismen is niet in het wettelijke (beleids) kader in de beoordeling van de omgevingsvergunning meegenomen, omdat hiervoor geen norm is vastgesteld waaraan kan worden getoetst of de effecten schadelijk voor de gezondheid zijn.

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen en daaraan gerelateerde activiteiten. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de ABRS en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om in verband met de volksgezondheid nadere voorschriften te verbinden of een vergunning te weigeren. Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Ook kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Binnen de inrichting zijn de bepalingen ingevolge de Wet dieren en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziekten binnen de inrichting worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van veetransportwagens.

De hydrolyseloods en de mestdroogruimte worden voorzien van luchtwassers. Hierdoor wordt, naast de emissie van ammoniak, geur en zwevende deeltjes (fijn stof), ook de emissie van zoönosen of endotoxinen uit deze ruimten voorkomen of zeer sterk beperkt. Endotoxinen zitten aan de grovere stofdeeltjes. Ook de emissie van deze stofdeeltjes wordt verminderd door de luchtwasser. De bestaande vleeskuikenstallen wijzigen niet.

De aangevraagde huisvestingssystemen zijn systemen die de diergezondheid bevorderen door het creëren van een optimaal klimaat en een hoge weerstand van de dieren. Hierdoor krijgen ziekteverwekkers minder kans. Verder wordt het pluimvee permanent in de stallen gehouden. Hierdoor wordt besmetting en verspreiding van ziekten door contact met andere dieren voorkomen.

Op basis van de huidige stand van kennis concluderen wij dat er geen voldoende wetenschappelijk bewijs is, dat de risico's op blootstelling van omwonenden aan levende pathogenen, endotoxinen of chemische stoffen afkomstig uit de dierenverblijven en de activiteiten met betrekking tot mestverwerking aanleiding geven om nadere voorschriften aan de vergunning te verbinden of de vergunning te weigeren.

Verruimde reikwijdte

Preventie

Een belangrijk onderdeel van de Wabo is de 'verruimde reikwijdte'. Dit betekent onder meer dat de aspecten watergebruik en vervoer in de omgevingsvergunning moeten worden meegenomen. Daarvoor zijn in de Handreiking 'Wegen naar preventie voor bedrijven' en de beleidsnotitie 'Vervoermanagement/ Mobiliteitsmanagement van en naar een inrichting' van het ministerie van I&M handvatten gegeven. Op basis daarvan zijn in deze vergunning voornoemde aspecten beoordeeld, met inachtneming van de per aspect vastgestelde relevantiecriteria.

Wij achten echter het aspect vervoer door medewerkers pas relevant bij meer dan 500 werknemers, als tegelijk niet aannemelijk is dat de inrichting alle maatregelen heeft getroffen om de nadelige gevolgen van vervoer voor het milieu tegen te gaan.

Gebleken is dat de relevantiecriteria niet worden overschreden. Daarom wordt in deze vergunning verder geen aandacht besteed aan deze aspecten.

Waterverbruik

Binnen de inrichting wordt slecht beperkt (leiding)water gebruikt. Er is (drink)water benodigd ten behoeve van het pluimvee. De stallen zijn voorzien van een besturingsruimte, van waaruit onder andere de drinkwatertoevoer met een voercomputer wordt geregeld. Hierdoor wordt verspilling van drinkwater tegengegaan. Het drinkwaterverbruik beperkt zich verder tot de aanwezige sanitaire voorzieningen. Daarom wordt in deze vergunning verder geen aandacht besteed aan deze aspecten.

Conclusie

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het veranderen en in werking hebben van een inrichting zijn er geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

In deze beschikking zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen.

Agrarische stoffen

Opslag in een mestbassin

Binnen de inrichting is een foliebassin aanwezig voor de opslag van digestaat. Gelet op de inhoud (groter is dan 2.500 m³) is paragraaf 3.4.6 van het Activiteitenbesluit niet van toepassing op deze opslag (artikel 3.50 van het Activiteitenbesluit). Wel kan het bevoegd gezag, vanwege het belang van de bescherming van het milieu, bij het opstellen van voorschriften voor de opslag van drijfmest en/of digestaat, rekening houden met het bepaalde in het Activiteitenbesluit.

In artikel 3.51 van het Activiteitenbesluit is bepaald dat de afstand vanaf de buitenzijde van het mestbassin tot een zeer kwetsbaar gebied ten minste 250 meter moet bedragen. Binnen een zone van 250 meter rondom het bassin is geen gebied als kwetsbaar aangemerkt. Aan de afstandseisen, als hiervoor bedoeld, wordt voldaan.

In deze vergunning zijn voorschriften ten aanzien van opslag van digestaat in mestbassins gesteld. Deze voorschriften zijn afgeleid van paragraaf 3.4.6 van het Activiteitenbesluit en paragraaf 3.4.6 van de bijbehorende ministeriële regeling (Activiteitenregeling). Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten.

Vergistingsinstallatie

Binnen de inrichting is een vergistingsinstallatie aanwezig. De vergistingsinstallatie bestaat uit een vergister en twee na-vergisters. Opslag en behandeling van mest en vloeibare mestfracties moet plaatsvinden in silo's, overeenkomstig de voorschriften bij deze beschikking. Die voorschriften zijn afgeleid van paragraaf 3.4.6 van het Activiteitenbesluit en paragraaf 3.4.6 van de Activiteitenregeling. Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten.

Opslag vaste mest

Binnen de inrichting wordt vaste mest inpartig opgeslagen. Omdat meer dan 600 m³ mest wordt opgeslagen is op deze opslag het Activiteitenbesluit niet van toepassing. Voor de opslag van vaste mest zijn in deze vergunning voorschriften gesteld. Deze voorschriften zijn afgeleid van paragraaf 3.4.5 van het Activiteitenbesluit en paragraaf 3.4.5 van de bijbehorende Activiteitenregeling. Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten.

Opslag en verwerking van diervoeder

Binnen de inrichting vindt opslag, verwerking en productie plaats van diervoeder. Jaarlijks wordt binnen de inrichting 10.000 ton grondstoffen tot diervoer verwerkt.

In paragraaf 3.4.5 van het Activiteitenbesluit worden eisen gesteld aan de opslag van agrarische bedrijfsstoffen. Deze eisen gelden ook voor de opslag van bijvoedermiddelen die niet verpompaar zijn. Doordat deze paragraaf een rechtstreekse werking heeft worden voor de opslag van niet verpompaar bijproducten geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

Conclusie

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het veranderen van een inrichting van een inrichting zijn er geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren. In deze beschikking zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen.

Bijlage: Begrippen**** VOOR ZOVER EEN DIN-, NEN-, NEN-EN-, OF NEN-ISO-NORM, ...:**

Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, CPR, PGS of NPR, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is -de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Alle onderstaande verklaringen en definities zijn van toepassing op de in de voorschriften gebruikte benamingen en termen, aangevuld met, dan wel in afwijking van de in NEN 5880 (Afval en afvalverwijdering, Algemene termen en definities) en de NEN 5884 (Afval en afvalverwerking, termen en definities voor bouw- en sloopafval) gegeven verklaringen en definities.

BESTELADRESSEN: publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

- AI-bladen bij:

SDU Service, afdeling Verkoop
Postbus 20025
2500 EA DEN HAAG
telefoon (070) 378 98 80
telefax (070) 378 97 83w
ww.sdu.nl

- PGS-richtlijnen zijn digitaal verkrijgbaar via www.publicatiereeksgevaarlijkkestoffen.nl

- DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen bij:

Nederlands Normalisatie-instituut (NEN),
Afdeling verkoop
Postbus 5059
2600 GB DELFT
telefoon (015) 269 03 91
telefax (015) 269 01 90
www.nen.nl

- BRL-richtlijnen bij:

KIWA Certificatie en Keuringen
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK
telefoon (070) 414 44 00
telefax (070) 414 44 20

- InfoMil is het informatiecentrum in Nederland over milieu wet- en regelgeving. www.infomil.nl

AANVAARDBAAR HINDERNIVEAU:

Uitkomst van het afwegingsproces van onder andere de volgende aspecten:

- toetsingskader;
- geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten;
- aard en waardering van de geur (hedonische waarde);
- klachtenpatroon; huidige en verwachte hinder;
- technische en financiële consequenties van maatregelen en gevolgen daarvan voor andere emissies;
- de mate waarin getroffen maatregelen ter beperking van luchtmissies overeenstemmen met BBT uit BREF's en nationale BBT-documenten;
- lokale situatie (onder meer planologische ruimte, sociaal-economische aspecten en andere lokale afwegingen);
- historie van het bedrijf in zijn omgeving.

Opmerking:

het aanvaardbaar hinderniveau voor veehouderijen verschilt met het bovenstaande en is geregeld via de Wgv en het Activiteitenbesluit.

ADR:

Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route.

AFGEWERKTE OLIE:

Dit begrip is gedefinieerd in het Besluit inzamelen afvalstoffen.

AFVALWATER:

Alle water waarvan de houder zich, met het oog op de verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen, of moet ontdoen.

BASSIN:

Een reservoir voor de opslag van vloeistoffen dat niet gelegen is onder een gebouw, doch waarvan een aanwezige bovenafdekking de functie van vloer kan vervullen.

BESTE BESCHIKBARE TECHNIKEN (BBT):

Voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die - kosten en baten in aanmerking genomen - economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

BODEM:

Het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare en gasvormige bestanddelen en organismen.

BODEMBEDREIGENDE ACTIVITEIT:

Bedrijfsmatige activiteit die gepaard gaat met het gebruik, de productie of de emissie van een bodembedreigende stof overeenkomstig de definitie van het Activiteitenbesluit.

BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL:

Op de gebezigde stoffen en gebruikte bodembeschermende voorziening toegesneden handeling gericht op reparatie, schoonmaak, onderhoud, actie bij incidenten, bedrijfsinterne controle, inspectie of toezicht ter voorkoming van bodemverontreiniging waarvan de uitvoering is gewaarborgd.

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING:

Een vloeistofkerende voorziening, een vloeistofdichte vloer of verharding of een andere doelmatige fysieke voorziening, ter voorkoming van immissies in de bodem.

BODEMRISICODOCUMENT:

Document dat inzicht geeft in het risico van bodemverontreiniging. Hiertoe wordt per bodembedreigende activiteit overeenkomstig de bodemrisicochecklist uit de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bepaald of met de aanwezige of voorgenomen combinatie van voorzieningen en maatregelen sprake is of zal zijn van een verwaarloosbaar bodemrisico.

BREF:

Referentiedocument waarin over een onderwerp o.a. de beste beschikbare technieken zijn beschreven.

CPR:

Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen.

CPR 15-1:

Richtlijn 15-1 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen. 'Opslag gevaarlijke stoffen in emballage; opslag van vloeistoffen en vaste stoffen (0-10 ton)'.

CPR 15-2:

Richtlijn 15-2 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen. 'Opslag gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen en bestrijdingsmiddelen in emballage; opslag van grote hoeveelheden (vanaf 10 ton)'.

CPR 15-3:

Richtlijn 15-3 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen. 'Opslag bestrijdingsmiddelen in emballage (vanaf 400 kg)'.

DIFFUSE EMISSIES:

Emissies in een andere vorm dan vanuit een puntbron in de lucht, bodem of water, alsmede in enig product, tenzij anders vermeld in tabel 2.28a van het Activiteitenbesluit.

GEURGEVOELIG OBJECT/GEVOELIGE GEBOUWEN ACTIVITEITENBESLUIT:

Afhankelijk van de geurvoorschriften worden op dit moment twee verschillende definities in het Activiteitenbesluit gehanteerd voor gevoelige objecten, namelijk:

Geurgevoelig object: geurgevoelig object als bedoeld in artikel 1 van de Wgv: "Gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt."

Gevoelige gebouwen: woningen en gebouwen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als andere geluidsgevoelige gebouwen, met uitzondering van die gebouwen behorende bij de betreffende inrichting

Wet geluidhinder "andere geluidsgevoelige gebouwen":

1. onderwijsgebouwen;
2. ziekenhuizen en verpleeghuizen;
3. bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen andere gezondheidszorggebouwen dan bedoeld onder 2;

Delen van het gebouw die niet zijn bestemd voor geluidsgevoelige onderwijsactiviteiten maken voor de toepassing van deze wet geen deel uit van een onderwijsgebouw;

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN:

Afvalstof die een of meer van de in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen bezit.

GEVAARLIJKE STOFFEN:

Gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, lid 1 onderdeel b, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

HEMELWATER:

Alle neerslag, zoals regen, sneeuw of hagel.

Inerte goederen:

Goederen die geen bodembedreigende stoffen, gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen zijn.

LEKBAK:

Voorziening waarvan de bodembeschermende werking door de daarop afgestemde bodembeschermende maatregelen is gewaarborgd, en die zich rondom of onder een

bodembedreigende activiteit bevindt en in staat is de bij normale bedrijfsvoering gemorste of wegs pattende vloeistoffen op te vangen.

NRB:

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten, Informatiecentrum Milieuvergunningen (Agentschap NL Maart 2012).

OVERSLAAN:

Verrichten van alle handelingen op één locatie, waarbij afvalstoffen vanuit of vanaf een opbergmiddel of transportmiddel in of op een ander opbergmiddel of transportmiddel worden overgebracht. Hieronder vallen bijvoorbeeld beladen, lossen, hevelen, enz. met bijvoorbeeld kranen, transportbanden en leidingen, maar het uitvoeren van iedere verwerkingshandeling (sorteren, scheiden, spoelen, mengen, etc. etc.) valt hier niet onder.

PGS:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen, onder verantwoordelijkheid van vier departementen uitgebrachte richtlijnen voor opslag en handling van gevaarlijke stoffen (voorheen CPR-richtlijn). De adviesraad gevaarlijke stoffen heeft voor het tot stand komen van deze richtlijnen een adviserende taak. PGS richtlijnen zijn te downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 12:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 12, 'Ammoniak: opslag en verlading'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 15:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15, 'Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen: richtlijn voor brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 18:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 18: 'LPG: depots'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 19:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 19: 'Propan en butaan: opslag'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 23:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 23: 'LPG: Vulstations voor flessen en ballonvaarttanks'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 25:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 25, 'Gecomprimeerd aardgas: afleverstations voor motorvoertuigen'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 30:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 30, 'Vloeibare aardolieproducten: bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl

PGS 33-2:

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 33-2, 'Aardgas: Afleverinstallaties van vloeibaar aardgas (LNG) voor vaartuigen'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

RENDABELE MAATREGELN:

Naar keuze van de inrichtinghouder ofwel:

- maatregelen die een terugverdientijd hebben van vijf jaar of minder, of
- maatregelen die een positieve netto contante waarde hebben bij een interne rentevoet van 15%.

RIOLERING:

Bedrijfsriolering of openbare riolering.

STUIFKLASSE:

Klasse uit de stuifklasse-indeling uit het Activiteitenbesluit.

STUIFKLASSE-INDELING:

Stuifklasse-indeling uit het Activiteitenbesluit:

- S1 sterk stuifgevoelig, niet bevochtigbaar;
- S2 sterk stuifgevoelig, wel bevochtigbaar;
- S3 licht stuifgevoelig, niet bevochtigbaar;
- S4 licht stuifgevoelig, wel bevochtigbaar;
- S5 nauwelijks of niet stuifgevoelig.

TERUGVERDIENTIJD:

De verhouding tussen het investeringsbedrag voor de maatregel na aftrek van eventuele subsidies en de jaarlijkse opbrengsten van de maatregel ten gevolge van de met de maatregel samenhangende energiebesparing en andere besparingen. In geval van een investering in een installatie voorzien van afzonderlijke energiebesparende componenten moet in plaats van het totaalinvesteringsbedrag worden gerekend met de meerinvestering ten opzichte van een installatie zonder de energiebesparende componenten. Voor de berekening van de financiële opbrengsten ten gevolge van de met de maatregel samenhangende energiebesparing moet worden gerekend met de op het

moment van het besparingsonderzoek geldende kosten (tarieven) voor de betrokken inrichting. Er wordt geen rekening gehouden met de eventuele kosten van het (vervroegd) uit bedrijf nemen van een installatie en niet met rentekosten.

VERWAARLOOSBAAR BODEMRISICO:

Een situatie als bedoeld in de NRB waarin door een goede afstemming van bodembeschermende voorzieningen en bodembeschermende maatregelen sprake is van een verwaarloosbaar bodemrisico.

VLUCHTIGE ORGANISCHE STOF (VOS):

Organische verbinding die bij 293,15 K een dampspanning van 0,01 kPa of meer heeft of onder de specifieke gebruiksomstandigheden een vergelijkbare vluchtigheid heeft, waarbij voor de toepassing van dit besluit de fractie creosoot die deze dampspanning overschrijdt bij 293,15 K, als een VOS geldt.

WONING:

Gebouw of gedeelte van een gebouw waar bewoning is toegestaan op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening, bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening, of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van laatstgenoemde wet.

Referentie data

Rekenperiode start

eind

Meteo referentiepunt X

Y

Bedrijfstijden industriële bronnen

- Eenvoudig - uren / jaar
- Gedetailleerd - uren / dag / maand

Geavanceerde opties

Gebruik eigen emissiebestand

Bewaar journaalbestanden

Gebruik eigen meteo

Terreinruwheid meteo station [m]

Hoogte windmetingen [m]

Uitvoer van uurgemiddelde concentraties

Verbeterde rekenmethode lage windsnelheden.

Te berekenen stoffen

☐	Stof
☒	Geur
☐	Inert gas

Percentielwaarden baseren op

- Uurgemiddelde concentraties
- Momentane concentraties

Terreinruwheid

- Gebaseerd op modelgebied

X-min Y-min

X-max Y-max

- Gebruik eigen terreinruwheid

Terreinruwheid (Zo) [m]

Model: tweede model Vergister SOLO
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schoorstenen, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS-G

Naam	Omschr.	Hoogte	Int.diam.	Ext.diam.	Geur	Inert gas	Flux	Gas temp	Warmte	Geb.bron	Bedr. uren	00-01	01-02	02-03
Stal 12		7,50	3,90	4,00	1,00	0,00000000	4,000	285,0	0,000	Nee	8760,00	True	True	True
Silo's	Opslagsilo's Co-product vloeibaar	8,00	0,65	0,75	5892,50	0,00000000	0,550	285,0	0,000	Nee	8760,00	False	False	False
WKK's	Uitlaatgassen WKK-motoren	10,00	0,40	0,50	1962,80	0,00000000	0,980	373,0	0,119	Nee	8760,00	False	False	False
Wasser DI	uitlaat combiwasser op drooginstallatie	4,10	0,80	0,90	9481,50	0,00000000	0,600	285,0	0,000	Nee	8760,00	True	True	True
Stal 1-4		4,50	0,90	1,00	1,00	0,00000000	0,244	285,0	0,000	Nee	8760,00	True	True	True
Stal 5-8		4,50	0,90	1,00	1,00	0,00000000	0,244	285,0	0,000	Nee	8760,00	True	True	True
Stal 9-11		4,50	0,90	1,00	1,00	0,00000000	0,244	285,0	0,000	Nee	8760,00	True	True	True
Wasser Ont	uitlaat Chlorwasser op ontvangsthal	3,50	2,00	2,10	4444,40	0,00000000	5,560	285,0	0,000	Nee	8760,00	True	True	True

Model: tweede model Vergister SOLO
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schoorstenen, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS-G

Naam	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24	Monday	Tuesday	
Stal 12	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Silo's	False	False	False	False	False	False	False	True	False	False	False	False	False	False	False	False	False	False	False	False	False	False	True	True
WKK's	False	False	False	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	False	False	False	False	False	False	False	True	True
Wasser DI	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Stal 1-4	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Stal 5-8	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Stal 9-11	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Wasser Ont	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True

Model: tweede model Vergister SOLO
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schoorstenen, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS-G

Naam	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Stal 12	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Silo's	True	True	False	False	False	False	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	False
WKK's	True	True	True	False	False	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Wasser DI	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Stal 1-4	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Stal 5-8	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Stal 9-11	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True
Wasser Ont	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True	True

Model: tweede model Vergister SOLO
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS-G

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam	Omschr.	Vorm	X	Y
	6	0	13:24, 4 feb 2018	-1	1	Hoarnestr6	oude bedrijfswoning nr 6	Punt	164041,00	584892,00
	7	0	21:06, 4 feb 2018	-2	1	H'streek33	woning H'streek 33	Punt	164211,00	584572,00
	8	0	21:07, 4 feb 2018	-3	1	H'streek31	woning Hoarnestreek 31	Punt	164636,00	584839,00
	9	0	21:02, 4 feb 2018	-4	1	Seedyk 18	woning Seedyk 18	Punt	164100,00	585350,00
	10	0	13:27, 4 feb 2018	-5	1	Seedyk 19	woning Seedyk 19	Punt	164014,00	585318,00
	11	0	13:29, 4 feb 2018	-6	1	Seedyk 20?	Boerderij Seedyk ??	Punt	163759,89	585125,94
	20	0	20:45, 4 feb 2018	-2917	1	H'streek11	Hoarnestreek 11	Punt	164804,00	584955,00
	21	0	20:46, 4 feb 2018	-2918	1	H'streek 1	Hoarnestreek 1	Punt	163671,00	584287,00
	22	0	20:47, 4 feb 2018	-2919	1	Seedyk 10	Seedyk 10	Punt	164494,00	585653,00
	23	0	20:48, 4 feb 2018	-2920	1	Seedyk 11	Seedyk 10	Punt	164469,00	585531,00
	24	0	20:48, 4 feb 2018	-2921	1	Seedyk 12	Seedyk 12	Punt	164414,00	585521,00
	25	0	20:49, 4 feb 2018	-2922	1	Seedyk 13	Seedyk 12	Punt	164386,00	585468,00
	26	0	20:49, 4 feb 2018	-2923	1	Seedyk 14	Seedyk 14	Punt	164386,00	585468,00
	27	0	20:50, 4 feb 2018	-2924	1	Seedyk 15	Seedyk 15	Punt	164334,00	585389,00
	28	0	20:51, 4 feb 2018	-2925	1	Seedyk 16	Seedyk 16	Punt	164313,00	585373,00
	29	0	20:52, 4 feb 2018	-2926	1	Seedyk 17	Seedyk 17	Punt	164256,00	585361,00
	30	0	21:02, 4 feb 2018	-2927	1	Seedyk18a	Seedyk 18 a? tweede woning?	Punt	164096,00	585337,00
	31	0	20:54, 4 feb 2018	-2928	1	Seedyk 17a	Seedyk 17a	Punt	164151,00	585353,00
	32	0	21:04, 4 feb 2018	-2929	1	H'streek35	Hoarnestreek 35	Punt	164010,00	584484,00
	33	0	21:05, 4 feb 2018	-2930	1	H'streek27	Hoarnestreek 27	Punt	164685,00	584881,00

WATERVERGUNNING

Het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam, afkomstig van een mestverwerkingsinstallatie aan de Hoarnestreek 14 te Tzummarum

Jorritsma Beheer B.V.

Hoarnestreek 10

8851 RN Tzummarum

Wetterskip Fryslân

Cluster Vergunningverlening

Postbus 36

8900 AA Leeuwarden

Telefoon: 058-292 2222

Fax: 058-292 2223

www.wetterskipfrvslan.nl

Inhoudsopgave

1.	Aanhef.....	4
2.	Conclusie.....	4
3.	Besluit	4
4	Voorschriften.....	5
4.1	Voorschriften van algemene aard	5
4.2	Voorschriften voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam.....	5
5.	Aanvraag	8
5.1	Algemeen.....	8
5.2	Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd.....	9
6.	Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer	9
6.1	Algemeen.....	9
6.2	Toetsingskader voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam .	10
6.2.1	Beleid.....	10
6.2.2	Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE)	10
6.2.3	Activiteitenbesluit	10
6.2.4	Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM).....	10
6.2.5	Achtergronddocumenten	11
6.2.6	Immissietoets	11
6.3	Overwegingen t.a.v. de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersystemen (waterkwaliteit).....	11
6.3.1	Beoordeling Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE).....	11
6.3.2	Beoordeling Activiteitenbesluit.....	12
6.3.3	Beoordeling hulpstoffen.....	12
6.3.4	Beoordeling achtergronddocumenten	12
6.3.5	Beoordeling immissietoets	13
6.3.6	Beoordeling KRW en andere natuurwaarden	13
6.3.7	Zienswijze	13
7.	Conclusie.....	14
8.	Leges.....	14
9.	Procedure.....	14
10.	Ondertekening	14
11.	Beroep en/of voorlopige voorziening	15
Bijlage 1:	Begripsbepalingen	
Bijlage 2:	Methoden voor monsterneming, conservering en analyse	
Bijlage 3:	Flow-diagram Jorritsma	
Bijlage 4:	Beschrijving afvalwaterverwerking uit de mestverwerkingsinstallatie Jorritsma Tzummarum	

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

WATERVERGUNNING

Leeuwarden, 27 augustus 2018

Kenmerk: WFN1808408

Objectnummer: 8303

Dossiernummer: WFN.032989

Onderwerp: Watervergunning Jorritsma Beheer B.V., Hoarnestreek 10, 8851 RN Tzummarum

1. Aanhef

Het dagelijks bestuur heeft op 9 maart 2017 een aanvraag ontvangen van Pietersma & Spoelstra Ruimtelijke Ordening en Milieuadviseurs namens Jorritsma Beheer B.V., verder te noemen de vergunninghouder, om een vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet.

De aanvraag betreft:

- het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam, afkomstig van een mestverwerkingsinstallatie aan de Hoarnestreek 14 te Tzummarum.

De aanvraag is geregistreerd onder nummer WFO1700749. Op 25 april 2017, 24 mei 2017, 4 juli 2017, 6 juli 2017, 18 augustus 2017, 20 november 2017, 13 december 2017 en op 8 maart 2018 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

2. Conclusie

Een vergunning kan worden verleend indien de gevraagde handelingen niet in strijd zijn met de doelstellingen van het waterbeheer zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet of, indien de handelingen wel in strijd zijn met deze doelstellingen, de belangen van het waterbeheer voldoende beschermd kunnen worden door het verbinden van voorschriften of beperkingen door middel van een vergunning.

De in de vergunning opgenomen voorschriften waarborgen dat de doelstellingen van het waterbeheer voldoende worden beschermd. Op grond van de overwegingen bestaan er daarom geen bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning.

3. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht, besluit het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân als volgt:

1. De gevraagde vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet aan Jorritsma Beheer B.V., Hoarnestreek 10, 8851 RN Tzummarum te verlenen voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam, afkomstig van een mestverwerkingsinstallatie aan de Hoarnestreek 14 te Tzummarum.
2. Aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden ter bescherming van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam.

Aan deze watervergunning worden de hierna volgende voorschriften verbonden ter bescherming van het oppervlaktewaterlichaam. Die voorschriften staan in paragraaf 4 van deze watervergunning.

Voor een toelichting op de in deze watervergunning vermelde begrippen wordt verwezen naar bijlage 1 van de watervergunning.

4 Voorschriften

4.1 Voorschriften van algemene aard

Voorschrift 1

Kopie vergunning

1. Binnen de inrichting moet een (elektronische) (kopie) exemplaar van deze vergunning aanwezig dan wel beschikbaar zijn.

Voorschrift 2

Contactpersoon

1. De vergunninghouder is verplicht één of meer personen aan te wijzen die in het bijzonder belast is (zijn) met het toezien op de naleving van deze vergunning, waarmee door of namens de waterbeheerder in spoedgevallen overleg kan worden gevoerd.
2. De vergunninghouder deelt schriftelijk binnen veertien dagen nadat deze vergunning in werking is getreden aan de clustermanager Handhaving van Wetterskip Fryslân mee, de naam, het adres en het telefoonnummer van degene(n) die door of vanwege hem is (zijn) aangewezen.
3. Wijzigingen ten opzichte van lid 2 moeten binnen 14 dagen schriftelijk worden gemeld.

Voorschrift 3

Wijzigingen

1. Voorgenomen wijzigingen die tot gevolg hebben dat de feitelijke situatie niet meer door de ten behoeve van de vergunningverlening overgelegde beschrijvingen correct wordt weergegeven, moeten schriftelijk aan de clustermanager Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân worden gemeld.

4.2 Voorschriften voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam

Voorschrift 4

Afvalwaterstroom

1. De in het oppervlaktewaterlichaam (De Fiskersfeart) te brengen afvalwaterstroom mag uitsluitend bestaan uit gezuiverd afvalwater afkomstig van de mestverwerkingsinstallatie.
2. Deze afvalwaterstroom mag uitsluitend via de inspectieput en het lozingspunt, zie tabel 1, in het oppervlaktewaterlichaam worden gebracht.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Tabel 1 Afvalwaterstroom

Lozingspunt	Inspectieput	Soort afvalwaterstroom
Conform Overzichtstekening (Indeling en situering bedrijfsterrein Hoarnestreek 10/14 Tzummarum), zie lozingspunt	Conform Overzichtstekening (Indeling en situering bedrijfsterrein Hoarnestreek 10/14 Tzummarum), zie inspectieput	Lozen van gezuiverd afvalwater afkomstig van de mestverwerkingsinstallatie

Voorschrift 5

Beheer, onderhoud

1. De op grond van deze vergunning aanwezige installaties en voorzieningen moeten doelmatig functioneren, in goede staat van onderhoud verkeren en met zorg worden bediend.

Voorschrift 6

Lozingseisen

1. De in voorschrift 4 van deze vergunning omschreven afvalwaterstroom mag een maximaal debiet van 4,7 m³/uur niet overschrijden.
2. De in voorschrift 4 van deze vergunning omschreven afvalwaterstroom mag alleen in het oppervlaktewaterlichaam worden gebracht, als de volgende per parameter aangegeven lozingseisen in de betreffende inspectieput niet worden overschreden:

Tabel 2 Lozingseisen

Parameters	Lozingseis per individueel steekmonster	Eenheid
Zuurgraad (pH)	5,5-8,0	
Biochemisch zuurstofverbruik (BZV)	5	mg/l
Chemische zuurstofverbruik (CZV)	50	mg/l
Stikstof totaal (N tot) (Som NO ₃ -N, NO ₂ -N, KjN)	5	mg/l
Fosfaat totaal (P tot)	0,2	mg/l
Onopgeloste bestanddelen	15	mg/l
Chloride	100	mg/l
Koper	15	µg/l
Zink	50	µg/l
Ammonium-N	1	mg/l
Sulfaat	100	mg/l

Voorschrift 7 Inspectieput

1. De afvalwaterstroom, zoals genoemd in voorschrift 4 van deze vergunning, moet op elk moment kunnen worden bemonsterd door het nemen van een steekmonster.
2. Hiertoe moet de in het eerste lid van dit voorschrift genoemde afvalwaterstroom via een inspectieput worden geleid. De inspectieput moet op elk moment goed bereikbaar en toegankelijk zijn.
3. De inspectieput behoeft de goedkeuring van de clustermanager Handhaving van Wetterskip Fryslân.

Voorschrift 8

Verplichting meten, bemonsteren en analyseren

1. De afvalwaterstroom, als bedoeld in voorschrift 4 van deze vergunning, dient ter plaatse van de inspectieput door de vergunninghouder door meting en bemonstering te worden geanalyseerd.
2. De analyse, die uitgevoerd wordt, betreft de concentratie van de volgende parameters en de hoeveelheid geloosd afvalwater:

Tabel 3 Meetfrequentie

Parameters	Frequentie
Zuurgraad (pH)	Eenmaal per kalendermaand
Biochemisch zuurstofverbruik (BZV)	Eenmaal per kalendermaand
Chemische zuurstofverbruik (CZV)	Eenmaal per kalendermaand
Stikstof totaal (N tot) (Som $\text{NO}_3\text{-N}$, $\text{NO}_2\text{-N}$, KjN)	Eenmaal per kalendermaand
Fosfaat totaal (P tot)	Eenmaal per kalendermaand
Onopgeloste bestanddelen	Eenmaal per kalendermaand
Chloride	Eenmaal per kalendermaand
Koper	Eenmaal per kalendermaand
Zink	Eenmaal per kalendermaand
Ammonium-N	Eenmaal per kalendermaand
Sulfaat	Eenmaal per kalendermaand

3. De meet- en analyseresultaten met betrekking tot de te controleren afvalwaterstroom moeten aan de clustermanager Handhaving van Wetterskip Fryslân worden gerapporteerd.
4. De monsterneming, conservering en analyse dienen te worden uitgevoerd volgens de in de bijlage 2: Methoden voor monsterneming, conservering en analyse voorgeschreven methoden.
5. Indien uit de onderzoeksresultaten blijkt dat met een lagere onderzoeksfrequentie, of met een geringer aantal parameters of stoffen kan worden volstaan, kan de clustermanager Handhaving van Wetterskip Fryslân op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek besluiten.

Voorschrift 9

Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM)

1. Indien de vergunninghouder voornemens is om stoffen en mengsels te gaan gebruiken die niet in de aanvraag zijn vermeld en die mogelijk in het afvalwater kunnen raken, dan toetst de vergunninghouder deze stoffen volgens de algemene beoordelingsmethodiek (ABM) zoals bedoeld in de overwegingen.

2. De in lid 1 bedoelde stoffen en mengsels mogen zonder toestemming vooraf worden geloosd wanneer dit volgens de ABM is toegestaan (saneringsinspanning C). Van deze stoffen en mengsels moet jaarlijks, voor 1 april, een overzicht van deze milieugegevens alsmede het resultaat van de beoordeling volgens de ABM worden toegezonden aan de clustermanager Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân.
3. Wanneer een stof of preparaat niet aan de voorwaarden voldoet zonder toestemming vooraf te mogen worden geloosd (saneringsinspanning Z, A en B) kan de waterkwaliteitsbeheerder worden verzocht om de stof/preparaat te toetsen. Een verzoek daartoe dient minimaal een maand voorafgaand aan het gebruik van de stof/preparaat te worden gericht aan de clustermanager Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân.

Voorschrift 10 Calamiteiten

1. Indien als gevolg van een calamiteit of andere uitzonderlijke omstandigheden niet aan de gestelde voorschriften wordt voldaan of kan worden voldaan, dient de vergunninghouder onmiddellijk maatregelen te treffen. De maatregelen dienen de nadelige invloed van de lozing op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te beperken of ongedaan te maken.
2. De clustermanager Handhaving van Wetterskip Fryslân dient van een en ander zo spoedig mogelijk op de hoogte te worden gesteld (telefoon 058-292 22 22). Buiten kantooruren melden via het milieualarmnummer (telefoon 058-212 24 22). De door of namens de clustermanager Handhaving van Wetterskip Fryslân gegevens aanwijzingen dienen stipt te worden opgevolgd.
3. Indien de clustermanager Handhaving van Wetterskip Fryslân dit gewenst acht, dient de vergunninghouder schriftelijk rapport uit te brengen met vermelding van:
 - oorzaak, datum en tijd van aanvang en beëindiging van het voorgevallene;
 - de gevolgen ervan voor de kwaliteit van het geloosde afvalwater;
 - alsmede de voorgenomen maatregelen ter voorkoming van herhaling.

5. Aanvraag

5.1 Algemeen

Jorritsma Beheer B.V., een vleeskuikenhouderij, is gevestigd aan de Hoarnestreek 10 en 14, 8851 RN te Tzummarum (gemeente Waadhoeke). Dit bedrijf is voornemens om op de locatie Hoarnestreek 14 onder andere de verwerkingscapaciteit van de mest- en co-producten in de vergister te vergroten van 31.000 naar 100.000 ton per jaar. Daarnaast wil men de verwerking van digestaat optimaliseren.

De aanvraag omvat de volgende stukken:

- Aanvraagformulier Waterwet;
- Beschrijving afvalwaterverwerking uit de mestverwerkingsinstallatie Jorritsma Tzummarum 2017 v06;
- Flow diagram Jorritsma Tzummarum v6;
- Overzichtstekening Indeling en situering bedrijfsterrein Hoarnestreek 10/14 Tzummarum, 21-02-2018, Tekeningnummer O-01 (07-03-2018);
- Emissie- Immissietoetsen (25-05-2017);
- Veiligheidsinformatiebladen.

5.2 Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De aanvraag heeft betrekking op het in een oppervlaktewaterlichaam brengen van stoffen zoals bedoeld in artikel 6.2 lid 1a van de Waterwet. Het betreft het lozen van afvalwater afkomstig van een mestverwerkingsinstallatie op een oppervlaktewaterlichaam.

Bij Jorritsma Beheer B.V. wordt de mest aangevoerd van buiten en vanuit de eigen vergister naar de navergister. Het vrijkomende digestaat wordt verder verwerkt. Bij de mestverwerking ontstaat maximaal 41.500 m³ afvalwater per jaar. Daarvan wordt een deel teruggebracht in het vergistingsproces. Het overige deel ondergaat diverse zuiveringstechnische behandelingen alvorens het op het oppervlaktewaterlichaam De Fiskersfeart wordt geloosd. Voor de beschrijving van de zuiveringstechnische behandelingen van het afvalwater, alsmede de toelichting op de werking ervan, wordt verwezen naar bijlage 3: Flow-diagram Jorritsma v6 en Bijlage 4: Beschrijving afvalwaterverwerking uit de mestverwerkingsinstallatie Jorritsma Tzummarum 2017, v06.

6. Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer

6.1 Algemeen

De Waterwet omschrijft in artikel 2.1 het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In dit artikel zijn de algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste en;
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning kan worden verleend als die verenigbaar is met de doelstellingen van het waterbeheer. Door het verbinden van voorschriften of beperkingen kunnen de doelstellingen van het waterbeheer worden beschermd.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Waterwet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerplannen op grond van hoofdstuk 4 van de Waterwet en in beleidsregels.

De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer. Hierna volgt de beschrijving van het beleid waarmee bij het beoordelen van de vergunningaanvraag rekening is gehouden.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag richten wij ons met name op de bescherming van de chemische en ecologische kwaliteit van een watersysteem. Naar ons oordeel zijn de aspecten zoals genoemd in artikel 2.1 onder a. en c. van de Waterwet, bij deze aanvraag niet in het geding.

Aan de hand van het in dit hoofdstuk beschreven toetsingskader volgt in de navolgende paragrafen de toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer.

6.2 Toetsingskader voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam

6.2.1 Beleid

Het beleid gericht op de bescherming van het water tegen verontreiniging vormt een onderdeel van het totale milieubeleid, zoals geformuleerd in diverse meerjarenprogramma's milieubeheer en het Nationaal Milieubeleidsplan. Het beleid van de waterbeheerders is geformuleerd in het Nationaal Waterplan. Het nationale beleid is in het Waterbeheerplan 2016-2021 toegespitst op de Friese situatie.

Het algemene beleidskader is van toepassing voor alle wateren en bestaat uit twee sporen:

1. het toepassen van de beste beschikbare technieken (BBT), en
2. waar nodig en mogelijk verdergaande maatregelen, met het oog op het bereiken van de gewenste waterkwaliteit (emissie-immisietoets). Dit houdt in dat wanneer de restlozing na toepassing van de BBT leidt tot ontoelaatbare effecten voor de lokale waterkwaliteit, het bevoegd gezag beziet of er aanvullende beperkingen of voorschriften aan de vergunning kunnen worden verbonden dan wel de vergunning moet worden geweigerd.

Het aanvullende beleidskader richt zich specifiek op de waterlichamen in de zin van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en beoogt onder meer het waarborgen van "geen achteruitgang" voor de toestand van de waterlichamen. Dit kan zo nodig inhouden dat lozingen worden verplaatst naar minder kwetsbare waterlichamen en dat schadelijke milieuvreemde stoffen worden vervangen door andere stoffen met een vergelijkbare werking en minder schade aan het watermilieu.

6.2.2 Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE)

De Richtlijn Industriële Emissies is per 1 januari 2013 geïmplementeerd in de Nederlandse wet- en regelgeving. Deze richtlijn omvat een integratie van de IPPC-richtlijn met de Richtlijn grote stookinstallaties, de Afvalverbrandingsrichtlijn, de Oplosmiddelenrichtlijn en drie Richtlijnen voor de titaandioxide-industrie. De IPPC-richtlijn is van toepassing op installaties waarvan is ingeschat dat deze in omvangrijke mate het milieu belasten (de gpbv-installaties). Met deze richtlijn wordt een vergunningenregime beoogd voor onder andere emissies naar water uit grote industriële installaties, waarbij rekening wordt gehouden met vermindering van afval en energieverbruik (integrale afweging). Een belangrijk element is dat emissiegrenswaarden gebaseerd dienen te zijn op de in de richtlijn gedefinieerde BBT. De BBT is beschreven in referentiedocumenten oftewel BREF's.

6.2.3 Activiteitenbesluit

Op 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) in werking getreden. In het Activiteitenbesluit zijn voor verschillende activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden algemene voorschriften opgenomen. De inrichting is een type C-inrichting. Voor dergelijke inrichtingen gelden naast de vergunningplicht op grond van artikel 1.2 ook regels uit het Activiteitenbesluit en de op dat besluit gebaseerde Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer. De vergunningaanvraag geldt mede als de op grond van het Activiteitenbesluit benodigde melding voor deze activiteiten. In het kader van het Activiteitenbesluit Milieubeheer (landelijke wetgeving) hebben we te maken met aangewezen en niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen. In de Activiteitenregeling milieubeheer wordt in bijlage 2 een lijst weergegeven met daarop alle aangewezen oppervlaktewaterlichamen (grote oppervlaktewaterlichamen), die met het oog op het lozen geen bijzondere bescherming behoeven.

6.2.4 Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM)

Sinds augustus 2002 geldt voor de beoordeling van stoffen en mengsels de "Algemene Beoordelings Methodiek" (ABM). In maart 2016 is de ABM geactualiseerd waarbij de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is geïntegreerd. De methodiek stelt bedrijven en

waterkwaliteitsbeheerders in staat om op een eenduidige wijze de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels te benoemen.

Daarnaast volgt uit de methodiek welke saneringsinspanning voor de betreffende stof of het mengsel moet worden getroffen. Daartoe zijn vier saneringsinspanningen te onderscheiden, namelijk:

- Z: Saneren door toepassing van de meest vergaande best bestaande technieken. In beginsel moet gestreefd worden naar een nullozing middels een cyclische aanpak bestaande uit bronaanpak, minimalisatie en continu verbeteren.
- A: Ook voor stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning A geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moeten worden beëindigd. Er moet geprobeerd worden zo dicht mogelijk bij een nullozing te komen en te kiezen voor die techniek die de meest vergaande sanering bewerkstelligt binnen de verzameling van technieken die als best bestaande techniek geclassificeerd kunnen worden.
- B: Voor de stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan de saneringsinspanning B geldt dat de lozing van deze stoffen zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Bedrijven dienen hun proceskeuze en interne bedrijfsvoering hierop aan te passen. (good house keeping en proces geïntegreerde maatregelen).
- C: Stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan saneringsinspanning C, komen van natura voor in oppervlaktewater en zijn minder milieubezwaarlijk. Dit wordt meegewogen bij het bepalen van de noodzaak om emissiebeperkende maatregelen te nemen. Over het algemeen is er in deze categorie geen directe aanleiding om een techniek voor te schrijven die verder gaat dan de meest beperkte saneringsinspanning binnen de verzameling best bestaande technieken.

De algemene beoordelingssystematiek is toepasbaar voor alle stoffen en mengsels, ongeacht de bedrijfstak waar zij worden ingezet. Voor deze methodiek geldt dat de verantwoordelijkheid voor het aanleveren van de milieu-informatie van stoffen aan het bevoegd gezag bij de aanvrager/vergunninghouder ligt. Indien de vereiste gegevens ontbreken wordt een worst-case benadering gehanteerd.

6.2.5 Achtergronddocumenten

Bij de toetsing voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam afkomstig van de mestverwerkingsinstallatie hebben wij gebruik gemaakt van de volgende documenten: BBT-conclusies Intensieve veehouderij. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van twee achtergronddocumenten: Mestverwerking en mogelijke emissies naar het oppervlaktewater (RWS RIZA rapport 2006.031) en Vergunningenbeleid voor lozingen van afvalwater uit mestverwerkingsinstallaties (WATBE3311R001F01WW versie 1, 14 juli 2016).

6.2.6 Immissietoets

De immissietoets is ontwikkeld ten behoeve van het brongerichte emissiebeleid ten aanzien van lozingen naar oppervlaktewater. Bij de immissietoets wordt invulling gegeven aan de doelstelling om de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen te beschermen en te verbeteren. Een instrument op het niveau van de watervergunning en richt zich op de beoordeling van de gevolgen van een specifieke restlozing op de waterkwaliteit (na toepassing BBT).

6.3 Overwegingen t.a.v. de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersystemen (waterkwaliteit)

6.3.1 Beoordeling Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE)

Het betreft een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort genoemd in Bijlage I van de Richtlijn industriële emissies op basis van: nuttige toepassing, of een combinatie van nuttige toepassing en verwijdering, van ongevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 75 ton per dag, door middel van biologische behandeling (categorie 5.3b) en meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee (categorie 6.6). In de aanvraag voor de watervergunning gaat het om brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam, afkomstig van een mestverwerkingsinstallatie. In de BBT-conclusies

Intensieve veehouderij wordt bij het onderdeel water aangegeven dat het afvalwater gezuiverd moet worden. In de onderhavige situatie wordt het vrijkomende afvalwater afkomstig van de mestverwerkingsinstallatie gezuiverd en voldoet hiermee aan de BBT-conclusies Intensieve veehouderij.

6.3.2 Beoordeling Activiteitenbesluit

In het Activiteitenbesluit is bepaald dat de lozing van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening door paragraaf 3.1.3 wordt geregeld. In de vergunning zullen daarom geen voorschriften voor de lozing van hemelwater worden opgenomen. In de onderhavige situatie vindt de lozing afkomstig van de mestverwerkingsinstallatie plaats op De Fiskersfeart. De Fiskersfeart staat niet genoemd in bijlage 2 van de Activiteitenregeling milieubeheer en is daarom een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam.

6.3.3 Beoordeling hulpstoffen

De ABM deelt voor alle bedrijfstakken op een transparante en eenduidige wijze de te lozen stoffen en mengsels in op grond van de eigenschappen. Daarbij geeft de methodiek aan in welke mate emissiebeperkende maatregelen bij een bepaalde stof, gezien de eigenschappen, wenselijk zijn. Uit de ABM volgt een aanduiding van de waterbezwaarlijkheid en een aanbeveling voor de saneringsinspanning.

Binnen de inrichting van Jorritsma Beheer B.V Tzummarum, worden verschillende hulpstoffen toegepast. Uit de overlegde informatie blijkt dat de toegepaste stoffen die worden toegevoegd aan afvalwaterstromen in saneringsinspanning B en C vallen. Deze stoffen zijn elk afzonderlijk getoetst aan de ABM en beoordeeld volgens de Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM) 2016. Het gebruik van het middel met saneringsinspanning B ondergaat diverse zuiveringsbehandelingen en is daarom toegestaan. Het middel met saneringsinspanning C is toegestaan.

Voor het product BC FOLC P2950/BC FLOC P8750 geldt in beginsel een saneringsinspanning A, indien dit product door middel van lozing in aanraking komt met oppervlaktewater. Echter in de onderhavige situatie zal het product niet in aanraking komen met oppervlaktewater. Het product dient als bindmiddel voor vaste deeltjes in de flotatie-unit en komt voor in een drijfslaag. Deze drijfslaag wordt via de mengsilo continu teruggevoerd in het proces. Als veiligheid kan vermeld worden dat de passage van deze stof door het papierbandfilter en de RO-installatie niet mogelijk is.

In de voorschriften is de verplichting opgenomen om nieuwe stoffen en preparaten te toetsen aan de algemene beoordelingsmethodiek.

6.3.4 Beoordeling achtergronddocumenten

Voor de verwerking van mest en de behandeling van effluent van een mestverwerkingsinstallatie is geen BBT-document beschikbaar. Om in het vergunningverleningsproces wel technieken te kunnen beoordelen is het achtergronddocument vergunningenbeleid voor lozingen van afvalwater uit mestverwerkingsinstallaties opgesteld. In dit achtergronddocument worden geselecteerde technieken, welke aanbevolen worden toe te passen bij mestverwerkingsinstallaties en kunnen geïnterpreteerd worden als BBT. Voor de directe lozing op een oppervlaktewaterlichaam kunnen de volgende technieken beschouwd worden als BBT : omgekeerde osmose (RO) in meerdere stappen met ionenwisseling. In de onderhavige situatie worden deze technieken toegepast en voldoet men aan de BBT. Ten aanzien van de lozingseisen hebben we gebruik gemaakt van het rapport Mestverwerking en mogelijke emissies naar oppervlaktewater. In de onderhavige situatie is het oppervlaktewaterlichaam waarop de lozing plaatsvindt een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam daarom hebben wij de lozingseisen opgenomen met betrekking tot lozing op een water met een beperkte verdunning of met een kwetsbare functie. Met betrekking tot de lozingseis voor BZV hebben wij een strengere norm opgenomen dan door de aanvrager is

aangevraagd. We hebben voor deze stengere eis gekozen omdat in de onderhavige situatie de lozing plaatsvindt op een niet aangewezen oppervlaktewater.

6.3.5 Beoordeling immissietoets

Door de adviseur van Jorritsma Beheer B.V. zijn er voor de volgende stoffen immissietoetsen uitgevoerd: ammonium-N, chloride, koper, stikstof en zink. Uit de immissietoetsen van de hierboven genoemde stoffen is gebleken dat de lozing met betrekking tot de aangegeven stoffen voldoet, op basis van de toetsen kunnen wij hiermee instemmen.

6.3.6 Beoordeling KRW en andere natuurwaarden

De lozing van het afvalwater afkomstig van de mestverwerkingsinstallatie vindt plaats op het ten noorden van de locatie gelegen oppervlaktewaterlichaam. Aan dit water zijn in het kader van de Kaderrichtlijn water geen aanvullende kwaliteitseisen gesteld en op dit oppervlaktewaterlichaam is ook geen opgave voor de ecologie en waterkwaliteit van toepassing.

6.3.7 Zienswijze

Tegen de ontwerp watervergunning is door Pietersma & Spoelstra, namens Jorritsma Beheer B.V. Hoarnestreek 10 te Tzummarum, een zienswijze ingediend. De zienswijze is ontvangen op 18 mei 2018 en is geregistreerd onder kenmerk WFN18o66o6. De zienswijze heeft betrekking op de volgende aspecten:

A

In het ontwerpbesluit is gekozen voor een stengere lozingseis voor BZV omdat de lozing plaatsvindt op een niet aangewezen oppervlaktewater. Echter als er zich verder geen bijzonderheden voordoen en het betreffende water ter plaatse geen extra bescherming behoeft, lijkt er geen noodzaak te zijn voor strengere eisen die uitstijgen boven de normaal te stellen eisen.

Als vervolgens in het ontwerpbesluit wordt gesteld dat aan het betreffende water in het kader van de Kaderrichtlijn Water geen aanvullende kwaliteitseisen zijn gesteld en op dit oppervlaktewaterlichaam ook geen opgave voor de ecologie en waterkwaliteit van toepassing is, is de vraag waarom u een strengere lozingseis stelt.

Ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen door Pietersma & Spoelstra, namens Jorritsma Beheer B.V., overwegen wij het volgende.

A

In het kader van het Activiteitenbesluit Milieubeheer (landelijke wetgeving) hebben we te maken met aangewezen en niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen. In de Activiteitenregeling milieubeheer wordt in bijlage 2 een lijst weergegeven met daarop alle aangewezen oppervlaktewaterlichamen (grote oppervlaktewaterlichamen), die met het oog op het lozen geen bijzondere bescherming behoeven. In de onderhavige situatie vindt de lozing afkomstig van de mestverwerkingsinstallatie plaats op De Fiskersfeart. De Fiskersfeart staat niet genoemd in bijlage 2 van de Activiteitenregeling milieubeheer en is daarom een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen behoeven met het oog op lozen wel bijzondere bescherming. Daarom hebben wij voor BZV een lozingseis opgenomen voor water met een beperkte verdunning of met een kwetsbare functie. Dit is een strenge eis omdat in de onderhavige situatie de lozing plaatsvindt op een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam.

Ook al is de Fiskersfeart geen Kaderrichtlijn waterlichaam en heeft deze watergang ook geen specifieke opgave voor de ecologie en waterkwaliteit, dan nog mag de kwaliteit van de huidige toestand niet achteruitgaan ten gevolge van de lozing.

7. Conclusie

De aanvraag is niet in strijd met de doelstellingen van het waterbeheer zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet omdat de belangen van het waterbeheer voldoende beschermd kunnen worden door het verbinden van voorschriften of beperkingen aan deze vergunning.

8. Leges

Voor deze beschikking zal bij afzonderlijke besluit een legesbedrag € 630,25 in rekening worden gebracht.

9. Procedure

De voorbereiding van de vergunning op grond van de Waterwet heeft conform het gestelde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) plaatsgevonden. De ontwerp-waterveding heeft van 9 april 2018 tot en met 22 mei 2018 ter inzage gelegen. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om tijdens deze periode van terinzagelegging zienswijze in te brengen. Wij hebben een zienswijze van Pietersma & Spoelstra, namens Jorritsma Beheer B.V. te Tzummarum ontvangen. In de overwegingen is nader op de zienswijze ingegaan.

Op grond van artikel 6.27 Waterwet en hoofdstuk 14 Wet Milieubeheer is een gecoördineerde behandeling van zowel de aanvraag voor de waterwetvergunning als voor de aanvraag voor de omgevingsvergunning verplicht.

10. Ondertekening

Het dagelijks bestuur,
Namens deze,

teamleider Vergunningverlening.

11. Mededelingen

Beroep en/of voorlopige voorziening

Gedurende de periode dat de vergunning ter inzage ligt kan daartegen beroep worden ingesteld door:

- degenen die zienswijzen hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit;
- de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerp van het besluit;
- degenen die zienswijzen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht;
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit.

Het beroepschrift dient te worden gezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

De vergunning wordt na afloop van de termijn van terinzagelegging van kracht, tenzij beroep is ingesteld en met toepassing van artikel 8.81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 36 van de Wet op de Raad van State een verzoek wordt gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening. De beschikking wordt niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist. Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Voor nadere informatie omtrent de plaatsen en periode van de terinzagelegging verwijzen wij u naar bijgevoegde kennisgeving.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Bijlage 1: Begripsbepalingen

Behorende bij de vergunning van het dagelijks bestuur.

In deze vergunning wordt verstaan onder:

1. Aanvraag: de aan deze vergunning ten grondslag liggende aanvraag;
2. Bevoegd gezag: Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân;
3. Vergunninghouder: Jorritsma beheer B.V. , is krachtens deze vergunning verantwoordelijk voor de handelingen zoals deze in artikel 6.2 van de Waterwet zijn opgenomen en in staat is naleving van het gestelde in deze vergunning te borgen;
4. Ongewoon voorval: een voorval waardoor nadelige gevolgen voor het oppervlaktewaterlichaam zijn ontstaan of dreigen te ontstaan;
5. Ontvangstdatum vergunningaanvraag: eerste datum dat de vergunningaanvraag ontvangen is bij het dagelijks bestuur;
6. Waterbeheerder: Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân

Bijlage 2: Methoden voor monsterneming, conservering en analyse

behorende bij de beschikking met kenmerk WFN18o84o8

De in deze beschikking genoemde monsterneming en conservering dienen te worden verricht volgens de meest recente editie van onderstaande methoden:

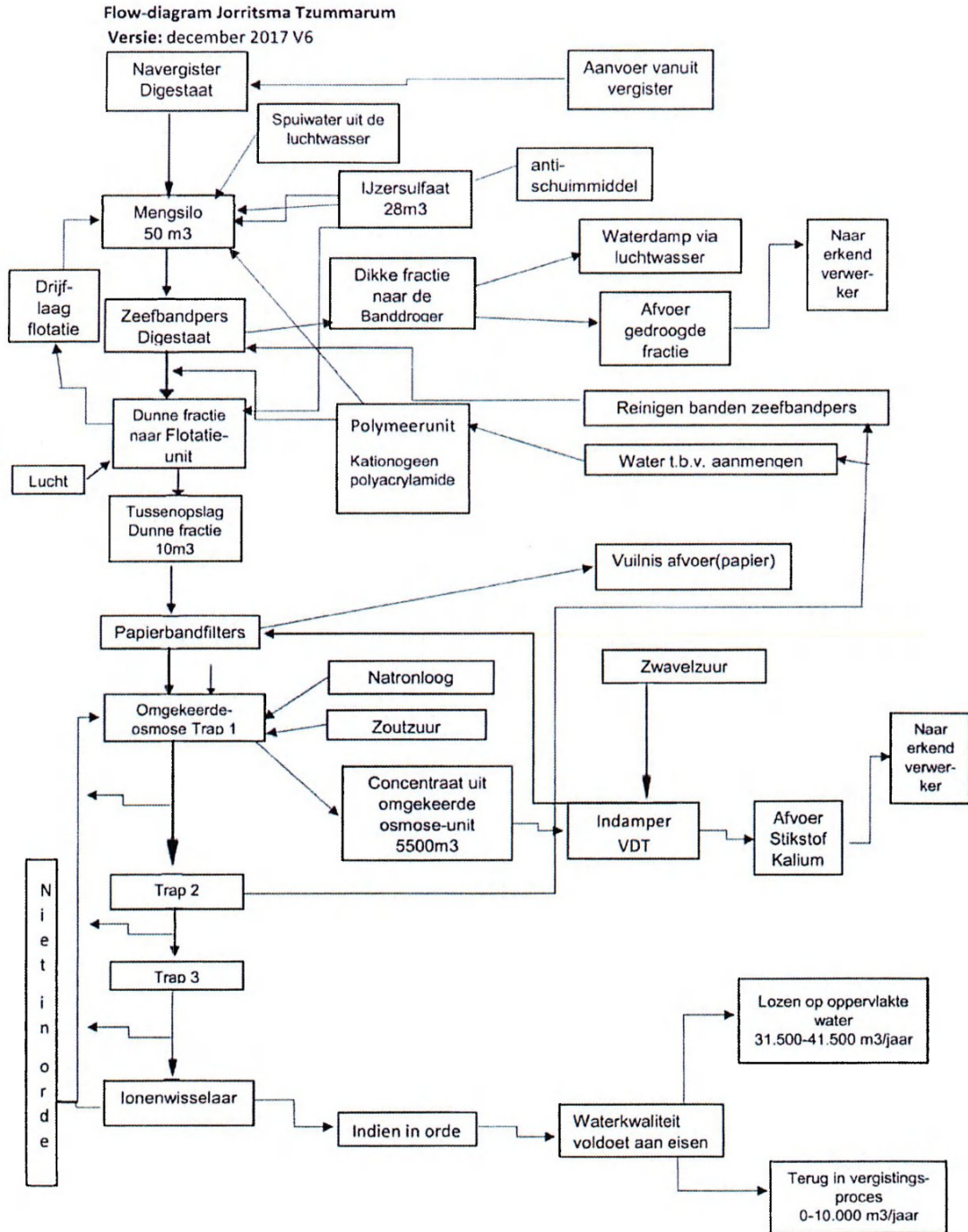
monsterneming	NEN 6600-1
conservering	NEN-EN-ISO 5667-3

De in deze beschikking genoemde parameters dienen te worden bepaald volgens de meest recente editie van onderstaande analysemethoden:

parameter	analysemethode
zuurgraad	NEN-EN-ISO 10523
biochemisch zuurstofverbruik	NEN-EN 1899-1/2
chemisch zuurstof verbruik	NEN 6633
totaal stikstof	NEN 6643
totaal fosfaat	NEN 6645 / NEN-EN-ISO 15681-2
onopgeloste bestanddelen	NEN-EN 872
chloride	NEN-ISO 15923-1
koper	NEN 6966
zink	NEN 6966
ammonium-N	NEN 6646
sulfaat	NEN-ISO 15923-1 / NEN-EN-ISO 10304-1/ NEN-ISO 22743

Indien de vergunninghouder het wenselijk acht een andere dan de hierboven genoemde methode te volgen en daarbij aangetoond heeft dat het resultaat van de methoden niet significant afwijkt van de hierboven genoemde methode, kan bij de waterkwaliteitsbeheerder een schriftelijk verzoek worden ingediend voor het volgen van die andere methode.

Bijlage 3: Flow-diagram Jorritsma

Bijlage 4: Beschrijving afvalwaterverwerking uit de mestverwerkingsinstallatie Jorritsma Tzummarum

Beschrijving afvalwaterverwerking uit de mestverwerkingsinstallatie Jorritsma Tzummarum

Mutatiedatum: 12-12-2017
Versie: 2017 v06

Door Royal Haskoning DHV is in samenwerking met de Universiteit Wageningen een achtergronddocument vergunningenbeleid opgesteld voor lozingen van afvalwater uit mestverwerkingsinstallaties. Het doel van het achtergronddocument is inzicht te geven in de stand der techniek bij de behandeling van vrijkomende afvalwaterstromen uit mestverwerkingsinstallaties. Bij voldoende bewerking kan het afvalwater geloosd worden op de riolering (rwzi) of direct op het oppervlaktewater. In het document worden voor directe lozing op het oppervlaktewater de volgende technieken beschouwd als BBT*:

- Omgekeerde osmose (RO) in meerdere stappen. Deze kan worden vooraf gegaan door dun/dik scheidingsstappen en/of door biologische behandeling;
- RO in combinatie met ionenwisseling als het ontvangende oppervlaktewater gevoelig is voor ammonium.

Uitgangspunt bij de selectie van BBT* voor de directe lozing op het oppervlaktewater is dat met één of meerdere combinatie van technieken kan worden voldaan aan de lozingseisen. Met het toepassen van omgekeerde osmose moet het proces in minimaal twee of drie stappen te worden uitgevoerd. Bij lozing op een oppervlaktewater dat gevoelig is voor ammonium wordt ionenwisseling geadviseerd. Omgekeerde osmose(RO) is een bewezen techniek in drink- en proceswaterproductie en afvalwaterbehandeling. Deze techniek heeft verschillende voordelen. De eerste is dat in één zuiveringsstap meerdere parameters, zoals stikstof en fosfaat vergaand worden verwijderd. Ten tweede het meten van de geleidbaarheid en de pH in het effluent zijn een directe indicatie voor de kwaliteit van het effluent. Wanneer het effluent boven een bepaalde waarde komt wordt het effluent niet geloosd en weer teruggebracht naar de eerste trap van de RO installatie. Met de geleidbaarheid en de pH zijn twee parameters beschikbaar waarmee redelijk eenvoudig de kwaliteit van het te lozen afvalwater kan worden bepaald.

Een dergelijk installatie wordt bij Jorritsma geïnstalleerd. Hieronder volgt een beschrijving van het proces. In de beschrijving wordt verwezen naar het bijgevoegde Flow-diagram (mutatiedatum 12-12-2017, versie 2017 v06) en de milieuplattegrondtekening (tek. nr. 54400/O-01, d.d. 30-06-2017).

Bij Jorritsma wordt mest vergist volgens het co-vergistingsproces. Het daarbij vrijkomende digestaat wordt op de locatie verwerkt, waarbij het vrijkomende afvalwater wordt gezuiverd en geloosd op oppervlaktewater.

Massa balans vergistingsproces:

Wat gaat er in?

4.000 ton/jaar pluimveemest van eigen bedrijf	
6.000 ton/jaar pluimveemest van derden	
80.000 ton/jaar rundveemest van derden	
10.000 ton/jaar co-producten van derden	
----- +	
100.000 ton/jaar	

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

Wat komt er uit?

15.000 ton/jaar biogas
15.000 ton/jaar waterdamp
70.000 ton/jaar digestaat
-----+
100.000 ton/jaar

Verwerking digestaat:
Het digestaat wordt gescheiden in een:
- dunne fractie 46.500 ton/jaar
- dikke fractie 23.500 ton/jaar
-----+
70.000 ton/jaar

Dikke fractie:
11.750 ton/jaar waterdamp
11.750 ton/jaar meststoffen
-----+
23.500 ton/jaar

Dunne fractie:
41.500 ton/jaar water
5.000 ton/jaar meststoffen
-----+
46.500 ton/jaar

Om uit het digestaat losbaar afvalwater te verkrijgen wordt het digestaat uit de navergrister in een mengsilo met een inhoud van 50 m³ (nr. 52 op tekening) gebracht waar er digivlok (ijzersulfaat), een kleine hoeveelheid anti-schuimmiddel, zuur spuiwater uit de luchtwassers en vanuit de polymeer-unit vlokmiddel aan toe wordt gevoegd. Dit is nodig om zeer fijne delen in het digestaat te binden (coaguleren) zodat deze vervolgens met het polymeer binden tot een vlok die persbaar is. Tevens heeft dit proces een positief bij-effect, het reduceert ook de geur. In de mengsilo wordt het digestaat voorbehandeld om de vaste stof alvast te binden. Het zure spuiwater is nodig om de pH op < 6,5 te houden en er voor te zorgen dat vluchtig ammonia wordt omgezet in ammoniak dat oplost in water. Het ijzersulfaat bindt het ammoniak en het fosfaat. Het ijzersulfaat wordt opgeslagen in een dubbelwandig silo met een inhoud van 28 m³ (nummer 71 op tekening).

In de zeefbandpers wordt het digestaat gescheiden in een dikke en een dunne fractie. Vanuit de zeefbandpers wordt de dikke fractie (23.500 ton/jaar) over een banddroger geleid en verder ingedroogd met behulp van een deel van de warmte van de WKK's. De gedroogde fractie (11.750 ton/jaar) wordt afgevoerd naar een erkend verwerker voor een verdere nuttige toepassing.

De bij het droogproces vrijkomende waterdamp (11.750 ton/jaar) wordt met tussenschakeling van een luchtwasser in de buitenlucht geëmitteerd.

Na de zeefbandpers wordt de dunne fractie (46.500 ton/jaar) door een flotatie-unit geleid om alle zwevende deeltjes eruit te halen. Voordat dit plaatsvindt wordt vanuit de polymeerunit wederom het biologisch afbreekbaar poederpolymeer toegevoegd (Kationoogeen polyacrylamide) om ervoor te zorgen dat er een drijfslag van vaste deeltjes ontstaat. Door lucht in het proces te blazen ontstaan opwaartse luchtbelletjes die er voor zorgen dat de vaste deeltjes gaan drijven. Product informatiebladen betreffende het gebruikte polymeer zijn toegevoegd als bijlage bij de aanvraag.

NB:

Voor het product BC FLOC P 2950/BC FLOC P 8750 geldt in beginsel een saneringsinspanning A, indien dit product door middel van lozing in aanraking komt met oppervlaktewater. Echter in de onderhavige situatie zal het product niet in aanraking komen met oppervlaktewater. Het product dient als bindmiddel voor vast deeltjes in de flotatie-unit en komt voor in de drijfslaag. Deze drijfslaag wordt via de mengsilos continu teruggevoerd in het proces. Als "veiligheid" kan vermeld worden dat passage van deze stof door de papierbandfilters en de RO-installatie niet mogelijk is.

De drijfslaag die ontstaat bestaat uit deeltjes en organisch materiaal en wordt van uit de flotatie-unit, via de mengsilos, weer teruggeleid naar de zeebandpers. In de flotatie-unit wordt door toevoeging van het ijzersulfaat en polymeer wederom het fosfaat en de minerale stikstof gebonden aan het ijzersulfaat. Het effluent uit de flotatie-unit is vrij van zwevende stofdeeltjes. Het effluent uit de flotatie-unit wordt opgeslagen in een tussenopslag van 10 m³ (nr 58 op tekening). Om helemaal zeker te zijn dat het effluent vrij is van deeltjes, wordt het effluent vervolgens nog door een papierbandfilter geleid. Dit geldt ook voor het water (condensaata) afkomstig van het vacuümdestillatieproces (VDT). Dit is nodig om er voor te zorgen dat de membranen van de omgekeerde osmose-unit (RO), in de volgende stap van het zuiveringsproces, niet verstopt of beschadigd raken. Het verzadigde filterpapier kan met de overige bedrijfsafvalstoffen worden afgevoerd.

Na de papierbandfilter is het water geschikt om door de omgekeerde osmose-unit (RO) te worden geleid. Deze installatie verwerkt minimaal 8 m³ per uur. Omgekeerde osmose (RO) is een bewezen techniek in drink- en proceswaterproductie en afvalwaterbehandeling. Deze techniek heeft verschillende voordelen. De eerste is dat in één zuiveringsstap meerdere parameters vergaand worden verwijderd. Ten tweede het meten van de geleidbaarheid en de pH in het effluent zijn een directe indicatie voor de kwaliteit van het effluent.

De scheiding in een RO-installatie vindt plaats op basis van diffusie.

De omgekeerde osmose unit wordt zodanig uitgevoerd dat in meerdere trappen het effluent door de membranen wordt geleid. De 1^e trap vindt plaats onder hoge druk. Na deze trap wordt het filtraat naar een tweede trap geleid omdat het nog teveel mineralen bevat (met name NH₄, N). Deze trap vindt plaats onder een lagere druk. Het filtraat uit stap 2 wordt nogmaals onder lage druk door een 3^e trap geleid om ook de laatste mineralen af te vangen. Het concentraat uit de omgekeerde osmose-unit wordt ingedampt en als vervangende meststof afgevoerd voor verdere verwerking. De omgekeerde osmose-unit wordt regelmatig gereinigd met natronloog en zoutzuur. Het effluent van de reiniging wordt ook weer terug het proces ingeleid. De installatie is voorzien van niveau bewaking. De geleidbaarheid van het effluent uit alle trappen wordt continu gemeten. Is dit niet in orde dan wordt het water teruggeleid naar trap 1, er vindt dan geen lozing plaats. Wanneer er water terug wordt geleid vanuit trap 2 of trap 3 dan wordt de toevoer naar trap 1 automatisch minder. Het proces wordt continu digitaal bewaakt. Verder kan bij calamiteiten de installatie eenvoudig worden uitgezet en kan na oplossen van de calamiteit ook direct weer worden opgestart. Het digestaat en het nog te lozen afvalwater wordt tijdens een calamiteit tijdelijk opgeslagen in de aanwezige mestzak.

Het mineralenconcentraat wat achterblijft in de RO-installatie wordt, vanuit een bufferopslag (folie-bassin, 5.500 m³), ingedampt in een vacuümdestillatie-unit (VDT).

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

Deze installatie (nr. 80 op tekening) bestaat uit 3 identieke units die gezamenlijk voldoende capaciteit hebben om de dunne fractie kunnen verwerken tot concentraat (mineralen) en condensaat (water). De daarbij vrijkomende vaste stof (mineralen: stikstof, kalium) wordt afgevoerd naar een erkend verwerker (5.000 ton/jaar). Tussenopslag vindt plaats in vloeibare/pasteuze vorm in een silo (nr. 81 op tekening). Ter bevordering van de binding tussen vaste deeltjes en stikstof wordt zwavelzuur aan het destillatieproces toegevoegd. Het mineralenconcentraat kan mogelijk op termijn dienen als vervangend product voor kunstmest.

Het condenswater dat vrijkomt bij het indampen van het concentraat wordt weer terug geleid naar de papierbandfilters en vervolgens naar de 1^e trap van de Osmose-unit (RO) voor verdere behandeling.

In trap 2 herhaalt het proces zich en wordt weer de geleidbaarheid gemeten of het water van voldoende kwaliteit is om door te gaan naar stap 3. Een deel van het water wordt na trap 2 gebruikt voor het reinigen van de zeefbandpers en wordt gemengd met het vlokmiddel (kationoogeen polyacrylamide) uit de polymeerunit. Mocht het effluent niet van voldoende kwaliteit zijn voor trap 3 dan wordt het water teruggeleid naar trap 1. Wanneer het water van voldoende kwaliteit is dan wordt het ten slotte door de ionenwisselaar geleid (nr. 84 op tekening). De ionenwisselaar haalt de laatste ammonium uit het te lozen effluent.

Bij ionenwisseling wordt een hars gebruikt waar de aanwezige natrium of waterstof uitgewisseld worden tegen ammonium.

Vervolgens wordt opnieuw de kwaliteit van het water bepaald door de geleidbaarheid vast te stellen. Is het water niet conform de gestelde eisen van het Wetterskip dan gaat het terug naar trap 1 van de omgekeerde osmose-unit (RO). Bij voldoende kwaliteit wordt het afvalwater geloosd op het oppervlakte water, dan wel deels (0 - 10.000 m³/jaar) teruggevoerd in het vergistingsproces om de pluimveemest-fractie (indien noodzakelijk) vloeibaar te maken. Resumerend kan gesteld worden dat de lozing op oppervlaktewater een omvang heeft van maximaal 41.500 m³/jaar en minimaal 31.500 m³/jaar.

Het te lozen water kan voldoen aan de volgende parameters:

Parameters	In enig steekmonster
pH	5,5-8,0
BZV	10 mg/l
CZV	50 mg/l
Ntot	5 mg/l
Ptot	0,2 mg/l
Cu	0,015 mg/l
Cl	100 mg/l
Zn	50 µg/l
Ammoniumstikstof	1 mg/l

In de praktijk is gebleken uit verschillende metingen, dat wanneer gebruik wordt gemaakt van omgekeerde osmose in meerdere trappen achter elkaar, het effluent dat hieruit komt van zodanige kwaliteit is dat het geloosd kan worden op het oppervlakte water omdat het geen antibiotica en andere pathogenen bevat. Daarbij is ionenwisseling een techniek die geschikt is voor de verwijdering van ammonium.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen